

Glasilo prebivalcev občine Grosuplje - letnik XXXIV - številka 6 - junij 2008

O komu/čemu pišemo?

Rock and roll 4 ever

Po pogovoru z grosupeljskim plesalcem akrobatskega rock and rolla Blažem Hrenom zapisal

Jože Miklič

stran 68

Rotary klub Grosuplje bo naslednje leto vodil Blaž Miklavčič.

stran 34

Ekumensko bogoslužje v Škocjanu.

Trubar združuje!

Škocjan, 8. junija 2008, ob 18. uri. - Proslava na Rašici je privabila množico ljudi, tudi avtobuse iz Prekmurja. Ti so se potem ustavili tudi v Škocjanu in prisostvovali ekumenskemu bogoslužju v cerkvi sv. Kancijana.

Marija Samec

Zgodovinski dogodek

Pozdravili so nas škocjanski pritrkovalci in ob zvonjenju so pospremili križ in Dalmatinovo Biblijo v cerkev, sprevedu pa so se pridružili domači župnik dr. Edo Škulj, ljubljanski nadškof mag. Alojzij Uran in evangeličanski škof mag. Geza Erniša.

Zapel je Mladinski evangeličanski zbor, potem pa je voditelj bogoslužja dr. Škulj najprej vse pozdravil. Če nas je nekdaj Primož Trubar ločil, nas danes združuje. Po nastopu župnijskega zbora ob spremljavi orgel sta bralec in bralka, domačina, v jeziku 16. stoletja prebrala berili iz Dalmatinove Biblije. Sledila sta nagovora obeh škofov.

Nadaljevanje na strani 8.

SERVIS IN PRODAJA KOLES

YC **HH** **TBS** **SCHWINN** **GHOST** **BH BIKES** **SCOTT USA**

Delovni čas za stranke
od ponedeljka do petka
od 7. do 9. ure in
od 14. do 18. ure,
ob sobotah od 8. do 12. ure.

Sprinter
CYCLES ŠKERLJ

Pod gozdom c. IV/20
Tel.: 01/7861 875, 01/7871 482 GSM 041/668 788

NA ZDRAVJE, STARI PRIJATELJI!

Vaša zvesta znananka

VINSKA KLET TROŠT
na Obrtniški 2 v Grosupljem
(NASPROTI TRŽNICE)

vas vabi na
VELIKO PRODAJNO AKCIJO
VINA LAŠKI RIZLING
PLAČAŠ 41, DOBIŠ JIH 51!

Dnevi MALVAZIJE

Uložiška cesta
Ob Grosupeljski
Tržnica
Adamičeva cesta
Obrtniška cesta
Cesta na Koro.

Administrativno za zdravje opozarjamo:
Prekomerno pitje alkohola škoduje zdravju.

PRIPOROČAMO VAM OKUSNE HLEBCE IZ PEKARNE GROSUPLJE

GOZDAR

Več dni svežega Gozdarja smo zamesili iz polbele pšenične moke in ji dodali rženo moko. Prav ta mu skupaj z dolgotrajno klasično izdelavo prinese svežino in poln okus. Sredica je neenakomerno luknjičava in sočna, zlata skorja pa zarezana v obliki križa. Odličen ob pršutu in drugih narezkih.

SEMENKO

Hlebček skriva bogastvo kar sedmih žit in semen: ovsene kosmiče, sojin drobljenec, proseno kašo ter sončnična, bučna, sezamova in lanena semena. Narejen je iz mešanice polbele in ržene moke. Zaradi toplotne obdelave semen je dlje časa svež. Za vse, ki radi posegate po najrazličnejših namazih.

MATEVŽ

Hlebec, narejen iz črne pšenične moke, že na pogled prepoznate po rjavi skorji in zarezi v obliki zvezde. Svežino in aromo mu dajejo ržena moka, krompirjevi kosmiči in sončnično olje. Sredica je gosto luknjičava in sočna. Za pristne gurmanske užitke ob jedeh na žlico.

**Pekarna
Grosuplje**

NAREJENO Z LJUBEZNIJO

Mercator

NAJBOLJŠE IZ PEKARNE GROSUPLJE SAMO V MERCATORJU

»Pet« Trubarjev na Rašici

Osrednja državna proslava ob 500-letnici Trubarjevega rojstva

Na Trubarjevi domačiji na Rašici je bila v nedeljo, 8. junija, osrednja državna slovesnost ob 500-letnici rojstva Primoža Trubarja. Med obiskovalci ni manjkal državni vrh, predsednik republike dr. Danilo Türk, številne tuje delegacije, veleposlaniki, slovenski poslanci in okoliški župani. Slovesnost sta pripravili vlada in občina Velike Lašče. Slavnostni govornik minister za kulturo Vasko Simoniti je nadomeščal predsednika vlade Janeza Janšo, ki je zaradi smrti svoje mame odpovedal vse obveznosti. Kulturni program je prikazal najpomembnejša Trubarjeva življenjska obdobja. Med drugim je dejal, da se tudi danes lahko vprašamo kot Trubar, zakaj so vprašanja še vedno tako živa po tolikih stoletjih.

Umetniški program prireditve, ki ga je pripravil Matej Filipčič s sodelavci, je bil zasnovan kot sprehod skozi pet najpomembnejših Trubarjevih življenjskih obdobij. Pripoved se je začela s Trubarjevim najstarejšim obdobjem v nemškem Deren-dingenu in se vračala v njegovo otroštvo ter na njegov dom na Rašici.

Trubarjeva obdobja so interpretirali znani slovenski igralci, ki so predstavljali Trubarja v posameznem obdobju. Nastopili so Jurij Souček, Tone Kuntner, Gaber Kristjan Trseglav, Gregor Gruden in Teo Saksida.

Potovanje se je končalo s ponovnim pogonom mlinkega kolesa na mlinu njegove domačije, s katerim se je simbolno obeležilo kontinuiteto slovenskega jezika in kulture, za katero je Trubar zaslužen. V sklepni glasbeni točki sta nastopila pevec Gašper Vidic in mladinski pevski zbor Osnovne šole Primoža Trubarja Velike Lašče pod vodstvom Majde Kokošinek. Pevka Eva Černe je predstavljala povezovalni element Trubarja in slovenstva. Z ljudsko pesmijo je združila štiri geografske strani Slovenije in vsakemu Trubarju simbolno ob njegovem rojstnem dnevu predala sončnico ter se poklonila njegovemu delu.

Nastopila je tudi renesančna skupina, obiskovalci pa so si lahko ogledali tudi knjigoveshko delavnico zavoda Parnas.

Helena Miklič

Posvetovalni referendum o območjih in imenih pokrajin v Sloveniji ter statusu Mestne občine Ljubljana, ki bo 22. junija 2008

Državni zbor Republike Slovenije je razpisal posvetovalni referendum o območjih in imenih pokrajin v Sloveniji ter statusu Mestne občine Ljubljana. Odlok o razpisu je objavljen v Uradnem listu RS, št. 50/08.

Vprašanje, o katerem se odloča na referendumu, se glasi:

»Ali ste za to, da se v skladu s 143. členom ustave Republike Slovenije ustanovi Osrednjeslovenska pokrajina, ki bo obsegala naslednje občine: Bloke, Borovnica, Brezovica, Cerknica, Dobrepolje, Dobrava-Polhov Gradec, Dol pri Ljubljani, Domžale, Grosuplje, Horjul, Hrastnik, Ig, Ivančna Gorica, Kamnik, Kočevje, Komenda, Kostel, Litija, Logatec, Log, Dragomer, Loška dolina, Loški Potok, Lukovica, Medvode, Mengeš, Moravče, Osilnica, Ribnica, Sodražica, Škofljica, Šmartno pri Litiji, Trbovlje, Trzin, Velike Lašče, Vodice, Vrhnika, Zagorje ob Savi?«

Glasovalec glasuje tako, da na glasovnici obkroži besedo »ZA« ali besedo »PROTI«.

Referendumski izid se ugotavlja za celotno referendumsko območje in posebej za območje vsake od občin, vključenih v referendumsko območje.

Splošno glasovanje bo na vseh voliščih v državi in bo potekalo v nedeljo, 22. junija 2008. Za dan razpisa referenduma, s katerim začnejo teči roki, ki so potrebni za izvedbo referenduma, je določen 23. 5. 2008.

Referendum vodijo in izvajajo volilni organi, ki vodijo volitve v Državni zbor, to je Državna volilna komisija, volilne komisije volilnih enot in okrajne volilne komisije. Glasovanje na voliščih in ugotavljanje izida glasovanja na voliščih vodijo volilni odbori.

Pravico glasovati na referendumu imajo državljani Republike Slovenije, ki bodo najpozneje do 22. 6. 2008 dopolnili 18 let

starosti in imajo pravico voliti v državni zbor.

Pravico uresničuje volivec osebno z glasovanjem. Nihče ne more glasovati po pooblaščenju.

Na referendumu se lahko glasuje na naslednje načine:

- a) splošno glasovanje na voliščih v Republiki Sloveniji, 22. 6. 2008, od 7. do 19. ure,
- b) predčasno glasovanje v torek, 17., sredo, 18. in četrtek, 19. junija 2008 od 9. do 17. ure na sedežu OVK, Kolodvorska cesta 2, Grosuplje (Upravna enota),
- c) glasovanje po pošti na območju Republike Slovenije za osebe, ki bodo na dan glasovanja, 11. 11. 2007:
 - v bolnišnici ali zdravilišču;
 - so oskrbovanci v domu za starejše občane, pa nimajo stalnega prebivališča v domu;
 - ali so na prestajanju kazni zapora ali v priporu,

in bodo najpozneje do 12. junija 2008 vložile zahtevo za glasovanje po pošti pri okrajni volilni komisiji,

č) na posebnih voliščih, določenih v skladu z 79.a členom ZVDZ, če bo volivec najpozneje do vključno 19. junija 2008 to svojo namero sporočil okrajni volilni komisiji,

d) glasovanje na domu 22. 6. 2008 za osebe, ki se zaradi bolezni ne bodo mogle zglasiti na volišču, če bodo najpozneje do 19. 6. 2008 sporočile okrajni volilni komisiji, da želijo glasovati na domu.

Volivci, ki želijo glasovati na posebnih voliščih v skladu z določbami 79.a člena Zakona o volitvah v Državni zbor, morajo okrajni volilni komisiji sporočiti svojo namero, da bodo glasovali na takem volišču in ne na volišču za območje, v katerem so vpisani v volilni imenik (3 dni pred dnevom glasovanja).

Volivci, ki nimajo stalnega prebivališča na območju okraja, morajo sporočiti okrajni volilni komisiji, na območju katere so vpisani v volilni imenik, da želijo glasovati na volišču v drugem okraju. Enako storijo tudi volivci, ki so vpisani v volilni imenik za območje jurisdikcije diplomatsko-konzularnega predstavništva Republike Slovenije (izseljenci) in bodo na dan glasovanja, 22. 6. 2008, v Republiki Sloveniji in želijo glasovati na volišču v Sloveniji.

Grosuplje, 31. 5. 2008

Franc Krivic, predsednik OVK

Okrajna volilna komisija Grosuplje

4. volilna enota, 3. volilni okraj
sedež: Kolodvorska cesta 2,
Grosuplje,
tel. št. 7810 917, 7810 910,
fax: 7810 919

Sestava volilne komisije:

Predsednik: Franc Krivic
Namestnica predsednika: Katarina Marolt Kuret

Članica: Milena Strnad
Namestnica članice: Majda Kadunc

Član: Bojan Zupančič
Namestnik člana: Davorin Kastelic

Članica: Alja Gabrijel
Namestnik članice: Janez Dolinšek

Tajnik OVK: Andrej Struna
Namestnica tajnika: Dragica Urbas

Republika Slovenija
Okrajna volilna
komisija Grosuplje
4. volilna enota,
3. volilni okraj

Številka: 041-1/2008-2 (20)
Datum: 29. 5. 2008

Na podlagi 26., 27. in 30. člena Zakona o referendumu in ljudski iniciativi (Uradni list RS, št. 26/07 – uradno prečiščeno besedilo) in Odloka o razpisu posvetovalnega referenduma o območjih in imenih pokrajin v Sloveniji ter statusu Mestne občine Ljubljana (OdPRPok) (Uradni list RS, št. 50/2008) je Okrajna volilna komisija Grosuplje sprejela naslednji

Sklep

o določitvi volišč in njihovih območij

Za izvedbo posvetovalnega referenduma o območjih in imenih pokrajin v Sloveniji ter statusu Mestne občine Ljubljana, ki bo v nedeljo, 22. junija 2008, je Okrajna volilna komisija Grosuplje na seji dne 29. 5. 2008 določila naslednja volišča in njihova območja:

I.

ZAP. ŠT.	OZNAKA VOLIŠČA	IME VOLIŠČA	SEDEŽ VOLIŠČA	OBMOČJE VOLIŠČA
od 1. do 8. in 47.		VOLIŠČA V OBČINI DOBREPOLJE		
9.	403010	ZGRADBA OBČINE GROSUPLJE I.	Taborska c. 2, Grosuplje	Stranska pot I/1A, 1B, 1C, 1D, Pod gozdom c. I. do VIII, Stritarjeva c.
10.	403011	ZGRADBA OBČINE GROSUPLJE II.	Taborska c. 2, Grosuplje	Brezje pri Grosupljem, Brvace, Adamičeva c. od št. 1 do 15, Kadunčeva c., Kolodvorska c., Levstikova c., Partizanska c. od št. 4 do 16 (desna stran), Taborska c. od št. 1 do 24, razen 17, 19, 21 in 2, Trubarjeva c. od št. 1 do 14 (razen 13)
11.	403012	OSNOVNA ŠOLA LOUISA ADAMIČA	Tovarniška 14, Grosuplje	Adamičeva c. od št. 24A do 40, Cesta na Krko, Hribska pot, Jurčičeva c. od št. I do III, Jurčičeva pot, Partizanska c. od št. 18 do 39 (razen 19 in 21), Pod hribom c. I-III, Prečna pot od št. 1 do 11 (leva stran), Pri nadvozu, Rožna dolina, Taborska c. 17, 19, 21, 23 in od 25 dalje, Tovarniška c., Trubarjeva c. od št. 13 do 17 (razen 14), Veselova c. I do III, Jakhlova c., Obrtniška c., Župančičeva c., Kovačičeva c., Kersnikova c., Gasilska c.
12.	403013	STARA OSNOVNA ŠOLA	Adamičeva cesta 29, Grosuplje	Adamičeva c. od št. 16 do 24 in neparne št. od 25 do 57, Brinje c. I in II, Ljubljanska c. od št. 1 do 50 (razen 49), Ob Grosupeljščici 1, 1A, 2, 4, 6, 6A, 8, 8A in 19, Partizanska c. od št. 1 do 21 (neparne št.), Prečna pot od št. 2 do 12 (parne št.), Pri mostu, Stranska pot I do III (razen Stranska pot 1A, 1B, 1C in 1D), Za gasilskim domom, Murnova c., Ulica Ane Galetove, Kajuhov dvor, Metelkov dvor, Valvazorjev dvor, Preska, Bevkova c., Slomškova ulica
13.	403014	DOM OBRTNIKOV GROSUPLJE	Ob Grosupeljščici 1 B, Grosuplje	Ljubljanska c. od št. 43 do 71 (razen št. 50), Ob Grosupeljščici 1 B in od št. 3 do 28 (razen 6, 6A in 8), Perovo, Jerova vas, Erjavčeva c., Hribarjeva c., Kozakova c., Kozinova c., Prešernova c., Rodetova c., Seliškarjeva c., Šuligojeva c., Vodnikova c., C. Cankarjeve brigade, Hrastje pri Grosupljem, Pod jelšami, Maistrova ulica

ZAP. ŠT.	OZNAKA VOLIŠČA	IME VOLIŠČA	SEDEŽ VOLIŠČA	OBMOČJE VOLIŠČA
14.	403015	ČEBELARSKI DOM SPODNJE BLATO	Spodnje Blato 20 a	Spodnje Blato, Spodnje Duplice, Gatina, Praproče pri Grosupljem
15.	403016	GASILSKI DOM VELIKA ILOVA GORA	Velika Ilova Gora 10 a	Mala Ilova Gora, Velika Ilova Gora, Gabrje pri Ilovi Gori
16.	403017	GASILSKI DOM VELIKO MLAČEVO	Veliko Mlačevo 6 a	Veliko Mlačevo, Malo Mlačevo
17.	403018	GASILSKI DOM ZAGRADEC/ GROS.	Zagradec pri Grosupljem 33	Zagradec pri Grosupljem, Lobček
18.	403019	AHLIN JOŽE VELIKA STARA VAS	Velika Stara vas 4	Velika Stara vas, Mala Stara vas, Dobje, Gradišče, Dole pri Polici
19.	403020	GASILSKI DOM POLICA	Polica 41	Polica, Blečji Vrh, Kožljevec, Peč, Zgornje Duplice, Dolenja vas pri Polici, Gorenja vas pri Polici, Mali Konec, Troščine
20.	403021	DRUŽBENI DOM RAČNA	Velika Račna 24 b	Velika Račna, Predole, Mala Račna, Čušperk
21.	403022	ZADRUŽNI DOM SP. SLIVNICA	Spodnja Slivnica 16	Spodnja Slivnica
22.	403023	GASILSKI DOM ŠKOCJAN	Škocjan 1	Škocjan, Male Lipljene, Velike Lipljene, Železnica, Medvedica od 10 - 20, razen 13 in 17, Rožnik
23.	403024	GASILSKI DOM PONOVA VAS	Ponova vas 27	Ponova vas, Cerovo
24.	403025	OSNOVNA ŠOLA ŠT. JURIJ	Št. Jurij	Št. Jurij, Mala vas, Udje, Vino, Bičje, Podgorica pri Podtaboru, Pece, Vrbičje, Gornji Rogatec, Medvedica od št. 1 - 9
25.	403026	KRAJEVNA SKUPNOST ŽALNA	Žalna 42	Žalna, Plešivica pri Žalni
26.	403027	GASILSKI DOM VELIKA LOKA	Velika Loka 2	Velika Loka, Mala Loka pri Višnji Gori
27.	403028	GASILSKI DOM LUČE	Luče 22 a	Luče
28.	403029	OSNOVNA ŠOLA ŠMARJE-SAP I.	Šmarje-Sap, Ljubljanska c. 49	Ljubljanska c. od 1 do 19, razen št. 18, Nad predorom, Rimska c., Mali Vrh pri Šmarju, Veliki Vrh pri Šmarju, Gajniče, Tlake
29.	403030	OSNOVNA ŠOLA ŠMARJE-SAP II.	Šmarje-Sap, Ljubljanska c. 49	Aškerčeva c. 20, 22, 24, 26, 28, 29, 30, 32 in 34, Gregorčičeva c., Jurčičeva c., Lahova c., Ljubljanska c. od št. 18 do 56 (razen 19 in 58), Murnova c., Partizanska c. od št. 4 do 20A, Pokopališka c., Šuligojeva c., Trdinova c., Huda Polica

ZAP. ŠT.	OZNAKA VOLIŠČA	IME VOLIŠČA	SEDEŽ VOLIŠČA	OBMOČJE VOLIŠČA
30.	403031	OSNOVNA ŠOLA ŠMARJE-SAP III.	Šmarje-Sap, Ljubljanska c. 49	Adamičeva c., Aškerčeva c. od št. 1 do 19, Jakhlova c., Kračmanova c., Lipoglavka c., Ljubljanska c. od št. 58 do 127, Partizanska c. od št. 1 do 5, Trubarjeva c., Paradišče, Podgorica pri Šmarju, Cikava, Sela pri Šmarju, Zgornja Slivnica
od 31. do 46.		VOLIŠČA V OBČINI IVANČNA GORICA		

II.

Okrajna volilna komisija Grosuplje določa tudi posebna volišča, in sicer:

· Volišče št. **901** za predčasno glasovanje dne 17., 18. in 19. 6. 2008 s sedežem na Upravni enoti Grosuplje, Kolodvorska 2, Grosuplje v II. nadstropju,

· volišče **dostopno invalidom, št. volišča 950** s sedežem: OŠ LOUISA ADAMIČA GROSUPLJE, Tovarniška 14, Grosuplje,
· volišče št. **970** – OMNIA za volivce, ki nimajo stalnega prebivališča na območju okraja, in sicer s sedežem na Upravni enoti Grosuplje, Kolodvorska 2, Grosuplje v II. nadstropju.

III.

Ta sklep se posreduje Upravni enoti Grosuplje, Državni volilni komisije in objavi v lokalnih časopisih.

Franc Krivic, univ. dipl. prav. predsednik
Okrajne volilne komisije Grosuplje

Koledar kulturnih prireditev od konca junija do konca avgusta 2008

nedelja, 29. 6., vhod v Županovo jamo ob 15.00, Velika dvorana ob 15.30; Županova jama, TOD Grosuplje in ZKD Grosuplje
Gostujoča zasedba

KINO!!! gre na počitnice v juliju in avgustu

Programski vodja in tehnična ekipa Kino Grosuplje vas na filmske predstave vabi spet v septembru 2008, ko bo redni tedenski program za otroške predstave ob četrtek, za odrasle pa uvajamo nov termin – sobote v mesecu!!
Lepo povabljeni

sobota, 12. 7., ob 20.30, Tabor Cerovo; ZKD Grosuplje, Seviq Brežice 2008

Primož Trubar in glasba njegovega časa: Basel Renaissance Winds (Ch); člani gostujoče mednarodne zasedbe: William Dongois: kornet, Johanne Maître: pomer, Dani Pelagatti: pomer, dulcijan, Félix Stricker: ozka trobenta, pozavna, Keal Couper: pozavna, Annie Dufresne: sopran, Marc Lewon: lutnja, glas; za izven

torek, 29. 7., ob 20.30, cerkev sv. Kancijana, Škocjan; ZKD Grosuplje, Seviq Brežice 2008

Souterliedekens – Mes, Clemens Non Papa, Susato: Camerata Trajectina (NL); člani gostujoče mednarodne zasedbe: Hieke Meppelink: sopran, Sytse Buwalda: alt, Nico van Der Meel: tenor, Marcel Moester: bas, Saskia Coolen: kljunasta flavta, viola da gamba, Erik Beijer: viola, viola da gamba, Louis Peter Grijp: lutnja, citre; za izven

četrtek, 28. 8., ob 20.30, Tabor Cerovo; TD in KS Št. Jurij in ZKD Grosuplje

Etno koncert na temi TURŠKI VPADI IN KRALJ MATJAŽ;
Ljuba Jenče – pevka, pravljíčarka, zbiralka in pripovedovalka ljudskih zgodb in pesmi z godcem Janezom Jocičom; za izven

* Organizator si pridržuje pravice do spremembe programa
Rezervacija vstopnic:
ZKD Grosuplje, Adamičeva 16, 1290 Grosuplje,
INFO: 01/786 40 28; Predprodaja vstopnic uro pred predstavo.

Maksima

Nekoč so Maksima Gorkega zaprli zaradi potepušstva. Ko je na policiji povedal svoje ime, ga je uradnik vprašal, ali ni morda sorodnik pisatelja Gorkega. Pisatelj je pojasnil, da je to on sam. "To mi morate dokazati," je rekel uradnik. "Sedite za mojo mizo in napišite kakšno novelo." Gorki sede in napiše zeleno stvar, kot bi trenil. Uradnik ga je sicer izpustil, toda kmalu potem se je novela pojavila v lokalnem časopisu - s podpisom policijskega uradnika.

List ali zvezek?

Italijanska gledališka in filmska igralka Elsa Merlini je prišla v florentinsko restavracijo, kjer so ji postregli s toskansko posebnostjo, imenovano "list", to je čisto tanko rezino mesa. Merlinijeva je obračala in obračala rezino, ker pa se ji je zdela pretanka in preveč prozorna, je poklicala natakarja in ga vprašala: "Kako se imenuje ta jed?" "List," je odgovoril natakar. "Potem mi prinesite zvezek!"

SLIKA NA NASLOVNICI: Nadškof Alojzij Uran, škof Geza Erniša in škocjanski župnik Edo Škulj na začetku zgodovinskega ekumenskega bogoslužja.

Ekumenskega bogoslužja sta se udeležila tudi grosupeljski župan Janez Lesjak in velikolaški župan Anton Zakrajšek.

Dr. France Oražem, prelat in zaslužni profesor, pri slavnostnem govoru je spregovoril o razlogih, ki so pripeljali Trubarja v protestantizem.

Mladinski evangeličanski zbor je nastopil v baročni kapeli na levi strani cerkvene ladje.

Poleg številnih domačinov in nekaterih občinskih svetnikov so se k maši z avtobusi pripeljali tudi evangeličani iz Prekmurja. Med častnimi gosti so bili dr. France Bernik, državni sekretar na Ministrstvu za kulturo Silvo Gaberšček, predsednik Slovenskega protestantskega društva Viktor Žakelj ter predstavitvi iz nemških krajev, kjer je deloval Trubar.

Nadaljevanje z naslovnice

Mag. Geza Erniša je bil navdušen nad spoštljivim sprejemom v Škocjanu. Počaščen je, da je lahko z verniki evangeličanske cerkve gost v tej cerkvi. »Naj nam v tem trenutku spregovori Primož Trubar in nas poveže, da bomo njegovi verni nasledniki... Da bi stali inu obstali v vseh preizkušnjah življenja, da ne bi bilo treba nikoli občutiti 'nigdirdoma'... Naše roke so danes odprte za vse dobro. Ljudje smo angeli z enim krilom, če hočemo poleteti, se moramo objeti.« Izpostavil je pomen strpnosti, ki je še danes pomembna, a ne samo med verniki.

Mag. Alojzij Uran je poudaril, da so slovesnosti priložnost, da se združimo in spoznamo. Beseda je prekinila s človekovo osamljenostjo in nas povezala s sosedi. Naj bo naš cilj v iskanju edinosti vseh krščanskih cerkva. Naj bo Trubarjevo leto in to ekumensko bogoslužje korak pri združevanju katoličanov in evangeličanov. Dr. **France Oražem** je prebral svoj prispevek Razlogi, ki so pripeljali Primoža Trubarja v protestantizem, sicer objavljenega v domoznanskem zborniku Kraji in ljudje v Trubarjevi fari.

Za zaključek ekumenskega bogoslužja je zazvenela še Zahvalna pesem. Zanimivo in lepo je bilo spremljati ta obred. Izgnili so se tistim delom obreda, kjer so razlike, in ohranili so tiste dele, ki veri povezujejo.

Ko je škocjansko župnijo prevzel dr. Edo Škulj, je na stranski, Marijin oltar, položil Trofenikovo izdajo Dalmatinove Biblije. Po več kot 400 letih se je vrnila na oltar škocjanske cerkve. Pri današnjem bogoslužju je njena umestitev in branje iz nje bilo osrednje opravilo.

Odkritje spomenika Primožu Trubarju

Pred cerkvijo pa so odkrili ploščo z reliefom Primoža Trubarja. Za uvod je zaigrala **Godba Dobrepolje** in domači družinski trio trobentačev **Grčar**. Predsednik Kulturnega društva Škocjan **Jožef Marolt** nas je spomnil, kako je nastajal ta spominski park pred cerkvijo. Župan občine Grosuplje **Janez Lesjak** in predsednik Krajevne skupnosti Škocjan **Jožef Krašovec** sta odkrila Trubarjevo spominsko obeležje, ki ga je oblikoval Stanislav Jarm. Župan Janez Lesjak je v nagovoru izkoristil Trubarjevo reklo Stati inu obstati. Trubar je poznal trmo Slovencev. Tu smo stali, zavezal pa nas je tudi za naprej, da bomo tudi obstali. Slavnostni govornik, akademik dr. **France Bernik**, je povzel Trubarjev uvod h glagolskemu prevodu Prvega dela Novega testamenta iz leta 1562. Dobro je poznal razmere na Balkanu, turško nevarnost in strah pred islamizacijo. Turkov ne mogli

➤ pregnati z ognjem in mečem, ampak z evangelijem. Turški pohodi so bili kazen za evropske narode in združeni v veri bi lažje prestali skupno pokoro in dosegli skupno očiščenje. V 16. stoletju je odkril, da skupna zunanja nevarnost zbližuje sorodne vere, da je stičnih točk med njimi več kot razlik in da je razumno popustiti pri manjših stvareh. Morda je bilo današnje ekumensko bogoslužje korak k takemu razmišljanju.

Zapela sta še Velikolaška vokalna skupina z dirigentko Martino Kovačič in MPZ Grosuplje z dirigentom Primožem Cedilnikom. Jože Perhaj je na pamet recitiral Župančičevo pesem Pred Trubarjevim kipom. Godba Dobrepolje pa je zaključila ravno prav dolgo prijetno proslavo. Celo dežne oblake, ki so grozili popustiti, smo pregnali. Živahni skavti so postregli obiskovalcem z obloženimi kruhki in doma pečenim pecivom, v šolo pa so organizatorji Občina Grosuplje, Krajevna skupnost Škocjan in Kulturno društvo Škocjan vabili na pogostitev.

Za ekumensko mašo in prireditev odkritja spomenika so Škocjanci pripravili lepo oblikovani zloženk, ki sta obiskovalca popeljali skozi mašo in proslavo, predstavili nastopajoče in izvajana dela. Vse prireditve so tekle disciplinirano, vzorno. Škocjanci so se izkazali. Naj nam bodo za zgled.

Trobilni trio Grčar je začel prireditev ob odkritju spomenika Primožu Trubarju.

Pred zbrano množico je kulturni program vodila domačinka Ana Gregorič.

Jožef Marolt je na kratko seznanil obiskovalce z načrtom izgradnje spominskega parka znanim Škocjancem.

Dr. France Bernik: »Ne z mečem, temveč z gorečo vero je mogoče pregnati Turke!«

Župan Janez Lesjak in predsednik KS Škocjan Jožef Krašovec sta odkrila spomenik.

Jože Perhaj je na pamet recitiral Župančičevo pesem Pred Trubarjevim kipom.

Škocjanski domoznanski zbornik

Ljudje in kraji v Trubarjevi fari

Izid vsake knjige je praznik, domoznanske knjige pa še posebej, saj nam pripoveduje o krajih in ljudeh, ki so nam blizu, na katere smo ponosni in nam pomagajo, da se postavljamo z njimi, da si dvigamo samozavest in zavest pripadnosti kraju.

Tak praznik je dočkal tudi Škocjan. V maju 2008 je izšla 304 strani obsežna, z barvnimi in črno-belimi fotografijami obogatena knjiga KRAJI IN LJUDJE V TRUBARJEVI FARJI, v trdi vezavi in nakladi 1000 izvodov. Kar 12 avtorjev je prispevalo svoje kamenčke v mozaik, ki nam kaže to območje od pradavnine do današnjih dni. Oblikovanje in prelom strani sta delo Jožeta Mikliča, tiskala pa je tiskarna Partner graf d.o.o. iz Grosupljega.

Jožef Marolt, upokojeni diplomirani pravnik, predsednik Turističnega društva Škocjan, je bil pobudnik in skupaj s Krajevno skupnostjo Škocjan in župnijo uresničevalec spominskega parka ob cerkvi v Škocjanu. V Škocjanu je bil krščen oče slovenske besede Primož Trubar. Rašica je takrat spadala pod škocjansko faro in krstne kamne so imeli le v farni cerkvi. Ob 500-letnici Trubarjevega rojstva in v pripravah na to visoko obletnico so Škocjanci izpeljali kar nekaj uspešnih in odmevnih akcij. Bilo je leta 2001, ob že 5. prireditvi Stati inu obstati, ko so se zbrali člani odbora Jože Krašovec, dr. Boris Kuhar, Jožef Marolt ter Leopold Sever, in ob postavitvi prvih obeležij, ki spominjajo na protestantsko obdobje v teh krajih, so že imeli v mislih tudi knjigo. K delu so povabili nekaj avtorjev, nekaj pa se jih je pridružilo kasneje, vsebina se je širila in dopolnjevala. Zdaj je pred nami imenitna knjiga, z bogato vsebino.

Njen namen je ovrednotiti faro Škocjan in izbrskati iz lokalne zgodovine kraja tisto, na kar so Škocjanci lahko ponosni. Na enem mestu je zbrano in z novimi spoznanji obogateno gradivo, ki je bilo do zdaj razpršeno v mnogih knjigah.

JOŽEF MAROLT, urednik zbornika, je v svojih člankih: **2008 - Trubarjevo leto, Zborniku pa pot, Iz naše preteklosti v sedanost** pojasnil nastajanje zbornika, preletel zgodovino kraja, omenil slavne ljudi in hkrati povabil na prireditve v kraju ob Trubarjevi obletnici, tudi na razstavo Albina Roglja - Bineta.

LEOPOLD SEVER, upokojeni predmetni učitelj in publicist, je pod naslovom **Pokrajina in ljudje v najstarejših časih** predstavil geološki, geografski in pokrajinski del Škocjanskih hribov. Posvetil se je prazgodovini, o kateri ni zapisanih virov, govorijo pa predmeti in ostanki v naravi. Iskal je gradišča, Tičnice, na katerih, meni, da so staroselci opravljali daritve in častili vode, kapelice in druga znamenja. Zbira, kar je danes še ohranjenega in se pogloblja v naravoslovno, kulturno in jezikovno zgodovino svojega okolja.

JOŽE MIKLIČ, geometer in publicist, je svoj prispevek posvetil zemljevidom, na katerih se pojavlja katerokoli in v kakršnikoli obliki ime s tega področja. Iz njemu dostopnih in poznanih 60 zemljevidov jih je izbral 29 glede na estetsko plat, tehnično ureditev in glede na različna časovna in zanimiva zgodovinska obdobja. Območje nekdanje župnije Škocjan je specifično in manj enovito, zato se katastrskih podatkov posebej ni lotil. Zemljevidi pa so različno natančni, nekateri so ročno kolorirani,

drugi prinašajo natančne topografske opise pokrajine, nekateri so bili celo vojaška skrivnost. Na nekaterih se lepo vidijo človekovi posegi v prostor: razmestitev stavb, mostov, cest, obdelovalne površine, koriščenje gozda ... Vse svoje ugotovitve je strnil pod naslovom **Območje prazupnije Škocjan na zgodovinskih zemljevidih**.

Na predstavitvi je povedal, da se počuti kot domačin, saj je njegova mama rojena v teh krajih, v Rožniku, v isti kraj pa sežejo tudi njegove daljne sorodstvene vezi po očetu. Kot geometer se ukvarja med drugim tudi z zemljevidi, ki so tudi njegov konjiček. Ko je tehnično urejal knjigo in delal prelom, je prebral prispevke drugih avtorjev in spoznal marsikaj novega o teh krajih. Nekaterim prispevkom pa je dodal nekaj svojih fotografij.

Profesor **JAKOB MÜLLER** je pregledal zapisana krajevna imena v bivši prafari Škocjan, ki je obsegala širše območje kot danes, in sicer od starih listin, krstnih, poročnih in mrljskih knjig, Valvasorja in farnih kronik dalje pa vse do današnjih atlasov in leksikonov, pa še obstajajo listine in zapisi, ki jih je potrebno pregledati. Imena krajev so pomenska, nekatera so vezana na geografske posebnosti, rastlinstvo, redkeje živalstvo, večino pa lahko navežemo na hišna imena prebivalcev. V različnih obdobjih so jih različni ljudje različno zapisovali. Pod naslovom **Zapisi inetimologije krajevnih imen v župniji Škocjan pri Turjaku** je z variantnimi različicami naštel 180 različnih imen.

Nekatera imena, je povedal, imajo zapisanih tudi 12 variant (Sekirišče). Pri etimoloških raziskavah si je pomagal z besedami iz slovanskih jezikov in nemških narečij od

SLIKA LEVO:

Del avtorjev v nekdanji učilnici v šoli Škocjan, ki je predstavilo zbornik ob 500 letnici rojstva in krsta Primoža Trubarja Kraji in ljudje v Trubarjevi fari (od leve proti desni) župnik dr. Edo Škulj, Jože Miklič, Drago Samec in urednik zbornika Jožef Marolt.

SLIKA DESNO:

Predstavitve knjige v Mestni knjižnici Grosuplje (od leve proti desni): prof. Jakob Müller, odvetnik Janez Gruđen, Jože Miklič, Drago Samec, dr. Boris Kuhar in Jožef Marolt ter Kvartet Sever in prijatelji, ki je med drugim zapel tudi Severjevo »Grosupeljsko himno«.

8. do 17. stoletja. Nekatera imena so bila lažje (Lipljene – kraj z lipami), druga pa težko razrešljiva (Bajdinc – ki govori bajda, baje da).

JANEZ GRUDEN, upokojeni odvetnik, je sodeloval pri nastajanju muzejskega kompleksa Trubarjevine na Rašici. Na predstavitvi je malce zagrenjeno pripomnil, da vrsto let o Trubarju ni bilo dosti slišati, domačini pa so ugotovili, da je treba nekaj narediti, da se ohrani spomin nanj na Rašici. Bili so mladi, zagnani, iskali so korenine slovenstva in jih našli pri Trubarju. Ponosni so nanj, zato so odkupili posestvo z mlinom in uredili muzej in to je opisal v članku **Trubarjeva domačija na Rašici**.

Dr. **MIHAEL GLAVAN** je pod naslovom **Reprinti in faksimili Trubarjevih del** predstavil prizadevanja Narodne in univerzitetne knjižnice in slovenskih založnikov, da bi s kar se da vernimi posnetki protestantike zbrali vsa Trubarjeva dela, saj kar nekaj knjig hranijo samo tuje knjižnice.

Dr. **EDO ŠKULJ**, župnik v Škocjanu, je v članku **Primož Trubar in cerkvena glasba** popisal in predstavil pesmarice, dodal pa je še seznane: **Vrsta škocjanskih župnikov, Šola in učitelji v Škocjanu, Osebnosti, ki so bile doma ali so živele v škocjanski fari**. Pomemben prispevek k starejši zgodovini kraja pa je njegov prevod iz Slave vojvodine Kranjske, ki ga je naslovil Valvasor o Škocjanu.

Dr. Edo Škulj je na predstavitvi v Škocjanu poudaril, kako je vesel, da je prišel za župnika v tako imenitno faro v tako imenitnem času – ob 500. obletnici Trubarjevega rojstva. Na njegovo prizadevanje je postala škocjanska cerkev – kulturni spomenik. Z veseljem

je sodeloval pri zborniku, saj knjiga ni pomembna samo za kraj. Veliko novih podatkov o škocjanski fari so zapisali avtorji prispevkov in tako bomo bolje poznali svojo faro.

Dr. **FRANCE ORAŽEM**, prelat in zaslužni profesor, zdaj duhovni pomočnik v Škocjanu, je raziskal, kateri so bili **Razlogi, ki so Trubarja privedli v protestantizem**. Protestantских idej se je navzel iz knjig švicarskih reformatorjev, nanj pa so vplivali tudi objektivni razlogi (nezdravo versko okolje, osebni stiki z ljudmi nove vere, reformacijski spisi, naklonjenost predstojnikov) in subjektivni razlogi (vprašanje njegove vernosti, njegov značaj, teološka izobrazba, celibat).

Višji bibliotekar **DRAGO SAMEC** je prispeval v zbornik tri članke: **Predikant Andrej Savinec v Škocjanu pri Turjaku in Hišna postila, Jurij Dalmatin – župnik v Škocjanu in Škocjan pri Turjaku v bibliografiji**. Predikant Savinec je želel študirati ob podpori deželnih stanov, vendar študija zaradi pomanjkanja ni končal. Kot pridigar v Škocjanu je kasneje pomagal še župniku Juriju Dalmatinu in kot lepopisec prepisoval in korigiral nekatera Trubarjeva besedila in Dalmatinovo Biblijo.

Na predstavitvi je izpostavil zaključen krog, ki povezuje Trubarja in Škocjan. Tu je Trubar s krstom začel svojo življenjsko pot in Andrej Savinec, ki bil v Škocjanu predikant, tu dokonča Hišno postilo, Trubarjevo zadnjo knjigo, že po avtorjevi smrti.

Obširna bibliografija člankov in knjig za območje Krajevne skupnosti Škocjan ni popolna, vendar dokazuje, da Škocjan le ni tako odrinjen na rob.

Dr. **VINCENC RAJŠP** je v zborniku ponatisnil članek **Protireformacija na Kranjskem na primeru župnije Škocjan pri Turjaku**. Auerspergi – Turjaški so v faro pripeljali protestantske duhovnike in ustvarili idealne razmere za razvoj protestantizma. Župnija je bila reformirana 1564. leta, rekatolizirana pa 1598. leta.

Lazarist **TONE ZRNEC** se je v prispevku **Rešitev Jerebove škocjanske kronike** spomnil, kako so leta 1941 zakopali kroniko župnika Janeza Jereba in cerkvene dragocenosti, da so jih ohranili pred uničenjem.

Dr. **BORIS KUCHAR** je kot etnolog raziskoval življenje in delo v Škocjanskih hribih. V teh krajih je bila tedaj še ohranjena stavbna in druga materialna dediščina, pripovedi, vraževerja. Povedal je, da je učiteljica Marija Škrjanec spraševala ženske o obredih pri porodu, ker moškemu niso hotele pripovedovati ženskih skrivnosti. Skupaj s študenti je zbral za več knjig gradiva, zato je to temo uporabil tudi za doktorat, za to knjigo pa je izbral **Šege v Škocjanskih hribih – od rojstva do smrti – v 19. in v prvi polovici 20. stoletja**.

Protestantizem je še dolgo ostal v spominu ljudi, je povedal, tako da svojih otrok niso krstili za Primože ali Felicijane, pa tudi z Rašičani se niso poročali, ker je to veljalo skoraj za krivoversko.

Škocjanci imajo občutek, je povedal urednik zbornika Jožef Marolt, ker živijo na robu občinskega prostora, da so tako tudi odrinjeni na vseh področjih. Zato so hoteli popularizirati svoj kraj. Uspeli so, da je občina z odlokom razglasila cerkev sv. Kancijana in tovarišev za zaščiten spomenik

SLIKE OD VRHA NAVZDOL:

Prireditev predstavitev knjige je vodila Maja Sodja.

Drago Elikan je z občutkom zaigral na svojo harmoniko.

Polde Blatnik in Andrej Adamič pri izvedbi pesnitve Janeza Menarta Bukvice 1550.

Ženski pevski zbor Lastovke z zborovodkinjo Mojco Intihar.

lokalnega pomena in dobili so sredstva za obnovo gotske kapele, v kateri je bil krščen Primož Trubar. Obnovili so tudi staro šolo, ki je dolgo zapuščena propadala, in v njej s pomočjo dr. Kuharja uredili etnološko zbirko, sedaj pa pripravljajo še drvarnico za zbirko vozov in kmečkega orodja. S spominskim parkom in aktivnostmi ob Trubarjevem letu so že privabili v kraj mnoge turiste.

Knjiga je poseben višek njihovih prizadevanj. Različni avtorji so obdelali zgodovino od 1060. leta, ko se ime kraja prvič pojavi, pa do današnjih dni, poseben poudarek pa so dali protestantski dobi, saj je rojstni dan Primoža Trubarja tudi praznik Krajevne skupnosti Škocjan.

Urednik Marolt se je zahvalil tudi vsem avtorjem, sodelavcem in sponzorjem, saj brez sodelovanja ne bi uspeli narediti vsega, kar danes vidimo.

Predstavitve knjige Ljudje in kraji v Trubarjevi fari so bile:

- v sredo, 21. maja 2008, ob 18. uri na radiu Zeleni val,

v četrtek, 22. maja 2008, ob 19. uri, v dvorani Mestne knjižnice Grosuplje in

v soboto, 24. maja 2008, ob 19. uri, v Društvenem domu Škocjan.

Na radiu Zeleni val je pogovor z urednikom in soavtorjem zbornika Jožefom Maroltom ter avtorjema dr. Borisom Kuharjem in Jožetom Mikličem ter predsednikom Krajevne skupnosti Škocjan Jožetom Kraševcem vodila novinarka in urednica programa Tadeja Anžlovar.

V dvorani Mestne knjižnice Grosuplje so se zbrali tisti, ki jih zanima domača zgodovina, ki cenijo dobre knjige, še predvsem pa še tiste z domoznansko tematiko, kakršna je Kraji in ljudje v Trubarjevi fari.

V kulturnem programu so sodelovali Kvartet Sever in prijatelji, ki so zapeli pesmi, za katere je besedilo in glasbo napisal Janez Sever. Po recitacijah Menartove pesmi Bukvice 1553, ki sta jo odigrala Andrej Adamič in Polde Blatnik, in Aškerčeve pesmi Trije sodi, ki jo je recitirala Maja Sodja, je direktorica knjižnice Roža Kek poudarila, da z današnjo domoznansko knjigo praznujemo veličino Trubarjevega dela.

Predstavitve knjige v domačem kraju je bila v Društvenem domu Škocjan. Domačini čutijo pripadnost svojemu kraju, saj so do zadnjega kotička napolnili dvorano.

Po uvodnem kulturnem programu, ki so ga oblikovali harmonikar Drago Elikan, Kvartet Sever in prijatelji, recitatorji Maja Sodja ter Andrej Adamič in Polde Blatnik in ŽPZ Lastovke iz Grosupljega pod vodstvom Mojce Intihar, so Jožef Marolt in prisotni avtorji predstavili zbornik.

Skoraj vsak obiskovalec prireditve je kupil knjigo, na voljo pa so tudi spominski kovanci z likom Trubarja in grbom s tremi krogi na zadnji strani. Kdor je zamudil nakup knjige ali kovanca na predstavitev, ju lahko kupi v Mestni knjižnici Grosuplje.

S povabilom na tradicionalno prireditev Stati inu obstati in na ogled razstave Bineta Roglja se je uradni del prireditve zaključil.

Marija Samec

12. tradicionalna revija pevskih zborov,

organizirana ob 500. obletnici Trubarjevega rojstva

12. tradicionalna revija pevskih zborov iz občine Velike Lašče in gostov je bila letos v četrtek, 5. 6., ob 20. uri v Viteški dvorani na gradu Turjak. Na reviji je sodelovalo 6 zborov, posvečena pa je bila rojstvu Primoža Trubarja. Organizator revije je bil kot vedno do sedaj KUD Marij Kogoj Turjak, ki je že leta 1996 pred Trubarjevim rojstnim dnevom predlagal, da se ta revija v bodoče odvija prav na gradu Turjak v Viteški dvorani. Vzrok temu je bila grajska podpora Primožu Trubarju in za to početje jim izkazujemo zahvalo in čast. Letošnja revija pevskih zborov na tleh občine Velike Lašče je bila nekoliko okrnjena iz objektivnih razlogov, zato je nastopilo samo 6 zborov: Vokalna Velikolaška skupina pod vodstvom Martine Kovačič, MPZ KUD Primož Trubar, Župnijski pevski zbor iz župnije in občine Velike Lašče pod vodstvom Ladke Deterding, MePZ Češnje iz občine Škofljica pod vodstvom Katarine Bambič in ŽPZ Magdalena pod vodstvom Emila Kovačca ter MPZ Vokal iz občine Grosuplje, ki ga vodi Primož Cedilnik.

Kot že nekaj let zapovrstjo je revijo povezovala že izkušena Tina Jaklič. V pomoč sta ji bili Anita Petrič in Tjaša Janežič, zato se vsem trem KUD Marij Kogoj lepo zahvaljuje. Zahvaljujemo se tudi vsem pevkam, pevcem, njihovim zborovodjem, obiskovalcem in vsem, ki ste pomagali spraviti to revijo pod streho in z njo dostojanstveno počastiti velikega Primoža. Z vsemi prejšnjimi in letošnjo revijo hočemo dokazati vsem prisotnim, da je krepitev midsosedskih odnosov možna samo s sodelovanjem in medsebojnimi poznanstvi. Prav zato smo v goste v preteklosti vedno povabili kakšen zbor, letos so gostovali trije. Žal nam je, da na prireditvi ni nastopil kakšen mladinski in otroški zbor, da bi revija izkazovala tudi medgeneracijsko povezovanje. Ker so šolski zbori v času revije tekmovali na Slovaškem, smo jim zaželeli čim večji uspeh pri zastopanju Trubarjevih krajev.

Kljub nekoliko manjšem obsegu letošnje pevske revije smo dokazali javnosti, da je ta revija vendarle velika in da smo upravičeno Trubarjevi nasledniki, zato se morajo takšne pevske revije nadaljevati tudi ob bodočih obletnicah Trubarjevega rojstva.

KUD Marij Kogoj
Predsednik Franci Pečnik

SLIKE OD VRHA NAVZDOL:

Župnijski zbor, občina Velike Lašče.

ŽPZ Magdalena, občina Grosuplje.

Velikolaška vokalna skupina, občina V. Lašče.

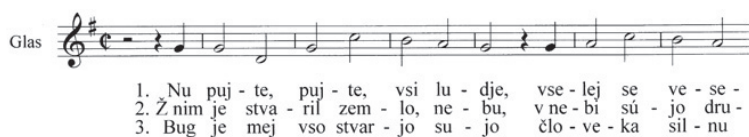
MPZ Vokal, občina Grosuplje.

*Nu pujte, pujte
vsi ljudje!*

PRVA SLOVENSKA Z NOTAMI NATISNJENA PESEM

*Koncert protestantskih pesmi
ob 500. obletnici krsta Primoža
Trubarja. - Škocjan pri Turjaku,
župnijska cerkev sv. Kancijana,
sobota, 7. junija 2008, ob 17.30.*

SLIKE OD VRHA NAVZDOL:

- Sodobne note za pesem *Nu pujte, pujte vsi ljudje*, napisane za škocjanski koncert.

- Dober poznavalec cerkvene glasbe, dr. Edo Škulj, ima velike zasluge za koncert protestantskih pesmi.

- Slavnostni govornik je bil dr. Borut Loparnik

- Skupni nastop vseh pevcev in glasbenikov.

V škocjanski cerkvi sv. Kancijana je Kulturno društvo Škocjan leta 2006 postavilo spominsko ploščo, na kateri piše, da je bil 9. junija 1508 tu krščen Primož Trubar. Ta znameniti dogodek smo v Trubarjevem letu proslavili s koncertom protestantskih pesmi.

Že na daleč so se v sobotno popoldne razlegale pritrkovalske melodije – to je bila dobrodošlica pritrkovalcev župnije Škocjan. Pred cerkvijo pa je dobrepoljska godba pod taktirko Karla Bradača zaigrala Venček protestantskih pesmi v priredbi Janeza Močnika. Prav nenavadno, vendar veličastno je bilo slišati glasbo 16. stoletja v taki izvedbi.

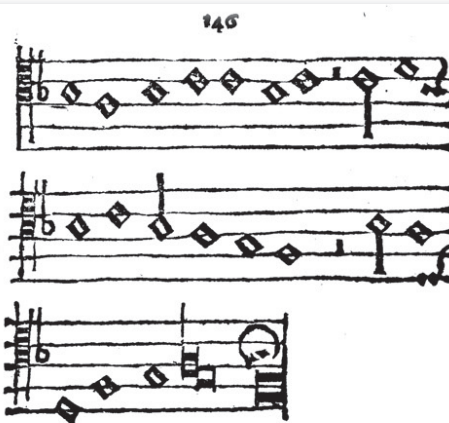
Ob šestih pa so nas povabili v cerkev, kjer so nastopili pevski zbori. Vse zbrane je pozdravil župnik dr. Edo Škulj. Pred meseci se je začel dogovarjati s Slovenskim Cecilijinim društvom, ki je ponudilo koncert protestantskih pesmi. Sprejel je organizacijo koncerta ob podpori Občine Grosuplje, Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti in Radia Ognjišče. Vesel je, da so se zbrali v škocjanski cerkvi, da bi tudi s pesmijo proslavili Trubarjevo obletnico. Slavnostni govornik je bil dr. Borut Loparnik, upokojeni vodja Glasbene

zbirke v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani. Ni se dolgo ustavljal ob življenjepisu Primoža Trubarja, posvetil se je predvsem njegovemu zanimanju za glasbo. Bil je 'odprte glave', zato ga je brati učil že domači župnik, kar tedaj ni bilo ravno pogosto. Že kot otrok je odšel od doma in srečujemo ga v mnogih evropskih mestih, kjer si nabira znanja. Ko pride drugič v Trst, še nima 20 let, pa zna že tri jezike in se uči četrtega, lepo poje, veliko bere in samostojno razmišlja. Je pevsko izobražen, zna brati note, kar takrat ni bilo ravno samoumevno. Vedel je, kako se glasbi v cerkvi streže, bolj kot mnogi tistega časa, ki so se z glasbo poklicno ukvarjali. Bil je tudi dober govornik. Pravijo, da kdor ne sliši, ne zna dobro govoriti. Trubar pa je vedel, kako teče melodija, zato je to upošteval tudi v jeziku, pri govorjenju. Ni bil glasbenik, a je vedel, če hoče ljudem dopovedati, v kaj veruje, bo to najlažje povedal z glasbo. In lotil se je drznega projekta, tako drznega, kot je bila prva slovenska abeceda in prva slovenska knjiga. Redki so znali brati, da bi pa znali brati note in po njih celo peti, ti so bili še bolj redki. Trubarja to ni motilo. S prvo slovensko knjigo je izdal tudi prvo slovensko pesem z notami. Kaj takega se lahko zgodi samo Slovencem, prav tako kot

¹⁴⁵
SEQVVNTVR NVNC
 breues totius Catechismi expo-
 sitiones numeroſe ſeu rhyth-
 mice, a' quodam Chriſti
 exule, digeſte.
 Paraphraſis ij. & iij. cap. Genef.

Ana peiſen / is ſtariga ſuctiga
 piſma / kaſoui ye ta zhlouik od
 Buga peruizh ſtuarien /
 toku ye potle iſkaſhen
 inu ſpet ponoulen.

Nu puite puite vſi ludy
 Vſlei ſe ueſelyte
 Sa uolo dobrute boſhye
 Boga ueden hualyte
 Bug ye nam ſuiga ſynu dall /
 Zhudne rizhi ye on ſhnim giall /
 Te merkaite poredi.

Shnim ye ſtuarill ſemlo / nebi
 Vnebi ſuyo druſhino

Na

¹⁴⁷
Na ſemli vſe dobru lepſi
 Moſha porle to ſheno
 Inu ye vkupe porozhill
 Vſo ſtuar ye nima iſrozhill
 Se ima nim ſluſhiti.

Bug ye mai vſo ſtuaryo ſuyo
 Zhloueka ſyllnu lubill
 Perpraul vnim Cerkou ſuyo
 Poſebi ga ye ſturill
 Se bi moder' prauizhin bill
 Vſlei ſdrau / ſhiu / prou giall /
 Sbugom imar prebiuall. (miſli)

Kai ye kaſha hudizh ſturill
 Kir vſe Verne ſouuraſhi
 Eno Adamaprenorill
 Poſebi ſepelaſhi
 Se ſtanemu ucroualla
 Na bugi pag ſta zbiuulalla
 Sad prepouedan Jeilla.

A ij

Trubarjev notni zapis, Catechizmus, 1550

je samo nam podobno, da tak podvig hitro in popolnoma pozabimo za nekaj stoletij, in to znanstveniki, zgodovinarji in navadni ljudje. S tem dejanjem nam je Trubar pokazal, kako naj ravnamo z glasbo. Imel je pevsko znanje, posluh in imel je okus. Povedal nam je, kako naj se poje v cerkvi, kako naj ljudje sprejmejo napeve.

Bil je drzen, se kdaj tudi umikal, vendar nikoli ni bil nebogljen. Tak je bil tudi na glasbenem področju. Če bi danes imeli takega človeka, bi mu rekli skrajni modernist. Nič podobnega ni bilo pred njim, na nič znanega se ni mogel nasloniti. Čeprav ni bil glasbenik, stoji na začetku slovenske glasbene zgodovine in brez njega še dolgo ne bi dosegli tistega, kar smo, in za to mu gre zahvala še danes. Po tem pomenljivem in čudovitem nagovoru so se zvrstili pevski zbori.

Komorni moški zbor Davorina Jenka iz Cerkelj na Gorenjskem je z zborovodjo Jožefom Močnikom pripravil tri pesmi, za katere je slovensko besedilo na predreformacijski napev napisal Primož Trubar in v akustični škocjanski cerkvi so zazvene cerkvene pesmi 16. stoletja.

Ženski komorni pevski zbor Mens sonora iz Ljubljane nas je pod vodstvom Marte Močnik Pirc razveselil s svežimi mladimi ženskimi

glasovi, s katerimi so znale naslikati vsa čustvena stanja, od žalosti do veselja.

Mešani pevski zbor Anton Foerster iz Ljubljane, ki ga vodi dirigentka Damjana Močnik, nas je popeljal v svet stare cerkvene glasbe s čistimi glasovi od sopranov do basov, lepo dikcijo in zvenom. Zboru je dirigiral energični Damijan Močnik, ki je svojo energijo očitno prenašal na zbor, da mu je disciplinirano sledil.

Mešani zbor sv. Viktorina s Ptuja je pod dirigentskim vodstvom Sonje Winkler odpel tri protestantske pesmi, lepo, z vznesenostjo in slovesnostjo. Med poslušanjem sem opazovala zbor in opazila, da je v zboru več žensk kot moških.

Zbor sv. Nikolaja iz Litije, vodi ga Helena Fojkar Zupančič, je bil najštevilčnejši zbor. V bele tunike oblečene pevke in v črne majice oblečeni pevci, v glavnem mladi, so navdušili s čistim in mogočnim zvenom. Mnogi so jih po koncertu najbolj pohvalili.

Slovenski kvintet trobil (Stanko Arnold, Matej Richter – trobenti, Boštjan Lipovšek – rog, Mihael Šuler – trombon, Darko Rošker – tuba) se je s skladbo Ena pejsen Kadar se zjutraj gori vstane... obudil spomin na nedavno preminulega velikega

slovenskega skladatelja, akademika Uroša Kreka.

Na orgle je preludij, koral in fuga Nu pujte, pujte vsi ljudje! zaigral Primož Malavašič. Nazadnje so se pred oltarjem zbrali vsi pevski zbori, Slovenski kvintet trobil, na orgle je igral Primož Malavašič, in skupaj z občinstvom so zapeli in zaigrali Nu pujte, pujte vsi ljudje, pesem Primoža Trubarja, ki je bila skupaj z notami natisnjena v lepo oblikovanem koncertnem listu. Prijetna glasba, lepi glasovi, odzven petja v akustični cerkvi so nam še dolgo zveneli v ušesih.

Po več kot enournem koncertu je dr. Edo Škulj ugotovil, da ta cerkev še ni poslušala tako dobre glasbe, pa ne le zato, ker je protestantska. Vsi zborovodje so dobili v dar knjigo Ljudje in kraji v Trubarjevi fari, za konec pa se je s to knjigo zahvalil še zaslužnim za ta koncert: orglarju Primožu Malavašiču, Ivanu Florjancu in Janezu Močniku, ki sta skladbe harmonizirala in pa mag. Tomažu Faganelu, predsedniku Slovenskega Cecilijinega društva.

Tradicionalno gostoljubnost teh krajev so zopet dokazale gospodinje z napečenim domačim pecivom, ki so ga med goste spretno nosili domači skavti, pred šolo pa so delili golaž.

Marija Samec

Restavriranje »Trubarjeve« gotske kapele

Mlada pripravnica pri »luščanju« beleža.

V kapeli so zdaj »odprli« zazidano gotsko okno.

Pri pripravi novega tlaka v gotski apsi, kjer je bil pred 500 leti krščen Primož Trubar, so našli stare sledi romanskih temeljev, kar priča, da je cerkev vsaj 100 let starejša, kot so do zdaj mislili.

O restavriranju gotske kapele v cerkvi sv. Kancijana v Škocjanu sem se na kraju samem pogovarjal sredi dela v petek, 6. junija 2008, z vodjem oddelka za kiparstvo Jožefom Drešarjem, ki je zaposlen na Restavratorskem centru Zavoda za varstvo kulturne dediščine v Ljubljani. Pri delu sta mu pomagala še dva strokovnjaka - mlajša pripravnica Patricija Podbevšek, ki je z malim kladivcem na odru med križnimi rebri luščila belež, ter izkušen mojster Mirko z izrazitim trebanjskim naglasom, ki je pripravljaval podlago za polaganje novega kamnitega tlaka iz temnega dolenskega apnenca iz kamnoloma Sv. Ana pri Trebnjem. S seboj pa so imeli še mlajšega moškega za opravljanje fizičnih del. Pri pogovoru je sodeloval tudi škocjanski župnik dr. Edo Škulj.

G. Drešar mi prijazno pove, da so s predhodnim sondiranjem pričakovali morebitne zanimive poslikave na zidovih, a so našli le-te precej mlajše baročne, manj zanimive, in so bile narejene na suhi omet. Pri nadaljnjem odstranjevanju ometa so našli tudi zazidano baročno okno, ki je bilo že prej evidentirano, in zazidano stensko nišo, v kateri je bil nekoč postavljen verjetno kakšen kip svetnika.

Ko ga povprašam, ali je morda ta del kapele prvobitna cerkev, mi pojasni, da se je pri odstranjevanju ometa pokazalo šest obdobj gradnje. Najstarejšo dobo kažejo romansko grajeni polkrožni temelji v apsi, kar priča, da je cerkev vsaj 100 let starejša, kot so mislili doslej. Os teh temeljev je zamaknjena približno 10⁰ nasproti urinim kazalcem

glede na zdajšnji položaj ohranjene gotske kapele.

Z odkrivanjem ometov so ugotovili, da sta v tej kapeli bila nekoč dva gotska oboka s križnimi rebri. Kapela je bila v Jerebovem času podaljšana za približno 1 m, najbrž predvsem zato, da je tvorila s kapelo na severni nasprotni strani glavne cerkvene ladje bolj simetrično obliko tlorisa. S tem so takrat podrli eno obočno stropno kampado. Kot zanimivost sta mi skupaj z župnikom pojasnila, da za omet delajo malto kot pred 500 leti. Skupaj v večjo »maltarko« nasujejo izmenično plasti peska in plasti živega apna in nato naliijejo vodo. Potem pustijo nekaj dni, da se to naravno ugasi.

Med delom so se odločili, da so z odstranjenim ometom dovolj zanimivo prikazane nekdanje gradnje. Tlak pa so položili na novo iz že v uvodu omenjenega kamna, ki je lepo naravno »starinsko« obdelan. V osrednjem delu so postavili manjši kamnit oltar, krstni kamen, ki ni iz Trubarjevih časov, pa so samo nekoliko obnovili in ga postavili na nasprotno stran v težišče kapele. Odkopane stene na mlajših zidovih so nato samo prebarvali z apnenim toniranim beležem.

Na koncu sem g. Jožefa še nekoliko povprašal o njegovem poslu in ostalih sodelavcih, pa je dejal, da je treba pri tem delu »v roke vzeti« od čopiča do metle. Kar nanese, je treba narediti. »Važno je, da se pri delu uživa. Uživaš pa lahko samo, če si 'zraven'.«

Danes bi mladi rekli, da si »in«.

Jože Miklič

Vodja restavratorskih del dela vse – tudi pesek vozi s »karijolo«.

SLIKA ZGORAJ:

V gotski kapeli že dolgo ni stal originalen krstni kamen. Zato so tega novejšega samo prestavili v novejši »Jerebov« del kapele, na sredino pa so postavili manjši kamniti oltar s gotsko podobo Marije z Jezusom.

SLIKA ZGORAJ DESNO:

Pitrkovalci skupaj z nadškofom mag. Alojzom Uranom in škofom mag. Gezo Ernišo in domačim župnikom dr. Edom Škuljem v večerni uri po ekumenskem bogoslužju in odkritju spomenika Primožu Trubarju 8. junija 2008 v Škocjanu.

SLIKI SPODAJ IN DESNO:

Župnik dr. Edo Škulj ima med mnogimi talenti tudi sposobnost dobrega organizatorja. Tako mu je uspelo nekdanji župnijski gospodarski objekt predelati v Pastoralni dom, v katerem bo zaživel novo središče.

NIKO MIHIČINAC K.D.**NEPREMIČNINE**

KOLODVORSKA 3, 1290 GROSUPLJE

TEL.: 01-786 56 60, FAX: 01-786 56 65

GSM: 041-405 258

E-MAIL: NIKO@MIHICINAC-NEPREMICHINE.SI

URL: WWW.MIHICINAC-NEPREMICHINE.SI

Če želite svojo nepremičnino VARNO prodati, podariti, izročiti ali jo pridobiti, vam priporočamo, da se o svoji nameri prej POSVETUJETE PRI NAS!

12. Stati inu obstati v Škocjanu

Stati inu obstati letos so v Škocjanu pripravili 1. junija, en teden prej zaradi osrednjega praznovanja. Prireditelj Stati inu obstati v čast Primožu Trubarju, ki je bil pred 500 leti krščen v tamkajšnji cerkvi, pripravi Kulturno društvo Škocjan, praznuje pa Krajevna skupnost Škocjan kot svoj krajevni praznik. Poleg prizadevnih organizatorjev se je je udeležilo kar precej ljudi od blizu in daleč. Med gosti so posebej pozdravili karikaturista Albina Roglja – Bineta, ki je po šestdesetih letih spet zašel v te kraje, saj je v okviru terenske ekipe Slovenskega etnografskega muzeja nekoč že hodil tu in risal na roko razne etnološko zanimive predmete in objekte. Pridružili so se tudi pohodniki iz Gradišča nad Pijavo Gorico ter pohodniki grosupeljske Univerze za tretje življenjsko obdobje.

Predsednik Krajevne skupnosti Škocjan Jožef Krašovec je ob pozdravu povedal, da so vložili veliko ur dela in sredstev v postavitev spominskega parka, kjer bo naslednjo nedeljo odkrit tudi spomenik Primožu Trubarju. Več let je trajala tudi obnova šole, v kateri so zdaj prostori krajevne skupnosti in društveni prostori. Obnavljajo pa tudi nekdanjo drvarnico za razstavnici paviljon etnološke zbirke. Zahvalil se je tudi uredniku zbornika Kraji in ljudje v Trubarjevi fari Jožefu Maroltu ter 12 sodelujočim avtorjem za vloženo delo pri zborniku ter župniku dr. Edu Škulju še posebej za prispevek pri obnovi gotske kapele. Zahvalil pa se je tudi Občini Grosuplje in vsem sponzorjem in donatorjem, ki so pri tem pomagali.

Župan Janez Lesjak je vesel ugotavljal, da so v zgodovini ti kraji »očitno bili središče«. Zdaj so bili po več desetletjih vloženi veliki napor, ki so obrodili sadove, saj ponovno v Škocjanu raste kulturno središče. »Predlagam pa

vsem, ki ste danes tako aktivni v tej krajevni skupnosti, nikar ne naredite vsega! Nikar ne rešite vseh vaških problemov! Kajti če mladi ne bodo imeli kaj delati, potem ne bo volje za napredek.«

V kulturnem programu so nastopili:

- s Trubarjevo besedo Štefan Zrnec,

- kvartet Sever in prijatelji s tremi skladbami,

- tri generacije Grčarjevih kot trobilni trio,

- Nina Kralj z recitacijo prilik iz Svetega pisma, ki govorijo o pametnih in nespametnih devicah,

- Moški pevski zbor Samorastnik iz Žalne s tremi skladbami,

- Jože Perhaj z Župančičevo Pred Trubarjevim spomenikom,

- Vokalna skupina Viva Vox pod vodstvom Polone Kopač je zapela dve pesmi,

- Mlada folklorna skupina iz Ponikev z nekaj pesmimi in plesi ob spremljavi frajtonerice in klarineta,

- Bine Rogelj se je predstavil v satiričnem slogu,

- Nina Kralj z diatonično harmoniko, Igor Podlogar s kontrabasom in baritonom ter Simon Potočar pa so zaigrali skladbo Franca Miheliča Lastovke in Avsenikovo skladbo Na Golici. Pri slednji naj dodam, da sem od izrednega poznavalca glasbe, škocjanskega župnika dr. Eda Škulja, izvedel, da se prav ta skladba v svetovnem merilu poleg Bolera igra največkrat.

Prav to pa omenjam zato, ker je naš splošen odnos do naše glasbe in kulture nasploh zelo izmaličen. Ob Trubarju, ki je poleg prvih knjig dal Slovencem tudi prve z notami zapisane pesmi, je prav, da bi se vprašali tudi o teh zadevah, ali kot je v precej širšem kontekstu minister Vasko Simoniti na Rašici dejal:

»Tudi danes se lahko spet vprašamo, zakaj so vprašanja, s katerimi se je srečal Primož Trubar, še vedno tako živa po tolikih stoletjih.« Začnemo lahko pri glasbi, nadaljujemo pri veri, končamo pa pri medkulturnem dialogu! Scenarij za 12. prireditev Stati inu obstati je tudi to pot pripravil Jožef Marolt, povezovalno besedo pa je dodala Ana Gregorič. Po koncu uradnega dela prireditve so Škocjanci pripravili družabno srečanje, mnogi pa so si ogledali obnovljeno šolsko zgradbo tudi od znotraj in razstavo karikatur Bineta Roglja v njej. Zame osebno pa: Lepo se je bilo tudi srečati s svojimi sorodniki, sošolci iz osnovne šole in prijatelji. Zato sem se v Škocjanu tega popoldneva zadržal kar do mraka.

Pripovedi iz Grosupljega in okolice

Včasih ni bilo trgovskih centrov in nakupovanje je bilo pravi podvig, povezan z dolgo potjo, največkrat peš ali z vozom v večje mesto. Ljudje sploh niso toliko potovali. Tudi prodaja viška pridelkov ni bila preprosta. Kmetje so večino hrane pridelali doma, zato so kokoši, jajca, moko, fižol, krompir prodajali le v večjih mestih na tržnicah ali pa so hodili prodajalci kar od hiše do hiše. Nekateri so imeli v mestih že kar stalne stranke in so ob določenih dnevih prinašali dobrote s kmetij. Po vaseh pa so hodile potovke, ki so odkupovale, kar so gospodinje nameravale prodati. Tako je le kaj denarja prišlo k hiši, vsega pač niso mogli pridelati doma in je bilo treba vsaj obleko in obutev kupiti. Gospa Marija Podržaj iz Velike Račne je znala povedati marsikaj zanimivega iz starih časov.

Potovke

Prodajat so hodile le gruntarce, tudi v Trst, vendar še preje, da jaz ne vem. Pa potovke so hodile v vas. Pri nas je bila le kajžica, nismo dosti imeli. Ata je bil v službi. Mama so potovki prodali jajca, maslo, fižol. Maline je pobirala, jagode je pobirala, gobe, petelinčke, kure. Mož ji je pa na vlak odnašal. Ona je pa pobirala in kupovala.

Potovka je tako presneto znala pretentat, da je manj plačala. Tako je gledala petelinčka, pihala, da je perje razmaknila, vsega je pretipala in jamrala: "Tu je sama kust pa koža! Tu ne morem tul'k' dat'! Kej bom pa pradala? Tu je samu perje pa kust!" Glihala je. Pa se ni zmotila v svojo škodo. Računala je še vse v kronah, ne v dinarjih.

Ženskam po vasi pa je tudi nosila blago, ki so ji ga naročile. Kakšen kos klota (bombažno blago s svilenim leskom na lični strani, za predpasnike), kakšno ruto, žabice (za zapenjanje oblek). Za tega mi dva metra porhnta (debela, na narobni strani kosmata bombažna tkanina za obleke) prinesi. Ni preveč goljufala, se je kar razumela z ženskami. Pa so bile tudi ženske kar zadovoljne z njo.

Pripravila Marija Samec

Sprejet lokalni program kulture

Lokalni program kulture Občine Grosuplje 2008 – 2011 - 17. seja Občinskega sveta Občine Grosuplje – 28. maj 2008

Jože Miklič

V obširnem gradivu, ki so ga prejeli občinski svetniki, med drugim piše: »Lokalni program kulture Občine Grosuplje je prvi strateški dokument razvojnega načrtovanja kulturne politike v obdobju 2008 - 2011.« Nadalje pa tudi, da izhaja iz obstoječega stanja kulture v občini Grosuplje, opredeljuje področja kulture, kjer se zagotavljajo kulturne dobrine kot javne dobrine, načrtuje tudi investicije v javno infrastrukturo na področju kulture, upošteva prednosti in slabosti lokalnega prostora ter zagotavlja pogoje za ohranjanje in razvoj kulture in njenih lokalnih posebnosti glede na bodoče priložnosti in nevarnosti, s katerimi se bo soočala.

Dokument opredeljuje cilje in prioritete Občine Grosuplje na posameznih področjih kulturne dejavnosti v naslednjem štiriletnem obdobju ter usmeritve za uresničitev in vrednotenje zastavljenih ciljev. Vzpostavlja ravnrotežje med ohranjanjem kulture v občini Grosuplje in njenim razvijanjem. Zagotavlja pogoje za skladen razvoj kulture v grosupeljskem kulturnem prostoru, pogoje za dvig kulturne ustvarjalnosti, za večanje dostopnosti kulturnih dobrin in ustvarjanja ter pogoje za spodbujanje kulturne raznolikosti.

V pogojih vse intenzivnejše evropske integracije podpira lokalni program kulture tudi skrb za slovenski jezik in jezikovno kulturo, obenem pa tudi odprtost in kulturno raznolikost, zagotavlja tudi ohranjanje slovenske identitete in ohranjanje skupnega slovenskega prostora. Temeljni cilji Lokalnega programa kulture Občine Grosuplje so: oživljanje kulturnega življenja v občini, povezovanje kulture z gospodarstvom, izobraževanjem, športom in turizmom ter razvijanje prepoznavnosti Občine Grosuplje skozi kulturno dejavnost.

Razprave ob tej točki praktično ni bilo; vsi so le hvalili pripravljeno gradivo (Zdenka Cerar – LDS, Dušan Hočevnar – SDS, Bojan Zupančič – SD, Janez Kozlevčar – NSI), pri glasovanju pa so našli 19 glasov ZA, 0 proti.

Nagrada in priznanja občine Grosuplje

Sklep o podelitvi nagrade in priznanj za leto 2008 - 17. seja Občinskega sveta Občine Grosuplje – 28. maj 2008

Jože Miklič

Obrazložitev

Predhodno je direktor občinske uprave **Marko Podvršnik** pojasnil izhodišča za sprejem predlaganega sklepa. Za podelitev nagrad je bil v aprilski številki Grosupeljskih odmevov objavljen javni razpis, predloge pa so lahko podajali tako Občina kot različne druge fizične in pravne osebe iz občine Grosuplje.

Komisija za volitve in imenovanja, ki ji predseduje mag. **Božo Predalič** (SDS), se je na svoji predhodni seji z dvotretjinsko večino odločila, da predlaga zaprto listo za podelitev nagrade in priznanj. To pa je pomenilo, da se o predlogu komisije v celoti kakor tudi o posameznih nagrajencih ne razpravlja. Vsak posamezni svetnik je lahko le obrazložil svoj glas.

Razprava

Jože Intihar (LDS) je kot prvi protestiral glede predloga komisije in dejal, da je praktično nagrade podelila že sama komisija, »ali pa so to morda strankarska priznanja«, kot je še dodal. Glasoval bo proti! **Janez Dolinšek** (SLS) je ugotavljal, da Intihar ni obrazložil svoj glas, ampak je razpravljaj. **Franc Štibernik** (LDS) pa je menil, da bi na seji morali svetniki vsaj izvedeti, kdo je bil še nominiran za posamezna priznanja oziroma nagrado, zato se bo vzdržal glasovanja. Podobno je menila tudi **Zdenka Cerar** (LDS), **Dejan Stančevič** (LDS) pa je pojasnil, da bo predlog komisije podprl, a se je retorično spraševal, od kdaj je komisija višji organ od občinskega sveta.

V to »debatu«, iz katere se je dalo jasno razbrati, da nekateri svetniki niso prebrali odloka o nagradi in priznanjih, se je nato ponovno vključil Marko Podvršnik in pojasnil, da je komisija delala v skladu z odlokom, kar pa ne pomeni, da morajo predlog občinski svetniki izglasovati. »Zadnjo besedo ima občinski svet. Če večine ne bo, da bi bil predlog v celoti sprejet, bomo glasovali po posameznih kategorijah. Če boste zahtevali razpravo, bomo sejo zaprli za javnost zaradi tega, ker so te nagrade in priznanja pred leti prerasle v blamaže tistih, ki so bili predlagani, namesto da bi nam bili v ponos...« je še dejal Podvršnik.

Pri tem pa je treba še pojasniti, da je tako možnost o načinu zapiranja razprave in

podeljevanja nagrad predlagal (nekdanji) predsednik občinskega odbora LDS ter vodja njihove svetniške skupine dr. Miroslav Kranjc, kar je v obrazložitvi pojasnil tudi mag. Predalič. **Janez Pintar** (SDS) pa je na podlagi 14. člena odloka pojasnil, da se glasuje o vsaki kategoriji priznanja oziroma nagrade posebej.

Sprejem sklepa

Svetniki so nato sprejeli sklep, da nagrado in priznanja v letu 2008 prejmejo:

- Boris Peterka – nagrada Občine Grosuplje z zlatim znakom Občine Grosuplje

(zanj je glasovalo 13 svetnikov, 3 so bili proti),

- Prostovoljno gasilsko društvo Grosuplje – priznanje Občine Grosuplje z zlatim znakom Občine Grosuplje

(zanj je glasovalo 17),

- Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov Grosuplje – priznanje Občine Grosuplje s srebrnim znakom Občine Grosuplje

(zanj je glasovalo 14, 3 so bili proti),

- Konjeniški klub Grosuplje – priznanje Občine Grosuplje z bronastim znakom

(zanj je glasovalo 16, 1 svetnik je bil proti).

Naj pa pri tem še povemo, da je do sprejemanja tega sklepa sejo vodil podžupan Božidar Gabrijel (LDS), nato pa se je pridružil tudi Janez Lesjak, ki je počakal, da so točko dnevnega reda izpeljali do konca.

Dražja pomoč družini na domu

Sklep o soglasju k višini cene socialno varstvene storitve pomoč družini na domu za leto 2008 - 17. seja Občinskega sveta Občine Grosuplje – 28. maj 2008

Jože Miklič

Izhodišča

V letu 2007 je bilo v storitev pomoči družini na domu povprečno vključeno 71 uporabnikov, od tega se je 34 uporabnikov dogovorilo le za dostavo kosila. Storitve se je izvajala šest dni v tednu. Skozi leto se potrebe spreminjajo. Decembra 2007 je bilo v storitev vključeno največ ljudi – skupaj 80. Zato se je bistveno povečal obseg opravljenih učinkovitih ur za oskrbovance (v povprečju 324 učinkovitih ur na mesec, kar pomeni za 37 % več kot leto poprej). Število koristnikov pomoči se povečuje, vendar ne tako izrazito kot v letu 2006. Tudi povprečno število dostav na oskrbovanca se je povprečno povečalo za eno dostavo na mesec. V povprečju so socialne oskrbovalke opravile 6.289 kilometrov na mesec.

Upravičenci do socialne oskrbe na domu so osebe, ki jim preostale psihofizične sposobnosti omogočajo, da z občasno organizirano pomočjo drugega lahko živijo sami in jim vsaj začasno ni potrebno institucionalno varstvo v zavodu. Pod te pogoje spadajo vsi starejši od 65 let, ki jim starost ali starostni pojavi onemogočajo povsem samostojno življenje, osebe s statusom invalida, hudo bolni otroci ali otroci s težko motnjo v telesnem ali duševnem razvoju ter hudo kronično bolni ljudje. O upravičenosti posameznika do storitve odloči strokovni delavec izvajalca storitve, ki opravlja vodenje storitve, vsebina storitve se opredeli v individualnih dogovorih.

Uporabniki, ki kljub subvencionirani ceni ne zmorejo plačila storitve, lahko podajo vlogo za dodatno oprostitev plačila, o čemer odloča center za socialno delo, vendar morajo biti v tem primeru uporabniki, ki posedujejo določeno premoženje, pripravljeni dovoliti zemljiškoknjižni vpis prepovedi odtujitve premoženja v korist občine kot plačnika storitev.

Občinski zemljiškoknjižni vpisi prepovedi odtujitve premoženja tistih, ki uveljavljajo oprostitev plačila storitve pomoči družini na domu, zakonsko niso obvezni, kot v primeru doplačila stroškov institucionalnega varstva, ampak je odločitev o vključbi prepuščena občini. Če se ta odloči za prepoved odtujitve, je to mogoče le za nepremičnino, na kateri uporabnik storitve nima prijavljenega stalnega bivališča. Občinska uprava v letih od 2005 do vključno maja 2008 ni prejela vloge za dodatno oprostitev plačila storitve pomoči družini na domu.

Obrazložitev

Jelka Kogovšek, vodja občinskega urada, je uvodoma v obrazložitvi navedla, da socialno varstveno storitev pomoč družini na domu za občino Grosuplje izvaja Dom starejših občanov Grosuplje po pogodbi, ki jo sklene z Občino Grosuplje za vsako leto posebej. V letošnjem letu ni uspel zaposliti socialne oskrbovalke preko javnih del. Zato so se stroški dela socialnih oskrbovalk povečali. Stroški dela redno zaposlene socialne delavke so za 31 % višji od delavke, zaposlene preko javnih del. V ceni so planirane tri socialne oskrbovalke, 46 upravičencev in 340 opravljenih učinkovitih ur. Skupni stroški izvajanja sklopa storitev v okviru izračuna cene znašajo velik delež (61.509 €), zato se usklajujejo cena, zvišanje plač s 1. 1. 2008 in inflacija. V proračunu za leto 2008 so za izvajanje storitve pomoč družini na domu predvidena sredstva v višini 66.500 €, v okviru proračunske postavke javnih del pa še dodatna sredstva v skupni višini 5.700 €, del katerih bo ob rebalansu proračuna potrebno preusmeriti na postavko pomoč družini na domu. (Predstavljeni podatki v gradivu in izpostavljeni na sami seji se za nekaj % razlikujejo.) Z rebalansom proračuna bo potrebno predvideti tudi sredstva za višje stroške dela redno zaposlene delavke in njenega morebitnega nadomeščanja.

Razprava

Predsednik odbora za družbene dejavnosti **Janez Pintar** (SDS) je povedal, da so na seji odbora manjkali občinski svetniki iz stranke Socialnih demokratov in Liberalne demokracije Slovenije, zato na odboru niso sprejeli nobenih sklepov. Ker pa povečane cene niso ljudem všečne, je prav, da se ob njih izjasnijo vsi vpleteni v občinsko politiko, a so se zavedali, da je treba poiskati za prizadete ljudi primerne rešitve. Pohvalil pa je pripravljavce za temeljito pripravo gradiva.

Jože Intihar (LDS) je negodoval ob predstavljenem predlogu in dejal, da »nekdo« določa standarde, »drugi« jih pa plačuje tudi na račun razvoje infrastrukture. S tem je očitno mislil na aktualno vlado. **Zdenka Cerar** (LDS) pa je menila, da je Občina v tej dejavnosti zelo blagohotna, saj je njena obveznost le

50 %, subvencionira pa 65 oziroma 55 %. Želela je, da bi bilo treba dobiti podatke za primerjavo iz drugih primerljivih občin, na kar je **Janez Pintar** odgovoril, da je ta primerjava že narejena in je primerljiva. **Janez Dolinšek** (SLS) pa je menil, da bi morali najprej rešiti osnovne potrebe, za katere je občina dolžna poskrbeti (šolstvo, otroško varstvo...).

Sprejem odloka

V odloku je navedeno, da »cena socialno varstvene storitve pomoč družini na domu, ki jo izvaja Dom starejših občanov Grosuplje, znaša:

- za vodenje in koordinacijo 1.729,86 € mesečno,

- za neposredno socialno oskrbo 5.990,17 € mesečno, od tega za upravičence do storitve, ki so se dogovorili samo za dostavo kosil, 1.902,30 € mesečno.

Ekonomska cena storitve pomoči družini na domu znaša 15,08 €/efektivno uro in velja od 1. 6. 2008. Ekonomska cena dostave enega obroka znaša 3,82 € in velja od 1. 6. 2008.

Občina Grosuplje subvencionira:

- ceno socialno varstvene storitve pomoč družini na domu v višini 65 %,

- ceno dostave enega toplega obroka v višini 55 %,

- stroške izvajanja socialno varstvene storitve, ki nastanejo zaradi specifičnosti storitve v občini (stroški prevoza socialnih oskrbovalk in nadomeščanja socialnih oskrbovalk za čas dopusta in bolniške) v višini realiziranih stroškov, ki presegajo višino, določeno z metodologijo za oblikovanje cen socialno varstvenih storitev (predvidena višina 18.313 €).

Cena storitve pomoč družini na domu za uporabnike znaša 5,28 €/efektivno uro in velja od 1. 6. 2008. Cena dostave kosila v okviru storitve pomoči družini na domu za uporabnike znaša 1,72 € in velja od 1. 6. 2008.«

Jože Intihar (LDS) je nato predlagal zmanjšanje subvencioniranja kosil s strani Občine Grosuplje na 50 %, kar ni bilo potrjeno, saj je predlog dobil le 3 glasove. Za nespremenjeni sklep tudi glede na delež subvencioniranja pa je nato glasovalo 17 svetnikov.

Spremembe odlokov javnih zavodov

Svetniki so »v paketu« razpravljali o naslednjih odlokih:

- Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o ustanovitvi javnega zavoda Vzgojno-varstveni zavod Kekec Grosuplje

- Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Louisa Adamiča Grosuplje

- Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Brinje Grosuplje

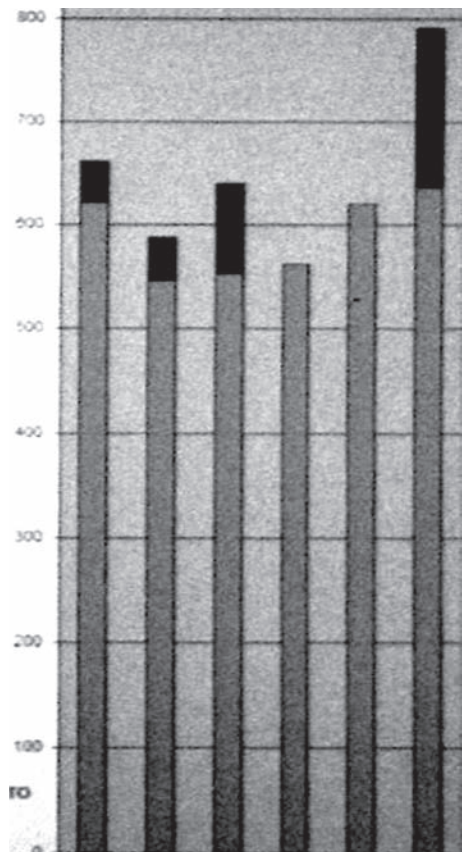
- Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Glasbena šola Grosuplje

- Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Mestna knjižnica Grosuplje

Na koncu razprave pa so glasovali o vsakem odloku posebej.

17. seja Občinskega sveta Občine Grosuplje – 28. maj 2008

Jože Miklič

Zgovoren diagram, ki pokaže, kako so nihale potrebe po otroškem varstvu v občini Grosuplje. Zadnji stolpec: leto 2008, temni del predstavlja pomanjkanje kapacitet po zdajšnjih normativih.

Skupna predstavitev sprememb odlokov

Uvodoma je **Jelka Kogovškova** obrazložila kar več sprememb odlokov hkrati, saj se nanašajo na podobne rešitve. Posebej so bile navedene le tiste spremembe, ki se nanašajo samo na posamezen zavod.

Pri spremembi odlokov so bili upoštevani Zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju, Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja ter Uredba o standardni klasifikaciji dejavnosti.

Spremenjena je številčna sestava sveta zavoda z enajst na devet članov. Po novem svet zavoda sestavljajo trije predstavniki ustanoviteljev, trije predstavniki delavcev (in ne več pet) in trije predstavniki staršev. Zakon prinaša prepoved zaposlitve na področju vzgoje in izobraževanja ljudem, ki jim je bilo pravnomočno dokazano naklepno kaznivo dejanje (nepogojna kazen zapora v trajanju več kot šest mesecev) in kaznivo dejanje zoper spolno nedotakljivost.

Na novo je opredeljen postopek imenovanja in razreševanja ravnatelja. Ravnatelja imenuje svet zavoda, ki si mora pridobiti obrazložena mnenja lokalne skupnosti, zaposlenih in staršev. Obrazložen predlog pošlje svet pristojnemu ministru, ki k predlogu ne daje več soglasja, ampak mnenje. Razrešitev ravnatelja mora biti obrazložena, omogočiti mu je potrebno zagovor. Mandat vršilca dolžnosti ravnatelja je omejen, ista oseba je lahko v funkciji vršilca dolžnosti največ dvakrat.

V odloku so povzeta določila o samoevalvaciji (samocenenitvi) zavoda, spremembe glede sveta staršev in določilo, da oseba, ki zaseda vodilno delovno mesto v zavodu, ne more sodelovati v postopku volitev v svet zavoda. Svet zavoda določa finančni načrt in sprejema letna poročila, o pritožbah v zvezi s statusom otroka pa na prvi stopnji odloča ravnatelj, na drugi pa pritožbena komisija in ne svet zavoda. Svet zavoda po novem sprejema letno poročilo o samoevalvaciji zavoda, ki jo zagotavlja in zanjo odgovarja ravnatelj.

Standardna klasifikacija dejavnosti (krajše SKD) je obvezen nacionalni standard, ki se uporablja zlasti za prikaz značilnosti, razvoja in strukturnih sprememb gospodarstva ter za razvrščanje poslovnih subjektov glede

na dejavnost, ki jo opravljajo. Poleg tega se uporablja tudi za potrebe statistike tako na državni kot tudi na mednarodni ravni. Slovenska SKD se je s to uredbo uskladila z evropsko klasifikacijo.

Zaposleni imajo z ustavo zagotovljeno pravico do sodelovanja pri upravljanju v zavodu, kjer so zaposleni, pod načini in pogoji, ki jih določa zakon. Dodano je tudi določilo, da oseba, ki opravlja funkcijo ravnatelja, direktorja oz. pomočnika ravnatelja, ne more voliti ali biti izvoljena za predstavnika delavcev zavoda, in sicer zaradi nasprotja interesov.

V posamezne odloke so vneseni tudi nekateri redakcijski popravki. Za Mestno knjižnico Grosuplje se odlok spreminja samo v tistem delu, ki ga zadeva SKD.

Razprava in sprejem odlokov

Odbor za družbene dejavnosti - **Janez Pintar** (SDS) - je še posebej pohvalil pripravljavko sprememb odlokov **Mojco Koželj** z Občine, iz odlokov pa »žarijo« tudi pretekle izkušnje ravnateljev, ki so delovali v preteklosti na občini in v teh zavodih. Kljub temu pa bo v bližnji prihodnosti treba narediti čistopise teh odlokov oziroma stare odloke razveljaviti in sprejeti nove. Zato so tudi na odboru soglasno s 5 glasovi predlagali, naj gredo pripravljena gradiva na glasovanje.

V razpravi sta se s Pintarjem strinjala tudi **Zdenka Cerar** (LDS) in **Janez Kozlevčar** (NSI), **Janez Dolinšek** (SLS) pa je imel pomislek v zvezi z določilom, da prvo sejo novega sveta zavoda skliče dotedanji predsednik. Kaj pa, če tega noče? Zato meni, da bi bilo treba ponuditi tudi alternativno rešitev. Na to vprašanje je prav tako odgovoril Janez Pintar, ki je pojasnil, da tako situacijo razrešuje že prvotni odlok, ki pravi, da po določenem času sejo lahko skliče ravnatelj zavoda. Prav to pa govori v prid predlogu, da bi bilo treba narediti čistopise odlokov.

Vse odloke so nato svetniki vsakega posebej potrdili v osnutku, jih preategorizirali v predloge in jih nato tudi soglasno sprejeli.

Prisotni predstavniki staršev na seji ob županovi informaciji o problematiki otroškega varstva v občini Grosuplje.

Sveža problematika v grosupeljskem otroškem varstvu

Svetnike je župan Janez Lesjak ob točkah sprememb odlokov javnih zavodov, med katerimi je bil tudi odlok o spremembi odloka za vrtec Kekec, seznanil o problematiki otroškega varstva v občini Grosuplje. - 17. seja Občinskega sveta Občine Grosuplje – 28. maj 2008

Jože Miklič

V letošnjem letu naj bi bilo zavrženih 141 otrok, na občinski seji pa se je govorilo celo o številki 261. Po obvestilu komisije, ki je sklepala o sprejemu oziroma odklonitvi otrok, se je zato na župana in na Občino vsul plaz pripomb, pritožb in graj ter nekaj zelo nizkotnih očitkov. Težava naj bi nastopila po sprejemu zakona, da ima vsak drugi otrok pravico do brezplačnega javnega varstva, kar so nedvomno nekateri starši želeli izkoristiti.

Poziv, ki ga je na Občino Grosuplje naslovilo Združenje staršev odklonjenih otrok v vrtec v šolskem letu 2008/2009:

Združenje staršev

Kontakna oseba:

(osebni podatki to pot ne objavljamo)

Zadeva: **Poziv k upoštevanju 10. člena zakona o vrtcih** (ZVrt-UPB2)

Osnovna se je skupina staršev, ki nam je skupna zaskrbljenost glede velikega števila odklonjenih otrok pri sprejemu v VVZ Kekec. Očitno je, da je prostorska stiska v vrtcih VVZ Kekec Grosuplje velik problem, zato vas pozivamo, da se lotite reševanja problema, kot vam narekuje zakon o vrtcih (ZVrt-UPB2 10. člen).

Odgovor pričakujemo v najkrajšem možnem času.

Lep pozdrav
Združenje staršev

[Pod besedilo je navedenih 12 zavrženih otrok ter ob njih 12 podpisov njihovih zakonitih predstavnikov.]

V razpravi se je nato oglasilo kar nekaj svetnikov:

- Na levi strani so menili, da bi lahko število otrok v posameznih oddelkih povečali za nekaj otrok z dodatnim ukrepom/zakonom države (**Franc Štibernik** – LDS) in da je treba čim prej omogočiti varstvo tem otrokom (**Bojan Župančič** – SD). Menili pa so tudi, da gre za vsiljene dodatne naloge občinam, ki jih je uvedla država in ker je Ljubljana odklonila nekaj grosupeljskih otrok, ki so jih starši vozili, ko so hkrati odhajali na delo in da Ljubljana najprej rešuje svoje otroke (**Zdenka Cerar** – LDS in **Jože Intihar** – LDS). **Božidar Gabrijel** – LDS pa je menil, da država Slovenija ne bo zmogla plačevati prehrane šolarjem, otrokom vrtce in druge dobrine. Ker pa se tudi izobrazbena struktura zaposlenih na tem področju močno dviguje, se tudi cene na račun tega močno povečujejo. Meni, da se na hitro teh stvari ne bo dalo urediti.

- Na »desni« strani pa so svetniki ugotavljali, da se med drugim poznajo že demografski trendi povečanega priseljevanja, ki jih je bilo možno predvideti že pred gradnjo na primer Sončnih dvorov in drugih stanovanjskih con v Grosupljem (**Janez Dolinšek** – SLS). Nekateri so menili, da gre tudi pri tej državni odločitvi o brezplačnem vrtcu za drugega otroka za razmetavanje denarja in bi bilo bolje, če bi ta denar razdelili na vse otroke – tudi tiste, ki jih starši nimajo v javnem varstvu (**Anton Perme** – SLS). Menili so tudi, da so se v Grosupljem sprožili še razni drugi momenti, med drugim tudi odpoved dejavnosti otroškega varstva v privatni zgradbi. Zato je treba pospešeno iskati ugodne in dolgoročne rešitve, morda tudi v novi šoli Žalna (**Dušan Hočevnar** – SDS), ali pa na primer začasno v stari osnovni šoli v Št. Juriju (**Janez Kozlevčar** – NSI).

Zdaj bodo (so!) na občini pripravili javno povpraševanje, da bi napravili morebitni javni razpis za koncesijo na tem področju. Glede dvojnih prijav otrok pa so na ministrstvu že ukrepali in bodo lahko preverili prek računalniških povezav, kdo se je kje kdaj že prijavil. Na seji so bili prisotni tudi predstavniki prizadetih staršev, svetniki pa o tej problematiki niso sprejeli nobenega sklepa.

Naši "najdražji otroci" in kultura

Komentar:

K temu je treba dodati še to, da grosupeljska občina (in tudi država) k varstvu posameznega otroka po besedah župana zdaj plačuje okoli 60 %-ni delež vseh potrebnih sredstev ali 4000 do 4500 € za otroka na leto. V strukturi občinskega proračuna pa otroško varstvo in šolstvo predstavljata največji delež – kar blizu 60 % celotnega proračuna.

Iz vsega tega lahko (s cmokom v grlu) rečemo ob prelepi misli »naši najdražji otroci«, da so za državo in za občino prav ti naši najdražji otroci zares postali samo najdražje tržno blago. Kajti če seštejemo vse, kolikor na posameznega otroka damo iz javnih sredstev (nekateri pa jih kljub temu imajo – ali smo jih imeli – še vedno pri starih mamah ali pri drugih dobrih ljudeh, pa ne dobijo ničesar), se je vendarle treba vprašati, kdo je pri vsem tem najbolj oškodovan.

Čisto osebno pa se sprašujem, kdo mi lahko zagotovi, da so zaradi tega javnega varstva otroci kaj boljši od onih drugih? Po 15. letih (če ne že prej) bo ta odgovor možno preveriti tudi na policiji! Zanimivo bi bilo voditi tudi tako statistiko, a sem prepričan, da se z njo naša permissivno »nategljiva« (in na mnogih koncih tudi pogubno anarhistična) miselnost ne bo nikoli želela soočiti s takimi podatki.

Pa tako radi govorimo o medgeneracijskem, pa ne vem še kakšnem MULTIKulturnem sožitju? Egoizem pa se razrašča kot podivjan plevel v vseh porah življenja, ki smo ga namesto da bi ga okopali z motiko ali populili na roke, pošpricali z umetnim gnojilom misleč, da gre za neškodljiv herbicid!

Instant časi, instant otroci, instant življenje... okolje in KULTURA.

Vse se neverjetno ujema. Če pa kaj rečeš drugače, te takoj napadejo...

Nova imenovanja

Na 17. seji Občinskega sveta Občine Grosuplje 28. maja 2008 so svetniki imenovali tudi nekatere nove člane v svete javnih zavodov in občinskih komisij.

Jože Miklič

Sklep o prenehanju funkcije in imenovanju člana Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu

Že lani je 4. julija občinski svet imenoval novi Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu kot strokovno svetovadni organ občinskega sveta, ki ima predsednika, podpredsednika, tajnika in šest članov. Ker Marko Mole z Lobčka ni več zaposlen na Javnem komunalnem podjetju Grosuplje, od koder je bil delegiran kot predstavnik te občinske javne institucije, je namesto njega imenovan **Vilko Vozlič** s Stranske poti v Grosupljem.

Sklep o imenovanju predstavnika Občine Grosuplje v svet javnega socialnovarstvenega zavoda Dom starejših občanov Grosuplje

Sedanjemu predstavniku Božidarju Gabrijelu (LDS) v začetku julija poteče mandat v svetu Doma starejših občanov. Na njegovo mesto so svetniki imenovali občinskega svetnika **Mihaela Kadunca** (NSI).

Sklep o imenovanju predstavnika ustanovitelja v svet javnega zavoda Mestna knjižnica Grosuplje

Občinski svetniki so tudi za naslednje mandatno obdobje kot predstavnic ustanovitelja imenovali **Marijo Mišmaš Pintar** iz Šmarja – Sapa. Prav tako se njej mandat zamenja v začetku julija, mandat pa traja 4 leta.

Informacije, pobude in vprašanja svetnikov – ter odgovori

17. seja Občinskega sveta Občine Grosuplje – 28. maj 2008

Problematična križišča

Franc Štibernik (LDS) – je dal pobudo v zvezi s problematiko križišča pri gostišču Fortuna na Cikavi. Tu se kar precej pogosto dogajajo tudi težke prometne nesreče, vaščani iz vasi Paradišče in ostali, ki uporabljajo to križišče, pa se zaradi hitrega in zgoščenega prometa ne morejo normalno in varno vključevati v promet. Podobno je tudi v nadaljevanju te iste ceste, kjer je treba zgraditi novo krožišče Pod gozdom.

Župan: Rekonstrukcija teh križišč je v pristojnosti DARS-a. Razgovori potekajo, a rezultatov še ni.

Pozidava

Franc Štibernik (LDS) je tudi rekel, da ga ljudje vedno bolj sprašujejo, kdaj bo sprejet prostorski načrt, ker bi radi zidali.

Župan: Postopki priprave na Občini tečejo že dve leti in pol od trenutka, ko je potekel rok za oddajo vlog, skupaj pa je poteklo že 4 leta, od kar je bil sprejet zadnji prostorski plan. Med tem časom se je naredilo že nekaj strokovnih podlag.

Medved v Tlakah

Hočevar Dušan (SDS) je obvestil občane, da se ob sami vase Tlake večkrat sprehaja medved in da so dogovorjeni z lovci oziroma Zavodom za gozdove, če se bo njegovo gibanje v tem območju še nadaljevalo, da bo treba ukrepati. Župan: Osebo se je v to prepričal že pred dvema letoma, vendar gre za medvedko!

Smeti pa kar v gozd!

Dušan Hočevar (SDS) se je skliceval na obvestilo občana, ki mu je povedal, da je krajevna skupnost vozila smeti kar v gozd. Komunalni inšpektor naj zato ugotovi, ali to drži.

Župan: Primer bodo preverili.

Kako je s priključkom?

Cerar Zdenka (LDS) je spraševala dr. Verliča, kako je s priključkom v Šmarju. (O tem smo pisali v prejšnji številki Grosupeljskih odmevov.)

Dr. **Peter Verlič** (državni sekretar na ministrstvu za promet in občinski svetnik SDS): V zadnjem mesecu izvajalci gradijo protihrupne ograje, ki bodo Šmarčanom vsaj nekoliko ublažile težave, ki jih imajo z avtocesto (ki to še ni bila), za uvedbo polnega križišča pa pripravljajo uredbo na ministrstvu za okolje in prostor v okviru državnega lokacijskega načrta. Zagonska sredstva so že v letošnjem letu zagotovljena.

Manjkajoči del ceste Grosuplje – Cikava in ostale ceste

Dodatno pa je še dr. **Peter Verlič** povedal, da naj bi bil sporazum med občino in DRSC za manjkajoči del ceste Pod Gozdom na relaciji Grosuplje – Cikava že sklenjen in upa, da bodo tudi dela čim prej stekla. Predlagal pa je, naj bi na Občini pripravili idejni načrt ureditve grosupeljske cestne mreže, da bi bilo potem lažje tudi usklajevanje z državnimi prometnimi projekti.

V kratkem naj bi se zgradil tudi zavarovan železniški prehod z zapornicami na obstoječem prehodu za Sončne dvore in vas Brezje.

Župan: Na Občini so bili presenečeni, da je kljub temu ostalo cca 70 m ceste nedorečene, a se je iz njegovih besed dalo razbrati, da je težava pri odkupu zemljišč. Župan trdi, da je zaradi tega izpustil del pločnika in izvedli samo cesto.

Otroško varstvo stari šoli

Janez Kozlevčar (NSI) je vprašal, če je možno, da bi začasno v stari šoli namestili dejavnost otroškega varstva.

Župan: Boji se le, da smo preveč razvajeni in starši v Št. Jurij ne bodo želeli voziti otrok.

Varnostna ograja ob igrišču

Janez Kozlevčar (NSI) sprašuje tudi, kako bi uredili varnostno ograjo ob otroškem igrišču, ki zdaj ne omogoča dostopa otrokom iz krajevne skupnosti v popoldanskem času, temveč je namenjeno le vrtcu.

Župan: Bil je presenečen, da se vandalizem dogaja tudi v podeželskih krajih. Zato je tudi težko odkleniti z ograjami zavarovana igrišča.

Pohvala občinski upravi

Mihael Hočevar (SDS) je pohvalil občinsko upravo, da zdaj lahko svetniki (in ostali) na internetu dobijo v digitalnem PDF zapisu večji del gradiva za seje občinskega sveta.

Nevarne stopnice

Sonja Boh (LDS) je vprašala, kaj je bilo narejenega v zvezi s stopniščem na trgu pred cerkvijo v Šmarju. Del pred pošto je v deževnem in zimskem vremenu zelo nevaren, še posebej za starejše ljudi.

»Motokrosistične vaje«

Dejan Stančević (LDS) je spraševal, kdo je dolžan ob šolskem igrišču obnoviti podrto ograjo, ki so jo uničili oziroma »odprli na dveh mestih v dolžini 6 m« neugotovljeni nepridipravi. Zdaj je preteklo že 4 tedne, divjaki pa se nemoteno vozijo z motorji in izvajajo razne »motokrosistične vaje« po tem igrišču pri Osnovni šoli Brinje.

Odgovor ministrstva v zvezi s poplavami

Na Občini Grosuplje so v zvezi z dopisom o protipoplavni zaščiti Grosupljega, ki ga je župan Janez Lesjak poslal na Ministrstvo za okolje in prostor, prejeli odgovor z naslednjo vsebino:

Prejeli smo vaš dopis št. 3505-002/2006 z dne 21. 4. 2008, s katerim Ministrstvo za okolje in prostor seznanjate z namero, da odstopate od nadaljevanja postopka priprave občinskega podrobnega prostorskega načrta Vodna pot, saj menite, da je projekt za občino praktično neizvedljiv, poleg tega pa v zaključku dopisa podajate dva predloga razrešitve nastale situacije.

V uvodu je potrebno pojasniti, da je Ministrstvo za okolje in prostor (v nadaljevanju: MOP) pristopilo k postopku priprave Občinskega podrobnega prostorskega načrta Vodna pot z namenom zagotovitve poplavne varnosti Grosupljega in ne z namenom izogiba izgradnje zadrževalnika Veliki potok. Že večkrat je bilo namreč pojasnjeno, da se aktivnosti za izgradnjo zadrževalnika Veliki potok vodijo naprej, sama izvedba zadrževalnika pa je glede na visoko investicijsko vrednost časovno odmaknjena, poleg tega pa njegov učinek doprinese k zmanjšanju poplavne ogroženosti bistveno manj kot sama regulacija skozi naselje Grosuplje.

Dodatno je potrebno pojasniti tudi, kar se tiče finančnih obveznosti izvedbe regulacije Grosupeljsčice. Tako v primeru nadaljevanja OPPN, kot tudi v primeru priprave Državnega prostorskega načrta, je delitev stroškov enaka:

- vsi stroški, vezani na izvedbo ukrepov za zagotavljanje poplavne varnosti, so predmet MOP-a; izdelava PGD dokumentacije, pridobitev potrebnih zemljišč v privatni lasti ter izvedba same regulacije. Vsa zemljišča v lasti občine pa občina brezplačno preda v uporabo MOP-u.

- vsi nadvozi ali zamenjava že obstoječih premostitev ter izvedba obvoznice (če bi bila predmet OPPN) pa je oziroma bi bili strošek občine, saj gre za ureditve lokalnega pomena. Tudi pridobitev zemljišč za omenjene ureditve lokalnega pomena je predmet občine in ne MOP-a.

Poleg tega je glede na določila Zakona o prostorskem načrtovanju (27. člen, ZPNačrt) Državni prostorski načrt možno pričeti le za ureditve državnega pomena iz državnega strateškega prostorskega načrta, pod ureditve državnega pomena na področju vodne infrastrukture pa se štejejo ureditve, s katerimi se zagotavlja varstvo pred škodljivim

delovanjem voda, kadar te vplivajo na območje dveh ali več občin.

Glede na navedeno in vaš predlog razrešitve nastale situacije predlagamo, da nadaljujete z aktivnostmi priprave OPPN Vodna pot, oziroma da občina vodne ureditve ob Grosupeljsčici načrtuje z občinskim prostorskim načrtom (OPN), ki je že v teku; v tem okviru pa se naj za vodne ureditve pripravi izvedbeni del, v sklopu katerega obdelata tudi nekatere krajinske ureditve. Le na ta način bi prišli do ustreznega prostorskega akta, ki bo omogočal izvedbo ukrepov za zagotavljanje poplavne varnosti naselja Grosuplje, s čimer bo zadoščeno tudi pogojem Zakona o vodah in posledično omogočen razvoj mesta.

Zaradi uskladitve stališč in dogovora o nadaljnjih aktivnostih sklicujemo sestanek, in sicer v ponedeljek, 2. 6. 2008, ob 13. uri, v prostorih MOP na Einspielerjevi 6, V. nadstropje, soba 514.

V zvezi z zadrževalnikom Bičje pa je potrebno pojasniti, da sta bili njegova izgradnja in ureditev razmer dolvodno predpogoj za gradnjo na poplavnem območju ob potoku Bičje. Območje naselja Sončni dvori je bilo namreč načrtovano na poplavno ogroženem območju, o čemer je bila občina opozorjena. Že ob podaji pogojev oz. smernic za predmetno pozidavo je bil dan pogoj, da je za povečanje poplavne varnosti širšega območja, še pred pričetkom gradnje naselja Sončni dvori, nujna izgradnja zadrževalnika na povodju Bičje ter izvedba ukrepov ob potoku dolvodno. Dodatno je potrebno le še pojasniti, da je načrtovanje razvoja mesta predmet občine, kar posledično pomeni, da so tudi ureditve, ki so posledica tega razvoja, investicija občine.

S spoštovanjem.

Pripravila: Branka DERVARIČ, dipl. inž. građ., Inštitut za vode RS

Marjeta REJC-SAJE, sekretarka

Ker že v tem dopisu piše, da bodo nadaljevali s pogovori, bomo za prihodnjo številko Grosupeljskih odmevov poizkušali izvedeti, v »katero stran« tečejo ti pogovori.

Umirajoči drevesni starec

V mislih imam drevo divji kostanj, ki stoji pred nekdanjo Fajkljevo hišo v Malih Lipljenih. Fajkljeva hiša je bila svoje čase najiminitnejše poslopje v vasi. Izročilo pravi, da je bila to lastnina turjaških grofov, ki so tu imeli svojo izpostavo. Pripoved podpirajo tudi materialna dokazila: nenavadna velikost, lega sredi vasi, obokana klet, ki so jo pozneje uporabljali za živinski hlev, velik delež lehnjaka v zidu in starodavni kostanj. Po pripovedi, segajoči več generacij v preteklost, naj bi pod tem drevesom počivali konji, kadar so se grajski po lovu ali drugih opravilih oglasili v Lipljenih. V drevo je nenavadno pogosto udarila strela. Še v času mojega spomina se je to zgodilo trikrat. Nekoč, pred drugo vojno, se je strela s kostanja po skalovju pognala v sosedov hlev in ubila kravo. Kljub številnim udarcem, ki jih je drevo prejemalo z naravne in s človeške strani, se je več stoletij uspešno ohranjalo pri življenju. Še za moje mladosti, pred več kot šestimi desetletji, je rodilo nenavadno debele rjave plodove, s katerimi smo se otroci balinali. Drevo, ki je bilo v sredini že dolgo časa votlo, je v svojih duplinah dajalo varno zavetje številnim generacijam škorcev in drugih ptic. Pred dvema desetletjema pa so se pokazali očitni sledovi staranja: lubje odpadalo z debla in vrhovi so se drug za drugim lomili. Lansko jesen sem bil prepričan, da se letošnjo pomlad drevo ne bo več prebudilo iz zimskega sna. Toda ne; navidezno povsem suho drevo je zbralo zadnje moči in kot po čudežu iztisnilo še nekaj sveže olistanih poganjkov. Od nekdanje mogočne Fajkljeve hiše ni ostalo kaj dosti, zadnja živa priča davnega dogajanja pa postopoma ugaša in zanesljivo zaključuje več stoletno pot od vznikanja do smrti. Tudi tole je zanesljivo: Fajkljev kostanj bo umrl stoje, tako kot umirajo druga drevesa.

Leopold Sever

Pozdravljena moja pokrajina

Na referendumu obkrožite »ZA«

Leta 1994 je Državni zbor Republike Slovenije z zakonom ustanovil občine, ki so prevzele pomembne naloge na področju razvoja lokalnih okolij. V tem času so bile zgrajene mnoge šole, vrtci, ceste, zdravstveni domovi in drugi prepotrebni objekti za lokalna okolja.

Če želimo hitrejši in enakomernejši razvoj tudi na gospodarskem področju in na področju regionalne infrastrukture, moramo narediti korak naprej. To so pokrajine in skrajni čas je, da jih po 14-ih letih končno dobimo.

Ustanovitev pokrajin za državljanke in državljane pomeni prerazporeditev 1.300.000.000 € iz državnega proračuna na pokrajine, garancijo za hitrejši in skladnejši regionalni razvoj Republike Slovenije, enakomerno ustvarjanje več delovnih mest, lažje koriščenje evropskih sredstev in še veliko drugih prednosti.

Sedanja vlada je pripravila potrebno zakonodajo in predlog členitve Republike Slovenije na pokrajine, ki jo je podprlo več kot 86 odstotkov vseh mestnih in občinskih svetov ter županov, ne glede na politično pripadnost. Predlog so podprli tudi Državni svet, Združenje slovenskih občin in Skupnost občin Slovenije. Žal pa tega predloga ni podprla opozicija.

Vladna koalicija se je prav zato odločila, da 22. junija 2008 izvede referendum, ki bo jasno izrazil voljo ljudi. Ob pozitivnem izidu referenduma bo opozicijskim poslancem v državnem zboru ponujena možnost popravnega izpita.

Naša občina je po vladnem predlogu v osrednjeslovenski pokrajini. Dovolite, da vam nanizam nekaj podatkov, ki govorijo v prid naši pokrajini.

Glej tabelo!

FINANCIRANJE OSREDNJESLOVENSKE POKRAJINE:

	Primerna poraba	Davek od dohodkov pravnih oseb	SKUPAJ EUR
6. OSREDNJESLOVENSKA	124.779.169	40.705.770	165.484.939

OCENA STROŠKOV OSREDNJESLOVENSKE POKRAJINE:

	Stroški pokrajine za izvajanje obveznih nalog	Razvojne naloge in investicije	SKUPAJ EUR
6. OSREDNJESLOVENSKA	77.088.250	88.396.689	165.484.939

PROJEKCIJA PRENOSA KADROV NA OSREDNJESLOVENSKO POKRAJINO:

	Število prebivalcev	Štev. zaposlenih
6. OSREDNJESLOVENSKA	332.292	650

Iz tabele vidimo, da bo preko 88 mio evrov namenjenih razvojnim nalogam in investicijam. Pokrajine bodo služile kot gibalni razvoj po vsej Sloveniji in verjamemo, da bo tudi v naši pokrajini tako.

Ne glede na to, ali bo pokrajinska zakonodaja sprejeta v tem mandatu ali ne, pa bodo pozitivni rezultati referenduma pomenili jasno »ljudsko naročilo« vsem poslancem Državnega zbora.

Prav zato je še posebej pomembno, da se državljanke in državljani Republike Slovenije, občanke in občani občine Grosuplje referenduma udeležimo in glasujemo za ustanovitev svoje pokrajine.

Dušan Hočevar
Predsednik OO SDS Grosuplje

11. kongres Slovenske demokratske mladine

V soboto, 17. maja 2008, je v Mariboru potekal 11. kongres Slovenske demokratske mladine.

S svojim prihodom so nas med drugimi počastili tudi poslanec Branko Grims ter poslanki Alenka Jeraj in Eva Irgl. Uvodoma nas je nagovoril predsednik SDM Nikolaj Oblak, nato pa so po dnevnem redu sledila vsa poročila organov SDM.

Ker je po Statutu SDM dotedanjemu vodstvu potekel dvoletni mandat, smo delegati razrešili dotedanji izvršilni odbor, ki so ga sestavljali Sandra Letica, Polona Harnik, Gregor Horvatič, Andrej Kopušar, Jure Kristan, Tomaž Lisec, Zoran Mojškerc, Gašper Lednik, Damjan Hribar ter nadzorno komisijo, ki so jo sestavljali predsednica Petra Oblak in člani Žan Cenc, Ana Polanc, Gregor Zavrl, Damir Žerak. Prav tako pa je bil razrešen tudi predsednik Nikolaj Oblak. Za mesto novega predsednika SDM sta se potegovala dva kandidata, in sicer **Urška Toplak** iz mestnega odbora SDM Celje ter **Gregor Horvatič** iz občinskega odbora Domžale. Slednji je prejel večjo podporo s strani delegatov in tako postal novi predsednik Slovenske demokratske mladine.

Delegati so izvolili tudi nov izvršilni odbor, ki ga skladno z opredelitvijo funkcij sestavljajo naslednji člani:

1. Vodja kadrovske politike in izobraževanja: **Uroš Kranjc**
2. Odnosi z javnostjo (PR SDM): **Simon Šuler**
3. Dijaška in študentska politika: **Ivan Pavlovič**
4. Sodelovanje s poslansko skupino in

drugimi organizacijami: **Gregor Zavrl**

5. Mednarodni tajnik: **Sebastjan Kovačič**

6. Sodelovanje z EU in EP: **Miha Černe**

7. Vodja mednarodnih projektov: **Marko Novak**

8. Sodelovanje z MO in OO SDM: **Gašper Lednik**

9. Vodja projektov: **Damjan Hribar**

10. Zadeve MSS: **Robert Horvat**

Za člane nadzorne komisije pa so bili izvoljeni naslednji kandidati: **Damir Žerak, Petra Zakrajšek, Nejc Robida, Tomaž Bračič in Tomaž Lisjak.**

Na kongresu so delegati spremenili Statut SDM in sprejeli so dve resoluciji. Prvo, nosilno resolucijo 11. kongresa - »Mladi - energija za prihodnost« - je predstavil Tomaž Lisec, ki je sicer tudi vodil delovno predsedstvo Kongresa. Drugo resolucijo - »Slovenski Pakt za mlade« - pa je predstavila Urška Toplak.

Novoizvoljeni predsednik Gregor Horvatič je po izvolitvi v kratkem nagovoru pozval vse prisotne k sodelovanju pri aktivnemu delovanju v podmladku in še enkrat omenil geslo, s katerim se je podal v volitve: »SDM za skupno dobro mladih«.

Po končanem Kongresu pa je, kot se za mlade spodobi, sledil še zabavni del, kjer smo skupaj nazdravili novemu vodstvu. Občinski odbor SDM Grosuplje še enkrat čestita novoizvoljenemu vodstvu, vse mlade pa vabimo, da se nam pridružijo na naši poti proti boljšemu jutri za mlade www.sdm.si.

Petra Zakrajšek, predsednica OO SDM Grosuplje

Petra Zakrajšek, Urša Leah Predalič, predsednik SDM Gregor Horvatič ter Matej Rački.

“Časopisna” politika

Lastništvo medijev

Pivovarna Laško je že prej svoje lastništvo nad mediji grobo izkoriščala. Konec koncev je to v diplomskem delu jasno napisala tudi Anica Šrot Aužner, žena Boška Šrota in solastnica njenega družinskega podjetja Atka Prima, ki je danes na začetku pivovarniške lastniške verige. Prvič se je Laško za nakup 24,99-odstotnega deleža Dela februarja 2003 odločilo tudi zaradi vpliva, »ki ga ima časopisna hiša na oblikovanje javnega mnenja in s tem na politiko«, je ugotovila **Anica Šrot Aužnerjeva** leta 2005.

Blogarija?

Morebitna nova koncesija nad Delom opozicijski SD bi Borutu Pahorju prej škodila kot koristila. Delo zaradi svojega lastnika postaja iz dneva v dan vse bolj nekredibilen časopis. Pri bralcih ne bo pričakovanega učinka za razne predvolilne propagandne trike. V absolutno moč medijskih manipulacij očitno verjame samo še Gregor Golobič, ki je, kot je povedala razvpita Delova nadzornica Andrijana Starina Kosem, na Šrota pritiskal, da bi za novega predsednika uprave nastavlil publicista Miho Kovača. Ker pa Golobič Šrotu ni bil pripravljen več zagotoviti kazenske imunitete, je prvi laški tajkun stranki Zares odrekel koncesijo nad Delom. In zaradi tega je padel urednik Markeš. Pivovarna Laško se je začela obnašati kot država v državi in s tem razgalila nemoč politike: tako Janševe, kot Golobičeve oziroma Kučanove.

Če v Sloveniji na trgu tiskanih medijev ne bi bilo monopola, bi tako močno diskreditiran časopis kot je Delo, že zdavnaj propadel. – **Silvester Šurla** (blog 11. 6. 2008)

Izjava podpore novinar-kam in novinarjem Večera in Dela

Novinarski sindikati izražamo polno podporo novinarskim organizacijam, ki se zoperstavljajo grobim in enostranskim posegom lastnikov in uprav v avtonomijo uredništev.

Obsojamo postopke in ignoranco, ki izničujejo vlogo uredništev, kakršno imajo po medijski zakonodaji.

Sindikati novinarjev 6. junija 2008

Nov gasilski prapor v Lučah

V soboto, 30. maja 2008, so gasilci Prostovoljnega gasilskega društva Luče povabili vsa gasilska društva Gasilske zveze Grosuplje, da bi razvili svoj novi društveni prapor, saj simboli na starem praporu ne ustrezajo več času. Poleg številnih gasilcev iz vseh društev v Gasilski zvezi (GZ) Grosuplje in PGD Kriška vas so se slovesnosti udeležili podpredsednica GZ Grosuplje Majda Kastelic, član predsedstva GZ Slovenije Božo Knez in predstavnik KS Žalna Marjan Potokar ter žalski župnik Andrej Šink, ki je prapor po razvitju blagoslovil.

Jože Miklič

Povorka je krenila od sredine vasi pa do gasilskega doma, kjer so imeli na slavnostni tribuni že vse pripravljeno. Na začetku povorke so mladi luški gasilci in gasilke nosili štiri zastave, za njimi pa je strumno korakala Mengeška godba. Vrsta uniformiranih gasilcev je bila precej dolga, saj so se morali kar precej premišljeno razvrstiti pred tribuno, da je bilo za vse dovolj prostora.

Mladi predsednik Boštjan Hrovat je na kratko orisal zgodovino in razloge, zakaj je bilo treba nabaviti nov prapor. Društvo je lani praznovalo 80 let delovanja. V letu 1968 so nabavili prvi prapor, ki je že nekoliko preperel, pa tudi simboli ne ustrezajo več današnjemu času. Na novem praporu je upodobljen sv. Florjan, ki s pomočjo angela gasi gorečo hišo. Sv. Florjana so gasilci častili že v 16. stoletju, od začetka

19. stoletja pa mu pripada tudi uradno mesto gasilskega zavetnika. V ozadju je na praporu upodobljena tudi cerkva sv. Ožbolta, simbol vasi Luče.

Novi prapor sta razvila veterana društva, g. Anton Potokar in Milan Rupnik, in ga predala predsedniku društva Boštjanu Hrovatu. Botrske trakove so nato na prapor prispevali GZ Grosuplje, Krajevna skupnost Žalna, Občina Grosuplje in glavni sponzor podjetje Margop.

Sledil je blagoslov prapora, ki ga je ob krajšem nagovoru in molitvah opravil župnik Andrej Šink, nato pa pobratenje praporov. Vrsta prebranih darovalcev za žebličke je bila kar precej dolga. Ob tej priložnosti so podelili tudi priznanja vsem prisotnim gasilskim društvom. Med posameznimi točkami programa je igrala Mengeška godba, na koncu pa je spregovorila »prvič v zgodovini GZ Grosuplje ženska« (tako je sama rekla), Majda Kastelic kot podpredsednica GZ Grosuplje. Pozdravila je vse prisotne na svečanosti in podelila značko za dolgoletno službovanje Francu Garbasu. Podelili pa so še nekaj drugih značk za »okroglo obletnice« dolgoletnega službovanja v gasilskih vrstah. Ga. Majda je nato izrazila tudi željo, da bi bilo dobro, če bi tudi v luškem gasilskem društvu ustanovili komisijo za članice in bi se z dejavnostjo gasilstva preizkusile tudi luške ženske.

Po proslavi je tudi letos igral ansambel Modrijani do zgodnjih jutranjih ur, obiskovalcev pa je bilo zelo veliko.

Novi prapor sta razvila najstarejša člana luškega društva in ga nato predala mlademu predsedniku Boštjanu Hrovatu.

Mladi Lučani so na začetku povorke nosili kar štiri zastave (slovensko, evropsko, grosupeljsko in gasilsko).

Prapor je blagoslovil žalski župnik Andrej Šink.

Pobratenje praporov.

Franc Garbas je na proslavi prejel značko z najdaljšim stažem delovanja v društvu – 60 let dela v gasilstvu.

Uspešno zaključena prva letošnja tekma v distančnem jahanju

Na Podhojnem Hribu v občini Velike Lašče je bila prvo soboto v juniju uspešno zaključena tekma v endurancu oziroma distančnem jahanju. Tekme na 30 kilometrov se je udeležilo 9 tekmovalcev, med njimi tudi trije člani Konjeniškega kluba Grosuplje: Boris Rome, Marjan Primc in Helena Miklič ter člana novega grosupeljskega Konjeniškega društva Beli vranec - Miha Zupančič in Igor Hočevar. Po predhodnem veterinarskem pregledu konj so se na progo podali vsi tekmovalci. Dva kroga po 15 kilometrov so morali prejahati s povprečno hitrostjo med 8 in 12 kilometrov na uro. Proga je bila kljub močnemu deževju zadnjih 14 dni dobro pripravljena, padcev ni bilo, nevarni so bili le zdrsi po razmočeni ilovici. Ker je

bila prva letošnja tekma pravilnostna, na koncu ni bilo uvrstitve, vsi tekmovalci pa so jo uspešno zaključili in tako pridobili del pogojev za udeležbo na hitrostni tekmi. Po endurance tekmi je bilo na Podhojnem Hribu še tekmovalje v spretnostnem trailu, ki se ga je udeležilo 47 tekmovalcev iz vse Slovenije in pa 9 ekip s tremi jahači v kategoriji štafetnega spretnostnega jahanja. S prvim tekmovalnim dnevom so bili tako organizatorji kot tekmovalci zelo zadovoljni, naslednja tekma, na kateri napovedujejo tudi množično udeležbo tujih tekmovalcev, pa bo že 28. junija na Spodnji Slivnici, kjer se bodo najboljši pomerili na progi, dolgi 75 kilometrov.

H.M.

Vremenska prerokovanja ZA MESEC JULIJ (MALI SRPAN)

Suša tega méscá, daje grozde kot peresca.

Jakobova ajda in Ožboltova repa sta malokdaj lepa.

Če na Marijin dan ni lepo, se dež ves mesec ustavlja ne bo.

Če na dan svete Marjete deži, orehov pričakovati ni.

Mrzel in moker mali srpan, trdnemu sadu velik je bran.

Sveta Marjeta večkrat grom in strelo obeta.

Deževna svetnika Ciril in Metod, orehov bo stradal vaščan in gospod.

Zbral
Leopold Sever

Tekmovanje mladih gasilcev za Pokal KS Št. Jurij

V soboto, 24. maja 2008, so šentjurski gasilci pripravili tekmovanje za Pokal KS Št. Jurij na igrišču pred novo šolo. Tekmovanja se je udeležilo skupaj 11 ekip. V kategoriji pionirjev je bila najboljša ekipa iz Ponove vasi, med mladinci so bili najboljši iz Račne, med mladinkami pa s Čušperka.

Jože Miklič

Tekmovanje med pionirji je bilo pripravljeno njihovi starosti primerno, mladinci in mladinke in mladinci pa so imeli kar precej zahtevno vajo, ki je bila sestavljena iz več nalog. V sodniški komisiji so bili predsednik Jože Kocjan, Drago Andročec, Jože Hren in Miran Selišnik. Tekmovanje je potekalo urejeno, le mladinski ekipi s Čušperka se je pokvaril plastični ročnik in ekipa ni mogla uspešno dokončati vaje. Ob tem je bilo izrečenih tudi nekaj nepremišljenih besed, a so se na koncu vseeno prijeteljsko razšli in se tudi pri tem dogodku prireditelji, sodniki in tekmovalci nekaj naučili.

Organizatorji so se letos odločili, da tako tekmovanje opravijo pred dopusti, saj je odziv boljši. Na koncu tekmovanja so pod

šotorom, ki je bil pripravljen za veselico, podelili pokale in priznanja. Pri podelitvi so nekaj besed spregovorili predsednik KS Št. Jurij Janez Kozlevčar, predsednik sodniške komisije in predstavnik GZ Grosuplje Jože Kocjan ter predsednica komisije za delo z mladimi v GZ Grosuplje Monika Kastelic, ki so med drugim vsem tekmujočim ekipam čestitali za udeležbo in dosežene rezultate.

Rezultati

Pionirji

1. Ponova vas
2. Škofljica
3. Velika Loka

(Tekmovali sta še ekipi iz Št. Jurija in s Čušperka.)

Mladinci

1. Račna
2. Št. Jurij
3. Zagradec

(Tekmovala je še ekipa s Čušperka.)

Mladinke

1. Čušperk
2. Račna

(Tekmovali sta samo navedeni ekipi.)

Franc Kramar - devetdesetletnik

Šmarje - Sap – V začetku maja si je deveti križ naložil Franc Kramar, po domače Finžgarjev Franjo iz Šmarja - Sapa. Ob tem visokem življenjskem jubileju so ga obiskali sorodniki in sosedje, skupina pevcev iz MPZ Šmarje - Sap pa mu je prišla zapet nekaj poskočnih pesmi.

Janez Pintar

Slavljenec Franjo se je rodil 8. maja 1918. leta v številni kmečki družini pri Finžgarju na Sapu. Domačijo, na kateri sedaj živi skupaj s svojo sestro Pepco, je kupil njun oče, ki je bil sicer doma s Peči pri Polici. Od tod izhaja tudi domače hišno ime – pri Finžgarju. Očetu Francu in materi Jožefi, na katero je bil Franjo še posebno navezan, se je rodilo osem otrok. Preživeli so le štirje: Franc – Franjo (roj. leta 1918), Jožefa – Pepca (roj. leta 1922), Lojzka (roj. leta 1926) in že pokojni Ivan (roj. leta 1928), ostali štirje pa so zaradi davice ali jetike že kot otroci umrli. Kot desetletni otrok je za davico zbolel tudi Franjo, a se je s pomočjo bolnišničnega zdravljenja nekako izvilkel.

Dela na domači kmetiji seveda ni manjkalo. Mladega Franja pa je vleko v svet, saj bi si rad pridobil znanja in življenjskih izkušenj. Tako si je tudi kot staro-jugoslovanski vojak, ki je vojaški rok služil v Škofji Loki in v Selški dolini, z velikim zanimanjem ogledoval delo na bližnjih kmetijah, v sodarskih delavnicah in na vodnih žagah.

Ko se je začela druga svetovna vojna, se je z vsemi močmi otepal orožja in katerekoli uniforme. Jeseni leta 1941 so ga Italijani internirali na Rab, kjer je v taborišču preživel štiri mesece. Franjo pravi, da so se taboriščniki lahko odločili za prostovoljno delo, za katero so bili nagrajeni z dodatnim obrokom hrane. Tudi

sam je poskusil delati, pa je uvidel, da je ob delu in ob dveh obrokih hrane lačen in izčrpan, če ni delal, pa mu je en obrok hrane povsem zadostoval. V začetku leta 1942 so Italijani njega in njegove sojetnike v prepričanju, da se bodo pridružili vaškim stražarjem, izpustili.

Ko se je vrnil v rodno Šmarje, mu je sosed Janez Ilovár (Dežmanov Janez) uredil službo pri železnici. Tako si je kot fizični delavec služil kruh in – kar je bilo še pomembneje – tako se je izognil mobilizaciji v nemško vojsko. Na stara leta zadovoljen ugotavlja, da si je z izogibanjem puški in uniformi ohranil mirno vest in miren spanec.

Pri železnici je Franjo ostal tudi po koncu vojne. Sprva je bil sprevodnik, nato pa je ob delu končal šolanje za zavirača tovrnih vlakov. Po dodatnih izobraževanjih je kot vlakovni odpravnik in prometnik služboval po mnogih krajih v Sloveniji in na Hrvaškem. Nikoli v življenju pa ni mogel prenesti občutka, da se mu dela krivica. Prav zaradi tega načela je pustil službo pri železnici, po dveh letih pa tudi delo kletarja v gostilni Pri Nacetu v Ljubljani. Pa še eno krivico je želel popraviti – na vsak način je hotel pridobiti nazaj nacionalizirano Finžgarjevo zemljo. Pri tem je bil tako vztrajen, da je preko poznanstev prišel celo do Maršalata v Beogradu, kjer so njegove prošnje po vseh mukah in težavah končno

uslišali. Franc Kramar je tako zagospodaril na svojem – postal je kmet Finžgarjev Franjo in se pridružil, kot se je rad pohvalil sam, »asom« med grosupeljskimi kmeti.

Leta 1961 se je oženil z Vido, ki je bila upravnica pošte v Šmarju - Sapu in kasneje na Škofljici, sicer pa je bila doma s Kostanjevici na Krki. Žal pa z ženo Vido nista mogla imeti otrok.

Franjo je bil napreden kmet. Med prvimi v takratni grosupeljski občini je za spravilo sena nabavil samonakladalno napravo, za živino pa je v hlevu dal postaviti napajalnike, ki so bili pretihotapljeni iz Nemčije. Popolnoma se je posvetil živinoreji, natančneje prireji mesa. Tako je leta 1983 kot kmet, ki je v takratni občini Grosuplje oddal največ pitanih bikov, prejel priznanje KZ Ljubljana, v avgustu leta 1988 pa je za svoj prispevek k razvoju zadružništva prejel tudi posebno priznanje Zadružne zveze Slovenije.

Finžgar je sodeloval v različnih odborih. Močno si je prizadeval za melioracije in arondacije zemljišč, je ustanovni član Konjeniškega društva Grosuplje, dolga leta pa je bil zraven praktično pri vseh pridobitvah krajevne skupnosti in župnije Šmarje - Sap. Že ob prvih znakih demokratičnih sprememb v Sloveniji se je tudi formalno začel povezovati s svojimi somišljeniki. Tako je bil na ustanovnem zboru Slovenske kmečke zveze (SKZ), predhodnice današnje Slovenske ljudske stranke (SLS).

Skupaj z leti pa so seveda prišle tudi težave. Leta 2001 je Franjo ovdovel. Kljub izdatni pomoči svakinje Ane, nečakinje Darje ter njenega sina Miha se je hlev počasi začel prazniti. Poleg tega pa je bil Franjo vedno bolj razočaran nad neperspektivnostjo in nekonkurenčnostjo slovenskega kmetijstva. Ob visokem življenjskem jubileju, ko je na torti upihnil devet »ta velikih svečk«, si Finžgarjev Franjo želi predvsem tega, da mu ne bi bilo potrebno zapustiti domače hiše in se preseliti v dom starejših občanov. Pri uresničitvi te želje pa mu kaže zelo dobro. Zanj in za njegovo sestro Pepco namreč ob pomoči patronažne službe ter negovalke zgledno skrbijo svakinja Ana, nečakinja Darja in sosed Zdenka, večkrat pa na Finžgarjevega »strica« malo popazi tudi sosed Janez Tancek. Navedeni so Franjo ob njegovi 90-letnici pripravili prijetno praznovanje.

Čim manj starostnih tegob, Finžgarjev »stric«!

Janez Sever s svojo klavirsko harmoniko.

Glasbenik Janez Sever iz Malih Lipljen

Janeza Severja poznam že od konca svojih osnovnošolskih let. Bolj pa »je bilo slišati zanj«, ko je nastopil na Ptujskem festivalu leta 1971 s svojim ansamblom – Ansambel Janeza Severja. To je bilo za tiste čase posebno doživetje, ki je odmevalo vrsto let. Zdaj ga srečujem v glavnem pri nastopih Moškega pevskega zbora Grosuplje, v zadnjih letih pa tudi v Kvartetu Sever in prijatelji. Ob predstavitvi knjige Kraji in ljudje v Trubarjevi fari, ko so zapeli v dvorani Mestne knjižnice Grosuplje, pa me je še posebej pritegnila njegova skladba o nekdanji vasi Grosuplje, ki je zdaj mesto postalo.

Jože Miklič

Jože Miklič: Na začetku vas sprašujem, kaj vas je pritegnilo v glasbo in da toliko časa pri njej že vztrajate? Pri katerih letih je to navdušenje preraslo v resno delo?

Janez Sever: Že kot otrok sem prepeval skupaj z bratom po polju. To je bil drugačen čas. Ko sem bil star 12 let, sem očeta nagovoril, da mi je kupil prvo harmoniko. Pri 14-ih letih sem se vpisal v Glasbeno šolo Center Ljubljana.

Jože Miklič: Se spominjate, kdo vas je najprej učil?

Janez Sever: Harmoniko me je učila Meta Borštnar, teorijo pa Stanko Prek.

Jože Miklič: Je tota Stanko Prek iz škocjanskih krajev?

Janez Sever: Da. To je bratranec Jožefa Marolta. Za teorijo sem napravil 4 leta nižje glasbene šole, za harmoniko pa 3 leta. Sem se pa toliko naučil, da tisto, kar zaigram, znam tudi zapisati z notami.

Nekega dne sem na maminem domu v Zabukovju dobil neke nemške in avstrijske note. Med njimi je bilo tudi kar nekaj Straussovih skladb, pa Kleine waltzer; meni je bila najbolj všeč skladba Plešochi prsti. Bila je zelo dinamična in prijetna za poslušanje. Ti

dve skladbi sem nato tako natreniral, da sem nastopil na koncertu v Hubadovi dvorani v Ljubljani.

Ko smo dobili nekaj Avsenikovih not, sem enostavno prenehal hoditi v glasbeno šolo, čeprav je bila profesorica zelo huda. Rekla je, da bi moral narediti še najmanj 3 letnike. Zame pa je bil predvsem problem slab avtobusni prevoz. Voziti se vsak dan od Turjaka v Ljubljano in nazaj, do Turjaka pa kakor kdaj – največkrat peš, včasih s kolesom, včasih pa sem prisedel na kakšen voz. Druga stvar pa je bilo plačilo šole. Bili so težki časi za starše, kako priti do denarja.

Jože Miklič: Kdaj je nastalo ime Podlipški fantje?

Janez Sever: Nekje v letu 1952. Takrat sta igrala skupaj Cveto Marolt iz Škocjana in Alojz Centa s Turjaka. Onadva sta igrala skupaj že prej, pa nista imela še nobenega imena. V tem letu se jim je pridružil Štefan Zrnc (ki zdaj igra Primoža Trubarja – o.p.) z bobni. Ti bobni so ostali še od Škocjanske godbe. Bil je le en velik boben, pa en mali in ene činele. Tako je nastal Podlipški trio.

Leta 1955 sta Cveto in Alojz prenehala z igranjem. Zato smo k Štefanu pristopili Andrej

Starc s klavirsko harmoniko, Ante Kadunc z diatonično harmoniko in jaz s kitaro. Po nekaj letih je tudi Andrej Starc odnehal in je k ansamblu pristopil še čisto mlad s kitaro Alojz Zajc. Takrat sem jaz v skupini začel igrati harmoniko, ki sem jo že kar dobro obvladal. Igrale so se v glavnem Avsenikove skladbe, zelo veliko Bardorferja, pa tudi nekatere ljudske in popevke, v glavnem od Iva Robiča in še nekaterih drugih.

Še istega leta je kvartet Podlipški fantje sklenil pri takrat poimenovani Taborski jami, zdaj spet Županovi jami, pogodbo za igranje. Gostišča tam sploh še ni bilo. Igrali smo na improviziranem odru med bukvami, pijačo pa so imeli kar za železnimi rešetkami v sami Ledenici.

Jože Miklič: Kdaj ste prvič napisali kakšno skladbo?

Janez Sever: Prve samostojne skladbe sem začel pisati leta 1966. Leta 1968 sem napisal prvo zborovsko skladbo, priredil pa mi jo je Stanko Prek. Že takrat so se začeli kristalizirati komadi za Ptujski festival, na katerem smo nastopili leta 1971. Dobili smo dovoljenje, da lahko samostojno posnamemo ploščo na RT Beograd leta 1972.

Ansambel Janeza Severja na narodnozabavnem festivalu na Ptujju leta 1971.

Jože Miklič: Kako so se ansamblu pridružili še ostali pevci?

Janez Sever: Kvartet je najprej poučeval Anton Vračko. Bil je zborovodja in komponist, doma nekje iz bližine Celja in je živel v Ljubljani. Spoznal sem ga že leta 1961, ko sem pristopil h kvartetu Brdniški fantje. Vsi pevci so bili starejši od mene. Po naključju smo prišli skupaj, zamenjal pa sem enega od njihovih članov, ki je bil takrat star že 82 let.

Tu sem dobil osnovo za zborovsko petje. Ko smo ustanovili svoj pevski kvartet, v katerem smo prepevali Štefan Zrnc, Jože Štrukelj, zdaj že pokojni Ciril Peterlin in jaz, sem jih že leta 1968 vozil v Ljubljano k že omenjenemu Antonu Vračku.

Nato smo vaje imeli z g. Slabetom, ki je takrat zaključil svoje delo v Filharmoniji. To pa so bile že neposredne priprave za Ptujski festival. Novi zborovodja pa nam je svetoval, naj pripravimo že pred festivalom še več drugih skladb, ne samo za malo, temveč za veliko ploščo.

Jože Miklič: Bi se spomnili, s katerimi skladbami ste nastopili na festivalu?

Janez Sever: To sta bili polka Moja mala deklica in valček Vsak dan se srečava.

Jože Miklič: Kdaj pa ste nastopili s skladbo Halo, hej vi, al' ste b'li že u Rājnci?

Janez Sever: Skladbo mi je naročil Tomaž Tozon. Sprejel me je na Radiu Ljubljana v Studiu 14. Takrat je prišel na idejo, da bi naj 3 ali 4 ansambli napisali skladbe v ribniškem narečju. In sem kar jaz napravil 3 skladbe v 2 mesecih. Poleg že omenjene je bila še Sm enu staru kluse imu. To sem dal pozneje tudi Potočarju.

Studio RTB je takrat vodil Boris Kovačič. Bil je odgovoren za kvaliteto. Že v enem mesecu smo imeli prodanih 5000 izvodov. Nato so jih ponatisnili še pet tisoč in je bila skoraj vsa serija ponovno razprodana.

Potem sem začel graditi hišo. Treba je bilo denarja in odšel sem na delo v Nemčijo v Schwarzwald v trikotniku s francosko in švicarsko mejo. Delal sem v glavnem v gozdu, zelo visoko v hribih. Zato sem čez zimo za več mesecev prihajal domov. Tudi tam sem poiskal nekaj naših ljudi, ki so se ukvarjali z glasbo. Med njimi sta bila Franc Goršič iz Št. Jurija in Valentin Kržič z Rakitne. Ko je bilo slabo vreme, sem vzel harmoniko in smo se učili cele dneve. To naše početje so opazili tudi Nemci v eni gostilni. Nad našim igranjem in petjem so bili navdušeni. V tisti vasi pa so imeli pevski zbor in godbo, zato so nas ob njihovih nastopih povabili, da smo nastopali z njimi. Običajno smo zapeli 4 slovenske in 2 nemški.

Vse to je trajalo 8 let. Med tem časom je igrala naša skupina v triu. Ko sem poleti prihajal domov, da sem očetu pomagal pri košnji, sem igral s tem triom skladbe, ki sem se jih naučil v Nemčiji. Bili so razni aktualni šlagerji in nekaj nemških narodnih.

Nekaj notnih zapisov Janeza Severja.

Ko sem prišel z Nemčije domov, sem ustanovil zbor, v katerem so prepevali domačini iz škocjanskih vasi. Učil pa nas je Franc Marolt. Učili smo se pri Maroltu. To je trajalo 2 leti. Nato smo od tega zbora ostali samo še štirje člani.

Jože Miklič: Kako se je potem nadaljevala vaša glasbena pot?

Janez Sever: Potem sem približno tri leta samostojno igral na elektronsko harmoniko v Taborski jami. 1986 sem se srečal z Janezom Knapičem in tako pristopil h grosupeljskemu pevskemu zboru. S tremi pevci pa se še posebej na svojih vajah srečujemo in nastopamo kot Kvartet Sever in prijatelji. S to skupino nastopamo predvsem po manjših tudi zasebnih prireditvah.

Jože Miklič: Mi lahko poveste, kako je s pisanjem glasbe? Koliko skladb ste do zdaj napisali?

Janez Sever: Napisal sem okoli 20 zborovskih skladb. Ene so že prirejene, druge je treba še aranžirati.

Jože Miklič: Kdo vam je dal ime?

Janez Sever: Ko nas je prvič slišal Jožef

Marolt, nam je dal to ime. Povabil pa nas je tudi k sodelovanju v Kulturno društvo Škocjan. Z ostalimi tremi sem se posvetoval. Bili so za. So zelo delavni. Radi hodijo na vaje.

Jože Miklič: Kje nastopate?

Janez Sever: S kvartetom smo peli v vinski kleti v Kranju, v kapeli na Ljubljanskem gradu, večkrat v Škocjanu na Stati inu obstati, pa tudi na raznih zasebnih prireditvah (rojstni dnevi) in nekaj manj na pogrebih. Kvartet pa tudi v Moškem pevskem zboru prepeva nekaj skladb samostojno ali pa zapojemo samo del skladbe, potem pa vsi ostali pristopijo.

Jože Miklič: Živate pa precej vsak na svojem koncu?

Janez Sever: Trenutno dva živita v Ljubljani, eden pa v Grosupljem.

Jože Miklič: Jih lahko naštejete poimensko?

Janez Sever: 1. tenor poje Lojze Kranjec (rojen na Rakitni, živi v Grosupljem), 2. tenor pojem jaz (živim v Malih Lipljenih), 1. bas poje Aleš Jesenkovič (živi v Ljubljani, rojen pa je v Razkrižju), 2. bas poje Štefan Pirnat (živi v Ljubljani, rojen pa je v Velikih Poljanah pri Ortneku).

Po prireditvi Stati inu obstati letos v Škocjanu je Janez Sever zaigral (i)zbrani družbi, njegov kvartet pa je zapel nekaj domačih pesmi.

Rotary klub Grosuplje bo naslednje leto vodil Blaž Miklavčič.

V nedeljo, 8. junija 2008, je na gradu Bogenšperk potekala redna letna skupščina Rotary kluba Grosuplje. Na skupščini je dosedanji predsednik Boris Peterka predstavil poročilo o delu v preteklem letu, sprejeti so bili novi člani (ena članica in dva člana), bodoči predsednik pa je predstavil načrt za prihodnje leto. Dosedanji predsednik Boris Peterka je tudi predal okrasno verigo novemu predsedniku Blažu Miklavčiču. Po skupščini so si člani pod vodstvom grajske vodičke ogledali muzejske zbirke, nato so imeli skupno kosilo, po kosilu pa zabavo s srečelovom z jazz glasbenikom.

Jože Miklič

Rotarijci spoštujejo med drugim tudi tradicijo, da se vodstvo zamenja vsako leto na začetku junija. Zato so se zbrali tudi prijatelji Rotary kluba (RC) Grosuplje v viteški dvorani gradu Bogenšperk. Slovesnosti so se udeležili poleg članov še nekateri otroci, soprogi in soproge članov ter predstavniki sosednjega kluba iz Kočevja.

Skupščine se je udeležil tudi dr. Otmar Zorn, asistent guvernerja za Slovenijo v Distriktu 1910 ter hkrati ustanovni član kluba in četrti predsednik RC Ljubljana Emona. Na skupščini je spregovoril o prizadevanju 40 slovenskih klubov, da bi imeli samostojen distrikt in neposredno povezavo v RC International. Dosedanja organiziranost poteka približno po mejah nekdanje avstro-ogrske monarhije. S tem pa se ne dobi več pravic, temveč gre le za delo z enotno dogovorjenimi pravili in spodbujanje med seboj. Organizirani so že dve leti in delujejo kot samostojen distrikt. Trenutno procedure potekajo v Avstriji in Ameriki in računajo, da bo naslednje leto v tem času sledila registracija.

Na začetku skupščine so izvolili s trkanjem ob stole (rotarijci ne ploskajo in ne dvigujejo rok, temveč trkajo ob mize ali stole) potrdili delovno predsedstvo v sestavi Stane Vehovec kot predsednik ter člana Boris Peterka in Blaž Miklavčič. Slovesnost se je nato nadaljevala s himno, ki jo je zapela domača operna pevka in članica RC Grosuplje Mirjam Kalin. Spomnili pa so se tudi dveh v preteklem letu umrlih prijateljev: Andreja Agniča (dolgoletnega odgovornega urednika Klasja - lokalnega časopisa v občini Ivančna Gorica) in mladega

Boruta Petriča, mnogo prezgodaj pa so se poslovili tudi od članice Rotaracta Barbare Marinič.

V poročilu dosedanjega predsednika Borisa Peterke je bilo za preteklo leto 2007/2008 navedeno:

- Že predhodni predsedniki Stanislav Vehovec, dr. Boris Kuhar in Zdenka Cerar so Rotary klubu dali svojo prepoznavnost. O tem so poročali različni lokalni in drugi mediji.
- Imeli so 40 tedenskih sestankov, na katerih je bila udeležba 75 %.
- Tajniške posle je opravljal Iztok Sinjur.
- Vsi člani so aktivno sodelovali.
- Na sestanke so povabili 8 različnih predavateljev.
- Urejena je spletna stran www.rotary-grosuplje.si.
- V oblikovanju je skupni dobrodelni sklad v spomin pokojnega Boruta Petriča.
- Na transakcijskem računu je trenutno 4000 € (iz poročila zakladnika Andreja Grosa).
- Nadzorni odbor (predsednik Viktor Barlič) je poročilo v celoti sprejel.
- Častno razsodišče (predsednik dr. Boris Kuhar) med letom ni imelo nobenega dela.
- Dosedanji podpredsednik Blaž Miklavčič je opravil vse predpisane obveznosti, da lahko postane predsednik.

Na dobrodelnem področju pa so izpeljali več različnih dejavnosti in akcij:

- Nadaljevali so s štipendiranjem treh dijakinj.
- Podarili so 1000 € Rotary klubu Škofja Loka, ki jih je razdelilo ob lanskoletni ujmi.

- Darovali so več posameznikom iz socialno ogroženih okolij ter invalidom različne zneske.

- Hiši zavetja Palčica so namenili preko 3000 € pomoči v obliki opreme.

- Pred božičnimi prazniki so obdarili rejniške otroke v skupni višini 2000 €.

- Invalidni deklici so namenili za dvigalo 500 €, Društvu Sožitje 500 €.

- Za delovanje sosednjih klubov in podmladka skupaj 3500 €.

- Zdravstvenemu domu Grosuplje 1500 € za nakup aparata za prijazen odvzem krvi.

- Skupaj so razdelili 15.750 € denarne pomoči.

- Sodelovali so pri dobrodelnih prireditvah Zlati ključ Grosupljega, dobrodelnega plesa na Turjaku in druge.

Pri sprejemu novih članov Violete Trontelj, Simona Jagodica in Jožeta Mikliča sta poleg delovnega predsedstva sodelovala tudi Zdenka Cerar in Otmar Zorn, o vsakem pa so predhodno povedali nekaj podatkov iz njihovih življenjepisov. Po prejemu rotarijske značke in rdečega nageljna so sledile številne čestitke.

Člani so nato izvolili nov upravni odbor RC Grosuplje: predsednik **Blaž Miklavčič**, podpredsednik in bodoči predsednik **Martjan Kastelic**, prejšnji predsednik **Boris Peterka**, tajnik **Iztok Sinjur**, klubski mojster **Izidor Derganc**, zakladnik **Franc Markelj**, mednarodna dejavnost in Rotary foundation **Stanislav Vehovec**, socialna služba **Matjaž Furlan**, mladinska dejavnost **Franč Glavič**.

Sledila je simbolična predaja okrasne verige, ki jo je Boris Peterka dal okoli vratu Blažu Miklavčiču. Blaž se je zahvalil za zaupanje in v iztočnicah nanizal nekaj dejavnosti, ki naj bi se odvijale v prihodnjem letu. Leto 2008/2009 je tudi v rotarijskem okolju posvečeno otrokom. Zato bo delo na tem področju usmerjeno še za kakšen korak višje, kot je bilo že doslej, zato, kot je dejal, da bi bil svet le nekoliko bolj prijazen. Poskrbel pa bo tudi za kvalitetno druženje med članstvom.

SLIKA NA NASLOVNICI:

Blaž Miklavčič takoj po simbolični predali okrasne verige. Prva sta mu čestitala dosedanji predsednik Boris Peterka in prvi predsednik RC Grosuplje Stane Vehovec.

Člani Rotary kluba Grosuplje in njihovi družinski člani so se začeli zbirati četrte ure pred napovedano skupščino v atriju gradu Bogenšperk.

Ob slovenski himni, ki jo je zapela Mirjam Kalin.

Dr. Otmar Zorn je skupščini povedal, kako potekajo priprave »na osamosvojitve« slovenskega distrikta.

V prvi vrsti dva od treh novosprejetih članov Rotary kluba Grosuplje.

Pri ogledu »Valvasorjeve« tiskarne.

Iz rotary vsebin

Rotary je svetovna organizacija oseb iz poklicnega in poslovnega življenja, ki so predane humanitarni miselnosti in ki se zavzemajo za visoka etična načela v strokovnem in zasebnem življenju. Delujejo s širjenjem dobre volje za sporazumevanje med ljudmi na svetu.

Rotarijci se redno sestajajo tedensko, gojijo prijateljstvo in se pogovarjajo o svojih načrtih, lokalnega in globalnega pomena. Članstvo odseva širok prerez poklicev v okolju, kjer klub deluje. Kako se postane član kluba? Predlagati ga mora eden od obstoječih članov. Na skupnih sestankih člani ugotavljajo, ali je kandidat primeren za članstvo, pri čemer velja pravilo veta. Vsak član lahko zavrne sprejem kandidata, tudi če se ostali s sprejemom strinjajo.

KLJUČNI ROTARIJSKI GESLI

1. Nesebično pomagati
2. Največ pridobi tisti, ki najbolje pomaga

Rotarijska načela

Rotary svoja načela in cilje uresničuje z:

- osebnim angažiranjem članov v ustvarjalnih dejavnostih,
- druženje z mladino,
- pozitivnim odnosom do politike, da bi služili skupnosti,
- pospeševanjem razvoja družine in vzdrževanjem etike v njej, v poklicnem življenju in v širši skupnosti,
- širjenjem razumevanja med ljudmi in narodi,
- seznanjanjem javnosti o problemih varovanja okolja.

Načelo pripravljenosti pomagati vključuje civilizacijske vrednote sodobnega človeka:

- upoštevanje drugih in pripravljenost pomagati jim,
- nesebičnost,
- skromnost,
- toleranca in razumevanje ter
- miroljubnost.

26. januarja so uspešno izpeljali že drugo akcijo Kdo bo nosil zlati ključ mesta Grosuplje. Posebej je treba poudariti, da je bila prireditev dobrodelna. Zdravstvenemu domu Grosuplje so podarili 1500 evrov za posebno napravo za jemanje krvi, Rotaract (podmladek Rotary kluba Grosuplje) pa je dobil 1000 evrov. Tone Košmrlj je ob koncu prireditve izvedel še dražbo dveh slik in dveh kipov, ki so jih izdelali otroci; tudi ta denar bo porabil Rotaract za svoje humanitarne projekte.

➤ **Jože Miklič:** Zadnjič ste v grosupeljski knjižnici pri predstavitvi knjige zapeli med drugimi skladbami tudi »grosupeljsko himno«, če jo lahko tako imenujemo. Bolj natančno, kako ste ji dali naslov?

Janez Sever: Oziram se nazaj. Napisal sem jo leta 1999, ko je bilo že znano, da bo Grosuplje kmalu postalo mesto. Bilo je na moj rojstni dan. Nekaj mi je že prej »brnelo po glavi«, potem pa je delo steklo dokaj hitro. Postavil sem se v vlogo, kot da sem Grosupeljčan. Te vasice pa se zares spominjam še iz let takoj po drugi svetovni vojni, ko sem skupaj z očetom hodil po kakšne žeblice in drugo. Od vsega takratnega je še najbolj prepoznaven dvored in nekaj posameznih stavb. Pesem pa gre takole:

*Oziram se nazaj, tja v pretekli čas,
ko bil sem deček mlad,
rad stekel sem na vas.*

*A dolgo ni bilo tako,
že srce ni h'telo biti več samo.*

*Na nebu so zvezde sijale,
jaz pa po vasi sem šel.
S fanti veselo prepeval,
nato pa k dekletu hitel.*

*Vse je zelenelo,
srce je pa kipel.
Prišel je hitro čas,
dal gube na obraz.*

*Vasica, po drevoredu grem,
spomini se bude.
Oko pa obstrmi,
kjer čakal sem dekle.*

*Vasica, tudi ti si spremenila se.
Od vasi grosupeljske
samo je še ime.*

*Nad pragom tvojim že
zapisano je vse.
Vasica moja ti
postala mesto si.*

Imam pa nekaj skladb tudi o Škocjanu, Dobropolju, Šmarni gori. Manj je ljubezenskih.

Jože Miklič: V načrtu, ste mi dejali, imate, da bi v samozaložbi izdali tudi note, ki bi jih podarili nekaterim prijateljskim zborom.

Janez Sever: To je tudi ena od mojih srčnih želja, nimam pa nobenih izkušenj na tem področju. V prvem zvezku bi bilo 10 ali 12 skladb. S kvartetom pa imamo tudi v načrtu, da bi posneli eno zgoščenko. Vse bodo samo vokalne, ena domoljubna pa naj bi bila še s spremljavo harmonike. Če pa bomo še pri močeh, bi posneli tudi nekaj najstarejših skladb Fantov na vasi, kateri so mi še vedno vzorniki.

Jože Miklič: Hvala za pogovor.

Utrinki o svobodi ob obisku predsednika ZDA Georga Busha

Kot je po srečanju z Bushem novinarjem pojasnil Türk, je Busha sprejel kot predsednik Republike Slovenije, govorila pa sta o nizu aktualnih mednarodnih tem. "Veliko sva govorila o skupnih transatlantskih vrednotah, o človekovih pravicah, o nujnosti krepitve na tem področju in tudi o problemih, kot je na primer Guantanamo na Kubi," je dejal slovenski predsednik.

Bush: »Vsakokrat, ko zapirajo tiste, ki se zavzemajo za svobodo v lastni deželi, je dolžnost nas vseh, ki živimo v svobodnem svetu, da jih poskušamo osvoboditi.«

Drugo vprašanje Marcela Štefančiča na 2 programu TV SLO – oddaja Studio city novinarki Jerci Zajc v direktnem prenosu z Brnika: »Ali vidiš kakšnega protestnika?«

Ameriški predsednik je poudaril tudi pomen "transformacijske moči demokracije in svobode". Pri tem je izpostavil primer Janše, ki je bil pred 20 leti politični zapornik, danes pa vodi državo in EU. Bolj direktne izkušnje transformacijske moči demokracije in svobode ni mogoče imeti.

Pevci na Krimu

Na prvo soboto v juniju z malo dežja, pa veliko sončka, so na Krimu nad Ljubljanskim barjem zopet doneli pevski glasovi preko 150 pevcev. Med desetimi zbori iz Slovenije in enim iz zamejstva sta nastopila tudi dva naša zbora: Lastovke pod vodstvom Mojce Intihar, ki so na Krimu gostovale že tretjič, ter pevke Viva vox z zborovodkinjo Polono Kopač.

Za odlične nastope so vsi na koncu prejeli od organizatorja skromno, vendar zanimivo darilce: CD z lanskega srečanja ter vabilo za nastop v prihodnjem poletju. Od nas poslušalcev pa seveda veliko aplavza...

Marjan Trobec

Zgodbe iz knjižnice: Knjižnica kot moj tretji prostor

Zveza bibliotekarskih društev Slovenije
Sekcija za splošne knjižnice
Slovenske splošne knjižnice objavljamo

Literarni natečaj z naslovom Zgodbe iz knjižnice:

Knjižnica kot moj tretji prostor

Tretji prostor je izraz, ki ga je oblikoval sociolog Ray Oldenburg (The Great Good Place, 1990). Pomeni neformalne prostore, kjer se ljudje iz lokalne skupnosti srečujejo in razvijajo socialne interakcije, prijateljske vezi, prostor za debate, domačnost, povezanost z lokalno skupnostjo, spodbujajo druženje namesto izoliranosti in delajo življenje bolj barvito. Tretji prostor je nevtralen. Posebno v urbanih okoljih so ljudje izgubili stik s skupnostjo. Človek pa ravno to potrebuje za socialno zadovoljstvo in duševno zdravje. Kroženje na relaciji dom - služba pomeni izoliranost. Tretji prostor so lahko bifeji, glavne ulice, pubi, pošte, nakupovalni centri, športne dvorane ali - knjižnica.

Naš natečaj vabi vse generacije k pisanju zgodb na temo ZGODBE IZ KNJIŽNICE: Knjižnica kot moj tretji prostor.

Tukaj je le nekaj namigov za vašo zgodbo. V knjižnici:

- ste se srečali ali se še kar srečujete s somišljeniki ali drugačnimi ljudmi od vas, drugačnimi kulturami, pogledi ipd.,
 - ste dobili knjigo, ki vam je spremenila pogled na življenje, sočloveka, zdravje ipd.,
 - ste naleteli na knjigo, ki vam je zapolnila praznino ob izgubi,
 - ste se zaljubili,
 - ste študirali,
 - ste kljub nižjemu standardu doma v knjižnici imeli dostop do knjig, interneta, znanja,
 - je bil vaš prosti čas zapolnjen ...
- Dovoljeno je pisati tudi o drugih doživetjih, celo fantazijskih.

Izdelek žanrsko ni omejen. Vsebuje lahko največ 6000 znakov (šteto brez presledkov), napisan naj bo v elektronski obliki, brezplačen dostop do elektronske pošte lahko poiščete

tudi v knjižnicah. Avtorji odstopajo pravice za objavo besedil.

Zgodbe bo prebrala strokovna komisija in izbrala najboljše, ki bodo nagrajene s knjižnimi nagradami, 20. novembra 2008, na slovesnosti na DAN SLOVENSKE SPLOŠNE KNJIŽNICE. Najboljše zgodbe bodo izšle tudi v posebni knjižni obliki. Knjiga bo izšla na Svetovni dan knjig, 23. aprila 2009.

Pisma lahko oddate na elektronski naslov zgodbeizknjiznice@gmail.com do 15. oktobra 2008. Besedilo pošljite v priponki in ga podpišite s psevdonimom, tako da člani komisije dobijo le tako podpisano besedilo. Psevdonim se razreši v elektronskem pismu, kjer avtor navede pravo ime in priimek, naslov, tel. številko, pripiše pa naslov prispevka in psevdonim. Dodatne informacije dobite na tel. št. 05 731 00 30 (Nadja Mislej - Božič).

Veliko ustvarjalnega navdihla vam želimo in dobrih zgodb se veselimo, Slovenske splošne knjižnice.

Grosuplje postaja zanimivo za obiskovalce

V soboto, 31. maja 2008, so se v naših krajih mudili člani Društva slovensko-avstrijskega in slovensko-koroškega prijateljstva. Za svoj redni spomladanski izlet so si izbrali Grosuplje z okolico.

Prvi postanek smo imeli v Šmarju – Sapu ob znameniti cerkvi Marijine rojstva. Lepo obnovljena triladijska bazilika v tlorisu kaže podobo križa. Znamenite slike Valentina Metzingerja hranijo v Narodni galeriji, tu je le nekaj kopij. Da bi se videla baročna fasada, so podrli del protiturškega obzidja. O pomenu taborov nam je govoril dr. Peter Fister. Šmarsko taborsko obzidje je bilo med najpomembnejšimi v mreži utrdb, ki so v 15. in 16. stoletju zagotavljale preživetje tega dela slovenskega prostora in morda celo obrambo tega dela evropskega prostora pred prodirajočimi turškimi osvajalci. Dr. Fister je omenil, da bodo k nam prišli člani vojaške komisije Evropske zveze, da bodo spoznali obrambni pomen naših taborov. Skozi Podgorico smo se povzpeli na Magdalensko goro in se ob vodenju Lee Janežič seznanjali z znamenitim halštatskim gradiščem in cerkvijo sv. Magdalene.

Skozi Zgornjo Slivnico in Perovo smo se mimo Hotela Kongo spustili v Grosuplje. Najprej smo se ustavili v novi Mestni knjižnici Grosuplje. Dan prej smo v Delu prebrali, da so uvrstili našo knjižnico v vrh evropskih arhitekturnih dosežkov. Obiskovalci so bili navdušeni nad kombinacijo nove in stare stavbe, predvsem pa nad lepimi cvetličnimi aranžmaji po vseh prostorih. V dvorani v stari Koščakovi hiši smo posedli in poslušali o zgodovini naših krajev, o možnih razlagah imena Grosuplje,

v domoznanski sobi pa smo se seznanili z bogatim domoznanskim gradivom, ki ga hrani knjižnica. Presenečeni so bili, koliko knjig z domoznansko tematiko je v občini izšlo v zadnjih letih.

V cerkvi sv. Mihaela nas je pozdravil župnik Janez Šket, ki je vedno pripravljen razložiti lepoto in simboliko mozaika patra Marka Rupnika. Prijazno nam je odprl tudi staro cerkev. S cerkvenega hriba smo si privoščili lep razgled na del Grosupljega, Praproče in na razvaline gradu Boštanj.

Kljub lepotam in zanimivostim tudi telo zahteva svoje. Ustavili smo se v Gostilni in pivovarni Anton, kjer so nam postregli z dobrim pivom, ki smo si ga sami točili iz velikih vrčev, in z izbrano hrano. Zadovoljni in okrepljeni smo se zapeljali do Čušperka, da smo si samo iz avtobusa z višine ogledali Radensko polje in Kopanj. Natančnejši ogled smo prihranili za kdaj drugič.

Šentjurski župnik, gospod Hostnik, ni mogel z nami na tabor, nam je pa izročil ključ. Najprej smo se ustavili ob Antonu v Puščavi, potem pa smo se povzpeli na griček k taboru. Vrata je z mogočnim ključem odprla organizatorka izleta gospa Majda Fister. Za obzidjem tabora smo bili zopet deležni izvrstnega predavanja dr. Petra Fistra, ki je na to temo taborov doktoriral in so še vedno predmet njegovega zanimanja, zadnje čase tudi v projektih pod pokroviteljstvom Evropske unije. Cerkev je s svojo akustičnostjo in skladnostjo navdušila vse.

Ogledali smo si še lepote podzemnega kraškega sveta. Županova jama je naporna,

vsi je niso mogli pogledati, tisti, ki pa so se spustili z vodičem v podzemlje, so bili presenečeni nad njeno lepoto.

Na začetku poti po Grosupljem so izletniki poskusili piškote s 'Trubarjevo' abecedo, ki jih peče Pekarna Pečjak iz Škofljice. In ker smo v Trubarjevem letu, je bil logičen zaključek našega izleta v Škocjanu, kraju, kjer je bil Trubar krščen. Mnogi so prvič slišali za ta kraj, le redki so se že peljali tod mimo, zato so začudeni opazovali spominski park, etnološko razstavo v šoli, še pred uradno otvoritvijo pa smo videli tudi razstavo Bineta Roglja, v kar nas je uvedel g. Jožef Marolt. O cerkvi in 'Trubarjevi' kapeli v njej nam je prijazno in jedrnatost nekaj besed povedal župnik dr. Edo Škulj, čeprav se mu je že mudilo k zaključku šmarnic.

Člani obeh društev so v veliki večini visoko izobraženi ljudje različnih znanstvenih smeri in poklicev, zato je tudi vodenje take skupine zahtevnejše. Vendar je 12-urni izlet po naših krajih, samo korak iz Ljubljane, navdušil vse.

Marija Samec

ŽABJE OLIMPIJSKE IGRE

Zaključek spomladanskega dela projekta "Pomagajmo žabicam čez cesto" v grosupeljskem vrtcu Kekec

V torek, 27. maja 2008, so v Grosuplju potekale prve žabje olimpijske igre. Organizirali so jih vzgojitelji vrtca Kekec (Vzgojno varstveni zavod Kekec). V žabice so se preobrazili vsi otroci, ki obiskujejo vrtec. Olimpijada je rezultat sodelovanja grosupeljskega vrtca Kekec v osveščevalnem projektu "Pomagajmo žabicam čez cesto", ki ga v letu 2008 vodita Center Grajski vrt Boštanj in Turistično društvo Boštanj.

Kako je potekala žabja olimpijada?

Otroci in njihovi starši so se zbrali na igrišču vrtca. Ob spremljavi glasbe je slavnostni mimohod malih otrok-žabic naznanil začetek olimpijade. Vse zbrane sta nato nagovorili ravnateljica vrtca Majda Fajdiga in Miša Pintarič iz Centra Grajski vrt Boštanj.

Sledila je nadvse domiselno in zabavno zastavljena olimpijada, kjer so se »žabice« naskakale, naplezale, naregale in nanorele ter nasmejale vse, ki so za njih navijali. Manjkala ni niti žabja himna, ki so jo ob pomoči čudovitih vzgojiteljic zapeli presrečni otroci. Na koncu so za dobro opravljeno delo vsi prejeli medalje in majčke z motivom žabice, ki sta jo vsakemu otroku podarila Center Grajski vrt Boštanj in Turistično društvo Boštanj.

Vrtec Kekec je tako na prvovrsten način obeležil akcijo ozaveščanja o pomenu narave, ki nas obdaja. Velika pohvala gre vzgojiteljicam in ravnateljici za pripravljenost in inovativnost pri projektu »Pomagajmo žabicam čez cesto«.

Slavnostni mimohod otrok - žabic

Tudi organizatorji smo zelo zadovoljni, saj verjamemo, da so otroci razvili pozitiven odnos do teh živali, ki pomenijo pomemben člen ravnovesja v naravi.

foto: Miša Pintarič

Veliko tekmovanje v skakanju v obroče in žabjemu oglašanju

Več o nadaljnjih aktivnostih v zvezi s projektom »Pomagajmo žabicam čez cesto«, kjer sodelujejo tudi osnovnošolski otroci iz Grosuplja, pa lahko spremljate tudi na internetni strani www.radenskopolje.si, si ali v prihodnjih številkah Grosupeljskih odmevov.

Miša Pintarič

foto: Miša Pintarič

Ogrevanje pred pričetkom igr

Če imate kakršno koli vprašanje nas lahko kontaktirate na spodnji naslov:

CENTER Grajski vrt Boštanj d.o.o.

Veliko Mlačevo 59, 1290 Grosuplje

Uradne ure so vsak delavnik od 9:00 – 15:00,

Telefon. 040 655 795 (Miša Pintarič), 040 655 796 (Leon Kebe), 040 655 797 (Tina Mikuš),

Faks: 01 786 50 32 ali 01 786 36 68

e-mail: info@grajski-vrt.si

spletni naslov: www.radenskopolje.si in www.grajski-vrt.si

KOLEDAR DOGODKOV NA RADENSKEM POLJU

• 6.2008

RAZSTAVA FOTOGRAFIJ "SIKAJOČI POGLEDI REGLJAJOČE MISLI"

V društvu za preučevanje dvoživk in plazilcev si prizadevajo, da bi širšim množicam približali premalo poznani in nemalokrat osovraženi svet dvoživk in plazilcev. S tem ciljem v mislih je razstava prikaz življenja domorodnih vrst dvoživk in plazilcev v naravi. Razstava bo na ogled v galeriji Grad Boštanj do konca meseca. Vse informacije lahko dobite na telefonu 040 655 796 ali info@grajski-vrt.si

• 05.07.2008

ŠPORTNE IGRE NA BOŠTANJU

Pod Boštanjem pripravljamo nova igrišča za mali nogomet in odbojko na mivki. Ob otvoritvi teh igrišč bomo organizirali turnir v malem nogometu in turnir v odbojki. Poleg tega pa bomo izvedli tudi tekmo z gorskimi kolesi po Blagajevi poti. Na tej isti progi se bodo kasneje pomerili tudi tekači. Prireditev se bo začela ob 8:00. Za jedačo in pijačo pa bo seveda poskrbljeno. Vse informacije lahko dobite na telefonu 040 655 796 ali info@grajski-vrt.si

• od srede avgusta do srede septembra 2008

KIPARSKE DELAVNICE

Od sredine avgusta do sredine septembra bodo pod Boštanjem potekale kiparske delavnice. Vse dodatne informacije lahko dobite na telefonu 040 655 796 ali info@grajski-vrt.si

• 01. 09 do 07.09.2008

RESTAVRATORSKE DELAVNICE

V CENTRU Grajski vrt Boštanj bomo v okviru večletnega projekta "obudimo Beli Kamen" organizirali izobraževanje, kjer se boste lahko naučili vse o poteku in načinih restavriranja. Spoznali vse materiale, ki se pri tem uporabljajo in tudi sodelovali pri restavriranju pročelja Boštanskega gradu. Vse dodatne informacije lahko dobite in tudi prijavite že zbiramo na telefonu 040 655 796 ali info@grajski-vrt.si

REDNA TEMATSKA PREDAVANJA

V juliju in avgustu zaradi počitnic ne bo tematskih predavanj. Vabimo vas, da se nam zopet pridružite drugo sredo v septembru.

Plazilci in dvoživke na Radenskem polju

V nedeljo 25.maja smo skupaj s člani Societas herpetologica slovenica-društva za preučevanje dvoživk in plazilcev Slovenije ter prostovoljci raziskovali Radensko polje. Predmet naših raziskav so bile žabe, kače, kuščarji in ostali predstavniki herpetofavne.

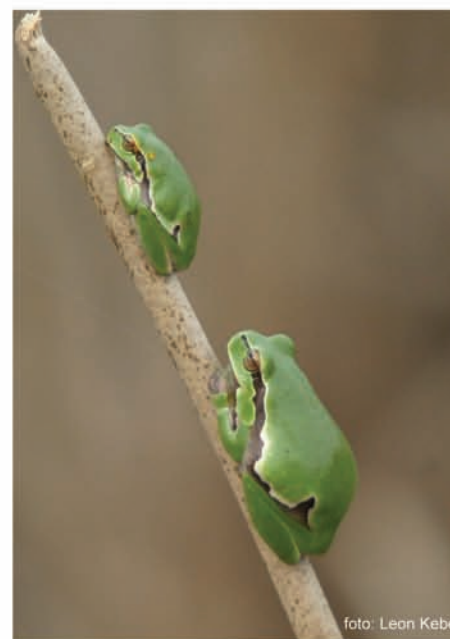
Popis je bil priložnost tudi za prenos znanja na najmlajše

V sončnem jutru se nas je zbralo nekaj malega več kot dvajset ljubiteljev narave. Razdelili smo se v pet bolj ali manj enakih skupin in se odpravili na polje. V vsaki skupini je bil vsaj eden poznavalec plazilcev in nekdo, ki se spozna na dvoživke. Ker se večina članov društva spozna na oboje, strokovnost sploh ni bilo težko zagotoviti.

Vsaka skupina je pregledala svoje področje in zabeležila vsako opazovanje na popisni list. Na Radenskem polju najdemo zelo veliko različnih življenjskih

Slepec je naš edini breznoži kuščar

Zelene rege se ponoči slišijo tudi več kilometrov daleč

prostorov primernih tako za dvoživke, kakor tudi za plazilce. Dobršenj del dneva smo brskali po lužah in kanalih, obračali kamne in na koncu dneva prišli iz terena zelo zadovoljni.

Na popisu smo zabeležili pet različnih vrst plazilcev in deset vrst dvoživk. Najbolj smo se razveselili hribskih urhov in njihovega številčnega mresta. Podatki, ki smo jih pridobili s tem popisom bodo uporabljeni pri snovanju bodočega krajinskega parka in tudi pri pripravi Slovenskega atlasa plazilcev in dvoživk.

Leon Kebe

Belouška - Natrix natrix je naša najpogostejša in najbolj razširjena kača

S T U D I O
MARKELJ
FOTO • VIDEO • OPTIKA

- korekcijska očala
- sončna očala
- kontaktne leče
- dioptrijska stekla
- tekočine in pribori za shranjevanje

OPRAVLJAMO OKULISTIČNE PREGLEDE!

- izdelava digitalnih fotografij
- izdelava povečav
- retuširanje starih fotografij
- prodaja fotoaparátov, albumov, okvirjev, baterij, digitalnih medijev, filmov, ročnih ur, daljnogledov, ...
- studijsko in terensko fotografiranje

VAŠE FOTOGRAFIJE TUDI PREKO SPLETA!

IV. GORICA	01/787-77-77
TREBNJE	07/346-12-22
LJUBLJANA	01/427-47-27
GROSUPLJE	01/787-11-11
GROSUPLJE MC	01/786-39-99

WWW.MARKELJ.SI

Zanimive izjave in trditve

V statistiki obstajajo tudi povprečja. Ko pa gre za človeka, za posameznika, povprečje izgine. Imaš pravico ali je pa nimaš. Polovične ni. – **Janez Janša** (Okopi, 1994)

Vsi smo potniki na krovu ladje, ki se imenuje Zemlja, in ne smemo dopustiti, da bi bila uničena. Druge Noetove barke namreč ne bo,« je ob izročitvi nagrade Global Energy Awards Mihailu Gorbačovu, zadnjemu sovjetskemu voditelju, dejal predsednik vlade in predsedujoči Evropski uniji **Janez Janša**.

Kdor trdi, da sprava ni možna, je obupal nad človekom. – Škof dr. **Anton Jamnik**

Če hočete torej v naraščajoči brezobzirni podivjanosti, kjer vsakdo skrbi le zase, preživeti, si poiščite močnega zaščitnika in se zavarujte s tistim, kar edino varovati zmore. – Z ljubeznijo. – dr. **Anton Stres**

*Gorje, kdor nima doma,
kdor ni nikjer sam svoj gospod;
naj križem svet preroma,
saj vendar tujec je povsod.*
(Simon Jenko)

SDS

**Vsem občankam in občanom,
prijateljem in članom
stranke čestitamo ob
DNEVU DRŽAVNOSTI in ob
OBČINSKEM PRAZNIKU.**

*Dobitnikom priznanj in nagrade Občine
Grosuplje, pa tudi vsem nominiranim za
priznanja in nagrado iskreno čestitamo.*

**Dušan Hočevar,
predsednik OO SDS Grosuplje**

**SLOVENSKA
DEMOKRATSKA
STRANKA
Občinski odbor Grosuplje
Ljubljanska 66, Grosuplje**

Tel/fax: 01/786-36-42
E-pošta: grosuplje@sds.si
Uradne ure: vsak torek od 17. do 19. ure.

svečevanje, izmere
in montaža na domu

**IZDELAVA ZAVES
PO NAROČILU**

**Šiviljstvo
Kastelic Majda s.p.**

Polica 53, 1290 Grosuplje
tel. 01/786 49 43, 01 786 49 44
GSM 041 347 893

IZDELAVA IN MONTAŽA

**SENČILA
OVEN**

- ŽALUZIJE
- ROLETE
- TENDE
- LAMELNE ZAVESE
- PLISE ZAVESE

Tomaž Oven s.p.
Pot v resje 1, 1295 Ivančna Gorica

GSM: 031/679-079
Tel./fax: 01/7878-266

CONA
bomax

BOMAX d.o.o.,
Muljava 22a, 1295 Ivančna Gorica
sprejme v redno delovno razmerje
prodajalko za določen čas v trgovini z
oblačili v Grosuplju, Taborska cesta 4,
Adamič center.

Cenjene prošnje pričakujemo na
gornji naslov ali bomax@bomax.si.

**Vsem občankam in občanom čestitamo
ob 25. juniju, dnevu državnosti
in občinskem prazniku.**

Občinski odbor
LDS Grosuplje

liberalna
demokracija
slovenije

LDS

Feri avto d.o.o.
Ljubljanska 17
1290 Grosuplje

tel. 01/ 787-34-22
GSM 040/ 22-44-07

PRODAJA:

- * REZERVNIH DELOV
ZA VSE VRSTE
OSEBNIH VOZIL,
- * DODATNA OPREMA,
- * MOTORNA OLJA
ZA OSEBNA IN
TOVORNA VOZILA,
- * AVTOPLAŠI

**4 X NA DAN DOSTAVA
ISKANIH REZERVNIH
DELOV V TRGOVINO.**

Peljimo jih na morje!

V Sloveniji živijo otroci in starejši, ki si tudi letos ne bodo mogli privoščiti počitnic na morju.

Rdeči križ Slovenije prosi za vašo solidarnost. Vsak prispevek je dobrodošel.

Svoj prispevek lahko nakažete s plačilnim nalogom BN02 na račun 03100-1234567891, sklic 11-98990 ali pa pošljite SMS z besedo MORJE na 1919.

Vnaprej hvala za vašo dobrosrčnost in zaupanje.

www.rks.si/morje

*Podjetji MobilTel in Simobil se odrekata vsem prihodkom iz naslova storitve SMS Donacija za Rdeči križ Slovenije. Vrednost SMS sporočila je 1 €.

Povpraševanje

o možnosti podelitve koncesije za opravljanje dejavnosti vzgoje in varstva predšolskih otrok

Zaradi relativno velikega števila odklonjenih otrok pri vpisu v vrtce v letošnjem letu Občina Grosuplje išče možnosti za rešitev nastale neugodne situacije.

Povprašujemo, ali v občini obstaja interes za opravljanje javne službe vzgoje in varstva predšolskih otrok na podlagi koncesije.

Vsi, ki imate prostorske možnosti za najmanj en oddelek otrok, to je do 24 otrok in lahko zagotovite pogoje za opravljanje dejavnosti po določilih Zakona o vrtcih in drugih zakonih, ki urejajo področje te javne službe ter bi bili zainteresirani za koncesijo, se javite na Občino Grosuplje, Taborska cesta 2, 1290 Grosuplje, Uradu za gospodarstvo družbene dejavnosti in finance osebno ali na številko telefona 01/7888 758.

V primeru, da obstajajo realne možnosti za tak način reševanja situacije, bo občina razpisala koncesijo.

**Občina Grosuplje,
Urad za gospodarstvo, družbene
dejavnosti in finance**

HYPOXI®
design your body
051/633 446

SOLARIJ
PONUJAMO VAM SONČEJE V
NAJSODOBNEJŠEM KLIMA-
TIZIRANEM SOLARIJU. ZA ŠE
VEČJE UDOBJE POSKRBI
AROMA TERAPIJA, OSVEŽILNE
KAPLICE TER DOLBY
SURROUND SOUND GLAS-
BENI SISTEM.

BOWNOVA TERAPIJA
NOVO

vitaline
STUDIO ZA ZDRAVO ŽIVLJENJE
051/633 446
www.vitaline.si
info@vitaline.si

**Brezje pri
Grosupljem 90
(sončni dvori)**

TERAPIJA JE PRIMERNA ZA VSE, OD DOJENČKOV, KATERIM SE ODPRVIJO
KRČKI, DO NAJSTAREJŠIH.
TERAPIJO SVETUJEMO, KADAR IMATE OBČASNE BOLEČINE, AKUTNE
POŠKODBE ALI TEŽAVE, KI SE KAŽEJO KOT:

- OKREVANJE PO OPERACIJI
- KRONIČNA UTRUJENOST
- STRES
- NESPEČNOST
- ARTRITIS
- BOLEČINE V VRATU IN KRIŽU
- TEŽAVE Z HRBTENICO
- BOLEČINE MED LOPATICAMI

Zavod za prostorsko, komunalno
in stanovanjsko urejanje
Grosuplje d.o.o.

⇒ PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA
ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA
OBJEKTA VAM NUDIMO:

- izdelavo »urbanističnega dela« posebnega dela projekta (lokacijska dokumentacija po starih predpisih),
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov,
- pridobitev gradbenega dovoljenja,
- izdelavo geodetskega posnetka in parcelacijo zemljišča.

⇒ ČE STE ETAŽNI LASTNIK V
VEČSTANOVANJSKI HIŠI,
NAS LAHKO NAJAMETE:

- za upravnika vaše hiše,
- za vpis etažne lastnine.

NAJDETE NAS
na Taborski cesti 3 v Grosupljem
in na telefonskih številkah
01 7810-320 ali 01 7810-329 ali 7810-333

Pridna pobiralka

Ondan sem se s ceste po naključju ozrl proti Kobiljeku, ki je del Ponove vasi in od daleč videl, kako nekdo pridno dela na polju. Zdelo se mi je, kot da ženska v beli ruti nadvse pridno zasaja neke sadike. »Glej, kako so nekateri ljudje še vedno pridni,« sem si mislil in se počasi bližal prizorišču. Toda slednjič sem vendarle spoznal, da to ni ženska, temveč štorclja, ki pridno nabira posušene bilke; očitno je

nabirala gradivo za svoje novo domovanje. Za vsak primer sem že od daleč napravil posnetek in potem še enega z nekoliko večje bližine. Tedaj pa se je ptici moje obnašanje vendarle zdelo sumljivo; razpela je krila in s celim snopom slame odletela nekam proti Cerovemu. »Škoda, da sem jo prebral, ko je tako pridno delala!« Bo pa naredila še eno »furo«, saj je bila tokrat že dovolj obtežena, sem se tolažil. O, bodo otroci, bodo!

L. Sever

FizioFit Mediko

Fizioterapija, kozmetika
in pedikura

Dedni dol 33
1294 Višnja Gora
tel 01 78 84 631, 78 03 069

www.mediko.si,
e-mail: mediko@siol.net

Fizioterapija:

- v Višnji Gori
(01 78 84 631)
- v Ljubljani
(01 42 73 129).

NOVO

v kozmetičnem salonu:

- nega s kozmetiko Biodroga, **NOVO**
- masaže z zeliščnimi snopki. **NOVO**

AŽUR

NEPREMIČNINE, DELNICE, SKLADI, MENJALNICA

Kolodvorska cesta 2 Grosuplje T 01 7860 880 F 01 7860 881 M +386(0)31 610 644 E azur@siol.net www.azur-nepremicnine.si

PRODAJATE? KUPUJETE? NAJ VAM POMAGAMO!

- najdemo kupca za vašo nepremičnino
- najdemo nepremičnino, ki jo želite kupiti
- uredimo vso dokumentacijo- od sestave pogodbe do predloga za vpis v zemljiško knjigo- v sodelovanju z odvetnico
- spremljamo vas do zaključka posla

Varno, zanesljivo, strokovno.

Romi gredo naprej / Roma džan angle!

V petek, 16. maja, se je ob 17. uri odvijala že druga romska kulturna prireditev v občini Grosuplje, kar je očiten dokaz, da Romi v Grosupljem želijo aktivno participirati in soustvarjati javno življenje v svojem lokalnem okolju.

Danijela Gutić, Mišo Pavlović in Julija Djaković

Na sončno spomladansko popoldne se je v avli Osnovne šole Louisa Adamiča zbralo veliko število obiskovalcev, ki so se želeli seznaniti z kulturnim delovanjem Romov v občini Grosuplje: »Prišel sem pogledat, ker me prav zanima, kaj so pripravili. Moram vam čestitati za prireditev«, je v pričakovanju dogajanja dejal eden izmed obiskovalcev.

Letosjedogodekorganiziralonovoustanovljeno društvo Romi gredo naprej/Roma džan angle Grosuplje in se tako na domisel in nadvse uspešen način predstavilo tudi širši množici. Društvo je na tej promociji pridobilo kar nekaj novih članov in tako naredilo korak k boljši prepoznavnosti.

Obiskovalci so si lahko pred uradnim začetkom prireditve ogledali projekcijo slik, na katerih je bilo predstavljeno delo v vseh petih romskih naseljih in si ogledali razstavo izdelkov, ki so jih ustvarili otroci skupaj s prostovoljkami v okviru delavnic Tikno them (Mali svet) in s prostovoljci s Fakultete za socialno delo. Predstavljene pa so bile tudi delavnice, ki potekajo v Ponovi vasi.

Dogodek sta z uvodnim pozdravom otvorila Urša Celar in Martin Brajdič, ki sta prireditev povezovala tako v romskem kot tudi slovenskem jeziku. Prisotne je nagovorila tudi ravnateljica Osnovne šole Louisa Adamiča, Janja Zupančič, ki je še posebej poudarila pomen tovrstnih dogodkov na medkulturni ravni.

Zbrani množici je prva dama društva Sonja Hudorovac predstavila njegovo poslanstvo. Društvo, ki je bilo ustanovljeno v novembru 2007, si bo prizadevalo za izboljšanje

bivanjskega, socialnega in ekonomskega položaja Romov v občini Grosuplje na podlagi sodelovanja z občinskimi predstavniki ter za ohranjanje in razvijanje identitete, posebej jezika in kulture, pa tudi za enakopravno vključevanje in integracijo Romov v javno življenje.

Najprej so nastopile plesalke iz naselij Smrekec 1 in Smrekec 2, Oaze in Ponove vasi ter z živahno koreografijo, ki je delo Nataše Šajnovič, ogrele ozračje avle Osnovne šole Louisa Adamiča.

Mlajše deklice iz Oaze in naselja pri Nikotu so bile za svoj trud nagrajene z bučnim aplavzom. Mlade plesalke sta spremljali prostovoljki društva, ki sta, poleg treningov, pomagali tudi pri sestavljanju koreografije na vsem znano uspešnico »Volare«.

Plesalke iz Ponove vasi je na klaviaturah spremljal mlad glasbenik Slavko Hudorovac. Iz istega naselja pa sta zapeli tudi Aleksandra Hudorovič in Vasilija Hudorovac.

S pesmijo je nastopil tudi Milan Grm iz naselja pri Nikotu, na odru pa sta se mu pridružila tudi prostovoljca in člana društva s Fakultete za socialno delo. Milan je o svojem nastopu povedal: »Pripravljali smo se približno tri tedne. Priprave so bile zelo zabavne, smo pa tudi zares delali. Veliko ljudi nas je danes pohvalilo. Cela prireditev mi je bila zelo všeč, še najbolj pa, ko smo med točkami plesali in se zabavali«.

Nastop harmonikarjev Bruna Brajdiča, Tea Brajdiča in Primoža, prijatelja gospoda Tea Brajdiča, je pričakovano dvignil občinstvo na noge, medtem ko so gostje, plesalke romskih plesov iz Izole, zaključile z nastopom, ki je ozračje prireditve pripeljal do vrhunca, kjer se je občinstvo znašlo tudi na odru in skupaj z njimi zaplesalo.

Po glasbi, petju in plesu pa sta nas voditelja prireditve povabila še na pogostitev, kjer so se vrstile pohvale tako nastopajočim kot voditeljem in organizatorjem tega kulturnega dogodka, ki je še en dokaz več, da Romi so in bodo tudi v prihodnosti aktivno udeleženi na kulturnem področju javnega življenja v občini Grosuplje. Kot pravi ime društva, Romi gredo naprej.

Bilo je...

Magdalenam se je zgodilo

Bil je 17. maj, na povabilo Turističnega društva Vigred Metlika smo bile gostje na »metliški vigredi«. Že drugo leto smo se predstavile obiskovalcem te prireditve. Tistega jutra smo se že kar zgodaj, opremljene z dežniki in pripravljene na slabo vreme, odpeljale proti Metliki. Vzdušje na avtobusu je gotovo pripomoglo k temu, da nas je pričakalo prijetno, toplo sonce, kako pa je tam, pa moraš sam doživeti. Sonca je bilo v izobilju, pričakal pa nas je Toni Gašperič s svojim humorjem. Program se je začel že ob 10. uri dopoldne in v prvem sklopu smo nastopale tudi me s svojim programom. Petje različnih pevskih sestavov se je prepletalo s plesom folklorne skupine vse do 13. ure. Program se je nadaljeval, ko so na prizorišče prišli kolesarji iz vse Slovenije, med njimi je bilo tudi grosupeljsko kolesarsko društvo. Lepo je bilo. Metliko v maju moraš doživeti.

Mesec maj je čas za ljubezen, je mesec, v katerem ljubezenske pesmi privrejo iz srca,

Lijak iz Vogrskega. Vsi, ki so se te prireditve udeležili, so uživali v njihovem petju in izvedeli vse o tem zboru tudi iz koncertnega lista. Leta 2006 smo bile tudi same njihove gostje in tako kot svoje gostoljubje pokažejo Primorci, tega gotovo ne zna tako dobro nihče drug. »Združila nas je pesem, naj nas povezuje še naprej«, je bilo sporočilo našim dragim gostom in prepričana sem, da to res ni bilo naše zadnje srečanje. Obdarile smo jih z velikim šopkom domačih mesnih dobrot in seveda dolenjskim cvičkom, da se jim je kar smejalo, ko so si darilo ogledovali in vonjali. Seveda smo bile tudi me vesele velike košare, polne češenj in izbranega vina iz vipavske doline. Tako je naš večer minil v prepevanju ljubezenskih pesmi, poslušalce so razveselili glasbeniki Jan kvinteta, med vodenjem prireditve pa sta si izkazovala ljubezen tudi Janez in Jasmina. Prepričana sem, da so vsi, ki so bili ta večer z nami, resnično uživali v naši družbi. Zahvaljujem se vsem, ki nas radi poslušate, ki nas vzpodbujate in ki radi pridete med nas. Zaradi vas se bomo trudile še naprej, da se skupaj snidemo vsaj še enkrat v letošnjem letu.

Nekaj pa tokrat le ni bilo v redu. Nekdo je pozabil na nas. Pogrešale smo kakšnega

predstavnik iz občine, iz občinskega sveta, pogrešale smo nekoga, ki bi nas prišel poslušat kot predstavnik občinskega glasila, pogrešale smo kolege iz ostalih društev, iz pevskih zborov. Vsi ti le ne bi smeli pozabiti na nas. Mi vsi smo del kulture in s tem, ko se takih prireditev ne udeležujemo, pokažemo svojo kulturo. Vendar mi, ki pojemo, zlo ne mislimo. Prepričana sem, da je bil tega majskega večera to le slučaj.

Biserka Jakopin

Društvo, ki izstopa tudi na republiškem nivoju

Bogata žetev na področju kulturnega ustvarjanja društev v Grosupljem v tem polletju je pravo zadovoljstvo, kajti drugod po Sloveniji tarnajo, da aktivnost kulturnih društev celo upada, to pa zagotovo ni primer v Grosupljem, kar dokazujejo doseženi rezultati.

V Kulturnem društvu TEATER Grosuplje smo zadovoljni z doseženimi rezultati letošnje produkcije, saj so kar štiri naše skupine ustvarile vidne uspehe v prvem polletju 2008:

- **Gledališče GGNeNi je za gledališko predstavo UTVA, v režiji Simone Zorc Ramovš in Gregorja Zorca**, eno od 6 izbranih predstav za Regijsko srečanje odraslih gledaliških skupin selekcije JSKD Osrednja Slovenija - Linhartovo srečanje 2008, dobitnik kar treh (3) od desetih podeljenih nagrad. Nagrado za glavno žensko vlogo je prejela Larisa Daugul za odlično odigrano vlogo Irine Nikolajevne Arkadine, nagrado za stransko žensko vlogo Maša Tiselj za izvrstno odigrano vlogo Nine Mihajlovne Zarečne ter posebno nagrado selektorja Simona Zorc Ramovš za odlično vodenje igralcev Gledališča GGNeNi.

Slika je bila narejena na koncertu "DAN LJUBEZNI, ki ga je ŽPZ Magdalena pripravil 23. 5. 2008 v Kulturnem domu Grosuplje, na katerem so kot gostje sodelovali tudi pevci drugega najstarejšega zbora v Sloveniji z Vogrskega v Vipavski dolini Moški pevski zbor Lijak (1883) pod vodstvom dirigentke Mojce Sirk. Na koncertu pa je sodeloval tudi narodnozabavni kvintet Jan z Glasbene šole Grosuplje pod umetniškim vodstvom Mateja Kovačiča.

je priložnost za poezijo, ki te navdihuje. Ženski pevski zbor Magdalena je v tem mesecu pripravil večer, ki je bil posvečen vsem, ki to v svojem srcu čutijo.

Česar se naš zbor loti, to brezpogojno tudi izpelje. V pripravi sodelujemo prav vse pevke. Naša Darja pa vse to vodi s svojim močnim temperamentom. Pripravila je odličen scenarij za ta večer in predlagala, da v goste pripeljemo moški pevski zbor

Ob prevzemu priznanj Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti letos.

➤ - **Likovna skupina Paleta** se je 31. maja 2008 udeležila EX TEMPORA HRASTOVLJE 2008 »Moja umetnost je istrska«. Med 77 udeleženci, kjer so bila nagrajena 4 dela, je 3. nagrado prejela mentorica skupine Aleksandra Zalar za ustvarjeno likovno delo. Članica likovne skupine Alenka Rožac pa se je udeležila ZLATE PALETE 2008 v organizaciji Zveze likovnih društev Slovenije; v razpisani temi SLIKARSTVO REALIZEM je bilo njeno likovno delo z naslovom Soline (akvarel) izbrano med najboljše slikarske dosežke.

- **Ženski pevski zbor Lastovke in Vokalna skupina Viva Vox** sta se udeležila Območnega srečanja odraslih pevskih skupin JSKD IO Ivančna Gorica z nastopi v Dobropolju in Grosupljem.

- **Gledališče Hiška se je z gledališko predstavo SNEGULJČICA**, pod mentorstvom Irene Žerdin, na srečanju otroških gledališč JSKD IO Ivančna Gorica uvrstila

na Regijsko srečanje otroških gledališč osrednje Slovenije po izbiri selektorice Kim Komljanec. Krono njihovega nastopa pa pomeni uvrstitev med najboljših 11 predstav Državnega srečanja otroških gledališč selekcije JSKD Republike Slovenije – izbrani so bili v konkurenci približno 300 ogledanih predstav (celotna produkcija v letu 2008 v Sloveniji in zamejstvu pa je bila rekordnih 400 predstav).

- **Plesno baletna skupina TeGIBlo** se je na Otroškem srečanju plesnih skupin »Dan plesa in ljubezni« JSKD IO Ivančna Gorica s koreografijo mentorice Špele Repar pod naslovom »Prebujanje koraka«, v solistični izvedbi Eve Valič, uvrstila med 19 najboljših plesnih točk osrednje Slovenije v selekciji JSKD Republike Slovenije.

Zora Trilar, predsednica KD Teater

dogaja...

Obnova kulturnega doma

Zveza kulturnih društev ima v upravljanju Kulturni dom Grosuplje od leta 1992 in z vsakoletnim podpisom pogodbe z Občino Grosuplje skrbi za vzdrževalna in manjša investicijska dela. V Kulturni dom Grosuplje se že od zadnje obnove leta 1978 v samo tehniko odra – izjema je bila samo kino tehnika – ni vlagalo nič. Bila so narejena nujna vzdrževalna dela in na srečo pet let nazaj obnovljena kritina in prenovljena vsa okna ter vrata zadnjega

➤ vhoda v kulturni dom. Občina Grosuplje se je v letu 2006 odločila, da ponovno oživi ta prostor kot center kulturnega dogajanja v Grosupljemu. Zaradi normalnega delovanja je zdaj potrebno kulturni dom vsaj delno prenoviti, da bo ustrezal standardom, ki se zahtevajo od takih ustanov.

V letu 2006 so bili narejeni prvi koraki: izolirali smo vrata med garderobo in odrom, prebarvali odrske stene, kupili tudi dva reflektorja, ki sta vsaj malo izboljšala lučni park, nameščene so bile tudi nove odrske zavese.

Leta 2007 so se začela prva resnejša obnovitvena dela, in sicer predvsem izboljšava in celotna prenova odrske tehnike: zamenjana je bila celotna odrska mehanizacija (jeklenice, nosilni drogovi, vitli, škripci), odstranjena sta bila radiatorja z odra in premeščena je bila ekspanzijska posoda (zaprt sistem!), usmernik toka je bil »restavriran« (datum izdelave 1977, podjetja Scena, ki danes ne obstaja več), oder je bil posodobljen s 15 novimi reflektorji in deloma izboljšano in obnovljeno električno napeljavo. Obnovljeni so bili tudi vsi vhodi v kulturni dom, glavni tudi s klančino za invalide in novim kamnitim pročeljem, vgrajenimi novimi vhodnimi vrati, in delno osvežena fasada ob vhodu ter prebeljena avla. Lahko rečemo, da objekt počasi dobiva lepšo podobo – kolikor se to da pri več kot 30 let stari stavbi z ne preveč posrečeno arhitekturo.

Lahko se pohvalimo, da so bili izvajalci del – tudi tistih najbolj specializiranih – domači obrtniki. Tudi letos smo se odločili, da bomo izbirali med ponodbami izvajalcev iz naše občine.

V letošnjem poletju sledi temeljita prenova ostale odrske tehnike – električne napeljave. V tem sklopu bo tehnična soba predstavljena v zadnji del dvorane, saj sedaj tehnik spremlja prireditve z odra, od koder pa nima pogleda in zadostne kontrole na dogajanje na odru. Tehnična soba bo opremljena z novo mešalno mizo za zvok in luči, vse skupaj bo povezano z odrom, kjer bo nameščen nov usmernik toka, novi monitorji in priključki za ozvočenje.

Tako bomo izboljšali pogoje dela za vse, ki so vključeni v naš program. Osnovna dvorana občine Grosuplje, edina funkcionalna dvorana, bo tako lahko ponudila vsem nastopajočim normalne delovne pogoje. Predvsem gledališki dejavnosti, ki je organizacijsko zapletena in jo slaba tehnika ovira pri izvedbi. V kar nekaj predstavah so bili gledališčniki za boljše pogoje prisiljeni najemati dodatno opremo. To se dogaja tudi pri multimedijskih dogodkih društev, ki jih je vse več.

Dodatna zvočna oprema bo izboljšala in poenostavila ves aranžma prireditev in omogočila boljšo akustiko tudi za vokalne zasedbe – teh je v ZKD Grosuplje vključenih največ. Izboljšani pogoji posledično stimulirajo številčnejšo in bolj kakovostno višjo raven ljubiteljskih koncertnih dogodkov.

Kulturni dom Grosuplje predstavlja dom za vse skupine, ki tukaj tudi redno vadijo in ne le nastopajo. Določene prireditve snema tudi lokalna TV. Z najnovejšimi pridobitvami bo lahko Kulturni dom pripravljal še bolj kvalitetne in tudi bolj zahtevne projekte in dogodke.

Kino predstave – nov termin s septembrom 2008: vsaka sobota v mesecu

Vse obiskovalce kino predstav obveščamo, da bomo s prvim septembrom 2008 predstavili kino predstave za odraslo publiko na soboto, časovno v istih terminih, kot do sedaj: torej v poletnem času ob 20. uri in v zimskem času ob 19. uri. Za otroške predstave še vedno ohranjamo četrtek, predvidoma vsaj eno predstavo oz. animirani film na mesec – zimski čas ob 17. uri, poletni pa ob 18. uri. Program je atraktiven, saj programski vodja Tone Steklasa poskrbi za predvajanje še vročih filmov A produkcije. Predvajamo jih v aktualnem času, ko so filmi promovirani še preko večjih distribucijskih hiš. Računalniška tehnika in dolby surround sistem vam ponuja standard, ki je tipičen za velike kine. Tisto, kar nas še čaka, je zamenjava filmskega platna – predvideno v letu 2009. Obiščite nas in uživajte v filmih, ki imajo na velikem platnu zagotovo druge dimenzije!

V imenu ekipe Kina Grosuplje vam torej želim lepe počitnice in se vidimo spet prvo soboto v septembru 2008!

Program druge polovice 2008: zadnji dogovori v teku

Seveda so tu že veliki načrti, kako in kam gremo s programom v prihodnjem letu. Za drugo polovico 2008 imamo datume že dorečene. Spet je tu izjema, ki jo vsi težko pričakujete – komedija v priredbi Iztoka Mlakarja DUOHTAR POD MUS. Želimo si izboriti dve predstavi v jesenskem terminu 2008, vendar smo bili do sedaj v pogajanjih še neuspešni iz preprostega razloga, ker želimo po petkratnem predstavljanju terminov in praznih obljubah končno korektno obljubo – fiksen termin – tudi zaradi vseh gledalcev, ki imajo vstopnice za predstavo pri nas rezervirano že skoraj pol leta. Upam, da nam bo uspelo pri dogovorih. Sicer ostajamo pri projektih,

ki smo jih uspešno izpeljali v dveh sezonah. Si pa silno želimo še v tem letu ob novoletnem koncertu 2008 pripeljati v goste baletno ekipo, ki bi nam zaplesala v znamenitih koreografijah. Dogovori so v teku, bomo videli, kako bo. Spet so zadaj neizprosne finančne kalkulacije. Si pa želimo, da bi tudi vi občutili, da se trudimo utečenim in dobro sprejetim programom vsako leto dodati svežino z drobnimi novostmi.

No, z mislimi pa smo že na letu 2009. Želimo si vsekakor še več sodelovanja z vsemi, ki z njimi že sodelujemo: OŠ »Louisa Adamiča« Grosuplje, OŠ Brinje, VVZ Kekec Grosuplje, Mestna knjižnica Grosuplje, JSKD Ol Ivančna Gorica, različna turistična društva, Hiša zavetja Palčica, ... Zdi se nam, da je prostor, v katerem delujemo, majhen in tudi število potencialnih obiskovalcev ni tako zavirljivo in lahko samo skupno sodelovanje prinaša neko novo dimenzijo prostora, ki bo v kasnejših letih – seveda dobro sprejet s strani domače publike – zanimiv tudi za publiko od drugod.

Info ZKD Grosuplje

napovedujemo...

**ZKD Grosuplje in SEVIQC Brežice
Dva koncerta v počastitev 500.
obletnice rojstva Primoža Trubarja
sobota, 17. julij 2008, Basel
Renaissance Winds (CH), Tabor
Cerovo
torek, 29. julij 2008, Camerata
Trajectina (NL), cerkev sv. Kancijana,
Škocjan**

Leta 1574 je Trubar zapisal:

»Gospud bug hoče nekar le samuč skuzi tu pismu, pridigovane inu te s. zakramente, temuč s tejm petjem, te ludi h pravi veri perpraviti!...«

Petje je bilo sestavni del protestantskega bogoslužja. Bistvena razlika s katoliško veroizpovedjo je bila v tem, da je bilo petje pri katolikih omejeno na glasbeni kor, ki je pel v latinščini, na protestantskih mašah pa so peli vsi verniki, in to v ljudskem jeziku. Protestantski reformatorji so se zavedali, da je treba vero približati človeku. Ko so verniki prepevali v razumljivem jeziku, so razumeli pomen besedil in se lažje vživeli v pesem, s tem so se tudi neposredno udeleževali bogoslužja. Torej so se reformatorji že od vsega začetka zavedali pomena petja in ga tudi uspešno vkomponirali v verske obrede. Trubar je ➤

➤ prve zglede iskal na Nemškem, leta 1550 je v Katekizmu že objavil prva besedila. Slovenska protestantska cerkev je nujno potrebovala bolj obširno pesmarico, to je Trubar izdal leta 1557 z imenom Eni psalmi.

Ob letošnji 500. obletnici rojstva utemeljitelja slovenske pisane besede je ZKD Grosuplje v sodelovanju s festivalom Seviq Brežice pripravil dva koncerta v počastitev Primoža Trubarja.

Prvi koncert je bil v soboto, 12. junija 2008, na Taboru Cerovo. Nastopala je skupina Basel Renaissance Winds iz Švice. Člani zasedbe se izključno ukvarjajo z glasbo 15. in 16. stoletja. Vsi so se šolali v Schola Cantorum Basiliensis in so sodelovali kot svobodni glasbeniki z različnimi zasedbami: Freiburger Barockorkester, Concerto Koln, Weser Renaissance Bremen, Concerto Palatino in drugimi. Za počastitev obletnice so pripravili program različne glasbe, ki je nastala in se izvajala v času Trubarjevega življenja. Program predstavlja skladatelje, ki so bili povezani s protestantskim gibanjem, njihova dela pa so ohranjena v knjigah Georga Forsterja (ok.1510–1568) in Georga Rhaua. Švicarska zasedba bo izvajala tudi skladatelje, ki so imeli posebne vezi s Slovenijo – Wolfgang Striccius (ok. 1555–ok. 1615) Arnold von Bruck, flamski skladatelj, (1500–1554) in Jurij Prenner (?–1590).

Drugi koncert bo v torek, 29. julija 2008, v cerkvi sv. Kancijana v Škocjanu, kjer je bil Primož Trubar krščen. Na koncertnem

dogodku se bo predstavila zasedba Camerata Trajectina, ki deluje že od leta 1974. V glavnem izvajajo glasbo, povezano s temami in posamezniki iz nizozemske zgodovine. Zasedba je na Nizozemskem izvedla že več sto koncertov, med drugimi na državnih slovesnostih in festivalih stare glasbe. Gostovali so v Belgiji, drugih evropskih državah pa tudi v ZDA, Mehiki, Kanadi, Indoneziji, Gani...

Program koncerta bo vseboval glasbeno izvedbo psalmov Petrusa Dathlena, ki so bili izdani leta 1566, to je v istem letu, kot je Trubar izdal Ta celi psalter Davidov. Oba avtorja sta ustvarjala v isti tradiciji, ki se je začela z zbirko psalmov Souterliedekens, objavljenih v Antwerpnu leta 1540. To je bila prva zbirka psalmov v Evropi, ki ni bila napisana v latinščini. Psalmi so bili zelo uspešni tudi z glasbenega stališča. Koncertni program mednarodne nizozemske zasedbe bo poleg psalmov obsegal tudi posvetne skladbe, različne balade, romance, katerih melodije so bile kasneje uporabljene za izvajanje psalmov.

Oba koncerta bosta izzvenela v historični praksi izvajanja. To pomeni, da bomo poslušali originale ali kopije inštrumentov, z enakim zvonom, kot jih je poslušal in poznal Primož Trubar. Glasba bo torej izvajana v maniri, ki je izpričana s historičnim znanstvenim preučevanjem stare glasbe. Obenem z glasbo se prekrivajo tudi arhitekturni slogi obeh historičnih spomenikov občine Grosuplje.

Izvajanje glasbe pa se prekriva tudi s promocijo obeh kulturnozgodovinskih objektov – Tabora Cerovo in cerkve sv. Kancijana z restavrirano krstnico – saj ima festival Seviq Brežice svojo publiko po vsej Sloveniji pa tudi širše po Evropi. Organizacijski ustroj gostujočega festivala zagotavlja glavnino poslušalcev iz Slovenije, ki bodo na koncertno lokacijo prišli s festibusom Seviq Brežice.

Festival Seviq Brežice je eden najbolj priznanih festivalov stare glasbe v Evropi in je član združenja REMA. Tako ZKD Grosuplje v sodelovanju z njimi prispeva v ponudbo Grosupljega dva vrhunska koncerta, ki sta pomembna tako v kulturnem kot tudi promocijskem turističnem smislu in z izvajalci ter vsebino bogatita evropski kulturni prostor. Sodelovanje z uglednimi domačimi festivali in producenti za ZKD Grosuplje pomeni jasno naravnost v pridobitev statusa »javnega interesa na področju kulture«, ki ga bo zveza poizkusila pridobiti z Ministrstva za kulturo R Slovenije v letu 2009. Po kriterijih, ki so predpisani, mora dokazati, da je njeno delovanje na področju kulture splošno koristno na področju ustvarjanja, posredovanja ali varovanja kulturnih dobrin oziroma na

področju kulturnih dejavnosti. Prednosti, ki jih status prinaša, bo lahko koristila zveza, pa tudi vsa naša društva (status prinaša točke na javnih razpisih, pravnim osebam s tem statusom lahko fizične osebe namenijo 0,5 % dohodnine ter druge ugodnosti in olajšave: oprostitev plačila davka na dodano vrednost, oprostitev plačila upravne takse, brezplačna pravna pomoč, tombola, organiziranje javnih del, ipd.).

S takimi dogodki na ZKD Grosuplje izboljšujemo dostopnost in raznovrstnost kulturne ponudbe tudi za lokalno publiko, ki le nekaj let nazaj podobnih kulturnih dogodkov ni mogla doživljati oz. spremljati v domačem okolju. Prav zato ste vljudno vabljeni na oba koncerta, kjer boste lahko uživali v glasbi, ki je nastajala pred 500 leti in je imela velik vpliv na Primoža Trubarja, posledično pa tudi velik pomen za slovensko zgodovino. In če so dvorane polne zadovoljnih poslušalcev, je to razlog več tudi za našega financerja – Občino Grosuplje – da je njihov vložek v kulturo smiseln in zlahka opravičljiv ter da je vlaganje v kulturo temeljnega pomena za razvoj okolja.

Info ZKD Grosuplje

Novosti iz domoznanske zbirke – 25

Zanimiv je izbor tem za diplomske in magistrske naloge, ki so nastale v zadnjih dveh letih na različnih stopnjah študija in na različnih visokih šolah, in obravnavajo prostor občine Grosuplje ali pa ustvarjalce s tega območja. Avtorji nalog so navedeni po abecednem redu.

JARŠAR, Denis

Strategija razvoja turizma v občini Grosuplje : diplomsko naloga / Denis Jaršar. – Portorož : [D. Jaršar], 2006. – VII, 102 f. : ilustr. ; 31 cm + 1 CD-ROM. – Univerza, Primorska, Turistica – Visoka šola za turizem.

KASTELIC, Anja

Geografski viri o Grosupljem in pouk družboslovja : diplomsko delo. Grosuplje : [A. Kastelic], 2006. – 88 f. : ilustr., graf. prikazi, zvd ; 30 cm. – (Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta, Razredni pouk). Priloga: Karta Grosupljega z opazovalnimi točkami.

LEPEN, Kristina

Vplivi obvozne ceste na prostorski razvoj Grosuplja : diplomsko delo / Kristina

Koncert učiteljev na Glasbeni šoli

V dvorani Glasbene šole Grosuplje smo 23. maja 2008 organizirali malce drugačen koncertni večer. Ponavadi se nam na mnogih internih, oddelčnih in javnih nastopih predstavijo naši učenci, ki svoje znanje na instrumentih pokažejo staršem in ostalim obiskovalcem.

Tokrat pa smo zamenjali vloge, saj so učitelji prevzeli koncertni oder, učenci, starši in kolegi pa smo jih z zanimanjem poslušali.

Milena Alašević in Primož Kranjc sta otvorila večer z Ave Mario Astorja Piazzole, intimno skladbo za violino in harmoniko. Valna Ožbolt nam je predstavila sodobno glasbo za kitaro skladatelja L. Brouverja s svojega diplomskega koncerta, v kateri je pokazala vse muzikalne in virtuozne prvine te zanimive skladbe. Na trobento nam je zaigral naš bivši ravnatelj Franc Korbar, najprej lastno priredbo koroške narodne pesmi Pojdam u Rute, nato pa še

evergreen Star Dustob klavirski spremljavi svojega prijatelja pianista Črta Kristana. Tudi Žarko Živkovič se ukvarja s komponiranjem poleg poučevanja kitare. S flautistko Nikolino Kovač Juvan sta suvereno odigrala njegov Božični valček. Lovorka Nemeš Dular je naša profesorica klavirja, sicer pa odlična, že uveljavljena koncertna pianistka. S Kvartno etudo E. Rautavaare je navdušila občinstvo v polni dvorani Glasbene šole. Za ljubitelje svetlega zvoka prečne flavte je bila kot naročena skladba znanega francoskega skladatelja G. Faureja Dollyin vrt, ki sta jo izvedli Nikolina Kovač Juvan, flavta, in Evelin Legovič, klavir. Komorna igra je za večino glasbenikov največje veselje, saj se tu združita umetniški užitek in prijetno druženje s kolegi ... To so nam pokazali tudi naši učitelji v raznih zanimivih komornih sestavih. Nikolina Kovač Juvan, Milena Alašević in Evelin Legovič so v zasedbi violine, flavte in klavirja odigrale zelo prijetno in poslušljivo skladbo Cesarja Cua: Five pieces. Pihalni

kvintet je zelo lepa, klasična komorna skupina pihal, ki so nam jo predstavili naši profesorji v zasedbi Nikolina Kovač Juvan: flavta, Vasko Dokuzov: oboa, Mitja Dragolič: klarinet, Aljaž Bekš: fagot in Robert Petrič: rog. Polona Udovič, Eva Sotelšek in Robert Petrič pa so nam z energičnim Brahmovim triom pokazali, kako v skupni igri zvenijo violina, klavir in rog.

Večer sta zaključili Nikolina Kovač Juvan in Evelin Legovič z zabavno obarvano skladbo Let's dance. Poslušalci so z gromkim aplavzom nagradili vse nastopajoče, ki jih je ravnatelj Dean T. Zavašnik povabil na oder in jim čestital za odličen koncert, profesorji pa so ob druženju po koncertu sklenili, da moramo takšen dogodek nujno ponoviti tudi naslednje leto.

Viktorija Šušteršič Smrekar
Glasbena šola Grosuplje

➤ Lepen. - Ljubljana : [K. Lepen], 2006. - 95 f., [2] pril. : ilustr. ; 30 cm - Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za Geografijo. - Dostopno tudi na: http://geo.ff.uni-lj.si/pisnadela/pdfs/dipl_200601_kristina_lepen.pdf.

LIKOVICH, Marija

Načrt varnih šolskih poti v območju Osnovne šole Louisa Adamiča, Grosuplje : diplomsko delo v višješolskem strokovnem izobraževalnem programu gradbeništvo / Marija Likovič. - Celje : [M. Likovič], 2007. - 40 f., [28] f. pril. : ilustr. ; 30 cm. - Šolski center Celje, Višja strokovna šola.

OBLAK, Martin

Analiza elementov učeče se organizacije po modelu FUTURE-O v podjetju Pekarna Grosuplje : diplomsko

delo / Martina Oblak. - Ljubljana : [M. Oblak], 2006. - 44 str. : tabele ; 30 cm. - Univerza v Ljubljani, Ekonomska fakulteta. Dostopno tudi na: http://www.cek.ef.uni-lj.si/u_diplome/oblak2529.pdf.

OSTANEK, Polona

Letno poročilo 2005 podjetja Partner biro d.o.o. Grosuplje : diplomsko delo visokošolskega programa / Polona Ostanek. - Ljubljana : [P. Ostanek], 2007. - 54 f. : ilustr. ; 30 cm. - Univerza v Ljubljani, Fakulteta za upravo.

OVEN, Marinka

Povezovanje Občine Grosuplje z okolji : diplomska naloga / Marinka Oven. - Novo mesto : [M. Oven], 2006. - [2], 58 f. : tabele, graf. prikazi ; 30 cm. - Visoka šola za upravljanje in poslovanje Novo mesto.

ŠKRABA, Urška

Integracija Romov v Občini Grosuplje : magistrsko delo / Urška Škraba. - Ljubljana : [U. Škraba], 2007. - 186 f. : tabele, graf. prikazi ; 30 cm. - Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede. - Dostopno tudi na: http://dk.fdv.uni-lj.si/magistrska/pdfs/mag_Skraba-Urška.PDF.

ŠKRJANEC Drobnič, Saša

Radensko polje v grosupeljski in slovenski turistični ponudbi : diplomska naloga / Saša Drobnič Škrjanec. - Portorož : [S. Drobnič Škrjanec], 2007. - 73 f. : ilustr. ; 30 cm + 1 CD-ROM. - Univerza, Primorska, Turistica - Visoka šola za turizem.

ŠTRUS, Marinka

Priprava investicijskega načrta gradnje knjižnice v Grosupljem : ➤

Piknik Društva Sožitje

Društvo Sožitje Grosuplje na Gradišču nad Stično vsako leto zdaj že tradicionalno organizira piknik za svoje člane, njihove družinske člane in podpornike. Ker imajo na Gradišču postavljen tudi veliki prireditveni šotor in še nekaj drugih spremljajočih objektov, piknik lahko »dajo pod streho« v kakršnem koli vremenu. Poleg zabave in srečanja, ki sta zelo koristna za ljudi s posebnimi potrebami, pa običajno tega dne izpeljejo tudi občni zbor.

V okviru letošnjega piknika je izvedlo občni zbor njihovo športno društvo, v katerega se lahko včlanijo s plačilom članarine za simboličen 1 €. V poročilu so navedli, da je bil za dejavnost tega društva v glavnem doniran le nekoliko večji prispevek s strani Občine Grosuplje (nekaj nad 1000 €), ki je zadostoval za približno dva meseca, ostalo pa je pokrilo podjetje PIL. To podjetje jim je tudi velikodušno dalo v uporabo tudi

telovadnico in ostale prostore, vadbo pa vodijo strokovnjaki.

Letos so za Društvo Sožitje Grosuplje nastopile drugačne razmere, saj so se varovanci Želve preselili v Višnjo Goro. Zato so morali temu prilagoditi tudi nekatere organizacijske zadeve, pa tudi prevoze.

Kljub vsemu temu pa volje med organizatorji, nosilci funkcij v društvu in člani ne manjka. To se je poznalo tudi pri samem kulturnem programu, ki so ga prikazali. S plesom so se sprehodili po celem svetu in plesali od polke, dunajskega valčka, ruskega kazačka in drugih plesov. V plesne korake jih je uvedla mlada prostovoljka Urška.

Nasvidenje na naslednjem pikniku, če prej ne, pa prihodnje leto!

Jože Miklič

➤ diplomsko delo v višješolskem strokovnem izobraževalnem programu gradbeništvo / Marinka Štrus. - Celje : [M. Štrus], 2006. - [7], 55 f., [21] f. pril. : ilustr. ; 30 cm. - Šolski center Celje, Višja strokovna šola.

TRONTELJ, Andrej

Vzdrževanje osuševalnih jarkov v občini Grosuplje: diplomsko delo: visokošolski strokovni študij. - Ljubljana : [A. Trontelj], 2006. - IX, 30 f., [12] f. pril. : ilustr., načrti ; 30 cm. - Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za agronomijo.

VERBIČ, Neža

Občina Grosuplje : geografska mapa / Neža Verbič. - Grosuplje : [N. Verbič],

2007. - 31 f. : ilustr. ; 30 cm. (Pedagoška fakulteta Ljubljana, Razredni pouk.

ŽARGI, Matjaž

Geodetska dela pri Projektu za razpis in izvedbo obnove železniške proge Grosuplje-Kočevje : diplomska naloga / Matjaž Žargi. - Ljubljana : [M. Žargi], 2007. - X f., 61 str., pril. : ilustr. ; 30 cm + 1 CD ROM. - Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo.

ŽAVBI, Robert

Dramatika Gorana Gluvića : diplomsko delo / Robert Žavbi. - Ljubljana : [R. Žavbi], 2006. - 50 f. ; 30 cm. - Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za slovenistiko.

ŽITNIK, Petra

Vpliv izgradnje avtoceste na razvoj naselij ob priključku Šmarje - Sap : diplomska naloga / Petra Žitnik. - Ljubljana : [P. Žitnik], 2007. - XVI, 136 str., pril. : ilustr. ; 30 cm + 1 CD-ROM. - Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo.

Mestna knjižnica Grosuplje v svoji domoznanski sobi gradi tudi zbirko diplomskih nalog s področja naših občin. Žal za mnoge naloge zvemo iz zapisov v vzajemnem slovenskem katalogu. Radi bi jih uvrstili v svojo zbirko, zato prosimo vse avtorje, da nam svoje naloge posredujejo.

Promocijski dan na Ljubljanskem gradu

V nedeljo, 25. maja 2008, je na Ljubljanskem gradu potekal promocijski dan v okviru projekta Sožitje med mestom in podeželjem. Na njem so se predstavile občine Grosuplje, Ig, Ivančna Gorica, Mestna občina Ljubljana in Škofljica. S podpisom sporazuma v Lokalno akcijsko skupino LEDADER pa so občine pristopile pod krovno organizacijo CIZA - Zavoda za razvoj podeželja, ki ga vodi Josip Pintar.

Iz občine Grosuplje so se predstavile močne (lahko rečem najmočnejše med udeleženiimi občinami) skupine kulturnih društev, zato vse vsaj naštejmo: Moški pevski zbor Corona Kulturnega društva Vokal Grosuplje in Kvartet Sever in prijatelji Kulturnega društva Škocjan ter z njimi tudi Štefan Zrnc v vlogi Primoža Trubarja, iz Račne pa so se je kar z avtobusom pripeljali Mlada zarja in Zarja - ljudski pevci.

Na stojnicah sta se to pot predstavila Hotel in casino Kongo Grosuplje ter Društvo podeželskih žena Sončnica. (Vseh ostalih, ki v turističnem smislu kaj pomenijo, ni bilo.) Sredi dneva so prišli tudi trije župani (Jankovič - Ljubljana, Lampret - Ivančna Gorica, Lesjak - Grosuplje) in podžupan (Toni - Ig).

Prireditve naj bi bila namenjena promociji, vendar pa se je ta promocija spet dogajala predvsem znotraj samih sodelujočih na promociji ter odmaknjena v obzidje Ljubljanskega gradu, kjer niti turistov ni bilo ne vem koliko. Zelo skromen odnos pa je pokazal tudi prvi v svojem nastopu sredi pripekajočega in vetrovnega dne, Zoran Jankovič, ko je na odru izgovoril vsega komaj dva stavka, njegov nagovor pa je trajal »reci in zapiši« 11 sekund.

Jože Miklič

Počitek v neokrnjeni naravi.

Priprava malice.

Izdelava rezancev.

Jutranje pakiranje in odhod.

Potepanje po Kitajski

11. del -

Malo pred dvanajsto smo bili že vsak na svojem konju in naše raziskovanje neokrnjene, čudovite narave se je nadaljevalo. Pred nami pa pot, ki jo bodo tudi naši izkušeni vodiči prehodili prvič. Naj vam še predstavim naše vodiče. "Moj" vodič je bil mlad fant, star okrog trideset let. Neverjetno, koliko cigaret je pokadil vsak dan. Cigareta za cigareto. Pri tem je ves čas močno kašljal in pljuval. Tudi ostali vodiči so kadili. Vendar ne toliko. Ostali so bili starejši moški. Občudovala sem najstarejšega vodiča. Naš slovenski vodič nam je povedal, da je star šestdeset let. Neverjetno, a? Koliko energije je imel! Imel je prav posebnega konjiča. Malo manjšega od vseh naših. Nobeden od vodičev ni znal angleško, razen mojega vodiča, ki je govoril nekaj besed. Pa še te s takim čudnim naglasom, da sem morala prav pomisliti, kaj mi hoče povedati. Zato pa se je vse potrebno zmenil naš slovenski vodič. Vsi vodiči so bili zelo skrbni. Da ne bi bili slučajno lačni, žejni. Da nas ne bi zeblo. Zvečer so nam nosili tibetanske plašče, da se ogrnemo. Hrane so vedno pripravili preveč. Verjetno za vsak slučaj. Hrana ni šla stran. Dali so jo konjem. Tako so konji pojedli vse naše ostanke. In veste, kako? Imeli so izrezane žoge. Košarkaške žoge. Odprtina je bila velika ravno za konjski gobec. Konju je vodič nataknil žogo na gobec in tako konj ni raztresal hrane.

Na konjskih hrbtih smo nadaljevali našo pot strmo v breg, v goščavo. Vse polno je bilo grmad, dreves in vej, ki so nevarno štrlele na potko, ki so si jo utirali konji. Velikokrat sem se ustrašila, da me bo veja potegnila s konja. Vendar nekako sem se rešila. Res, da je bil ves čas vodič za mano, toda včasih si je moj konj, kljub kričanju vodiča, izbral malce drugačno pot, kakšno bližnjico. Ko smo že nekaj časa jahali, sem ugotovila, da so se izgubili tudi vodiči. Niso bili povsem prepričani, kje je prava pot. Morali smo nazaj, pa po drugi strani na vrh hriba. Odprl se je čudovit razgled. Moj vodič je nekaj govoril in kazal z roko. Šele, ko je nekajkrat povedal, sem razumela, da kaže "hotspring", jezero, kjer smo se včeraj popoldne kopali. Jahali smo nekaj časa po ravnem, nato pa je sledil kratek počitek. Vsak po svoje smo se predajali užitkom, ki jih je ponujala neokrnjena narava. Opazovala sem rastline. Cvetice. Koliko različnih cvetic! Vse pisano, rumene, vijolične, bele, modre cvetice so se bleščale v čudovitem soncu. Svež zrak.

Usedla sem se na tla in uživala. Sledil je spust v dolino. Peš. Konji in vodiči so šli pred nami. V dolini zopet na konja. Jahali smo kar še nekaj časa. Bila sem že pošteno utrujena in komaj sem čakala, da pridemo do prostora, kjer bomo kampirali. Zagledala sem potok. Tukaj v bližini se bomo sigurno ustavili. Ura je bila že pol štirih popoldne. Res smo se ustavili. Vodiči so takoj pripravili malico in skuhali čaj. Vsi smo bili že zelo žejni, kajti zmanjkalo nam je vode. Ker smo šli po drugi poti, kot je naš vodič predvideval, nismo šli skozi vas, kjer bi si lahko nabavili vodo. Odžejali smo se s čajem. Lakoto smo potešili s kumarami in ocvrtki, ki so ostali od zajtrka. Bilo je dobro.

Ko smo si malo oddahnili, smo se oddaljili od tabora in šli do jezera. Jezero je bilo mrzlo in na enem predelu umazano. Tako, da se ni nihče kopal. Nad jezerom so bile strme pečine, na katerih so bili še drugi turisti. Drug za drugim smo vsi zlezli na pečine in klepetali s Kanadčankami. One so bile ravno tako na trekingu. Tudi njihova skupinica je imela v bližini postavljene šotore.

Ko smo se vrnili, so bili šotori že postavljeni. Vodiči so kuhali večerjo. Mislim, da nisem še povedala, da se nam je na trekingu pridružil tudi gospod iz Slovenije, s katerim smo se srečali med vožnjo v vasico Songpan. On je imel s sabo pripravo za filtriranje vode. Ker smo bili vsi že brez vode, nam je posodil svojo pripravo. Iz bližnjega potočka smo si z vodo napolnili prazne steklenice. Pravo olajšanje, kajti do vode bomo prišli šele jutri sredi dneva.

Večerja okrog sedmih. Prav posebna večerja. Pripravili so nam juho, v kateri so bili koščki krompirja, kitajsko zelje in rezanci, ki so jih sami naredili. Če ne bi na lastne oči videla, kako so mesili moko in vse potrebne sestavine, ne bi verjela, da je možno v divjini skuhati rezance. Neverjetni so bili. Kako so rezance razvlekli. In potem trgali na koščke in jih metali v juho. Juha je bila zelo okusna. Kdor je želel, si je dodal čili, ki ga je eden izmed vodičev pripravil v posebni posodi.

Po okusni večerji sem se šla k potočku umiti zobe. Voda je bila zelo mrzla. Potem sem se pridružila ostalim, ki so sedeli poleg ognja in se gregli. Ponoči so tukaj res nizke temperature. Kapa, šal in rokavice so še kako prišle prav. Spat v šotor. Tokrat me ponoči ni zeblo.

Danes so nas vodiči zbudili že ob osmih zjutraj. Kako je bilo mrzlo. Sploh se nisem hotela premakniti. Pa sem morala iz spalne vreče. Zunaj je bila še rosa. Vse je bilo mokro. Sonce še ni pokukalo, da bi nas ogrelo. Takoj so nam postregli z zajtrkom. Zadnje jutro v divjini je bilo na vrsti popraženo zelje in še topel kruh, ki so ga že spekli vodiči. Neverjetni so. Neverjetne kuharske sposobnosti. Kakšno hrano so nam pripravljali tukaj v divjini. Kruh je bil zelo dober. Po zlato zapečeni skorji sem videla posut sladkor. Ko sem ugriznila v mehko sredico, sem začutila med. H kruhu sem prilivala čaj. Vodiči so nas priganjali, ker se jim je očitno mudilo domov. Komaj sem imela čas si umiti zobe in spakirati stvari. Ko sem se vračala od potočka, šotora že ni bilo več. Na konja in dalje. Najprej smo jahali strmo v hrib. Kar strah me je bilo, da konju spodrsne ali da klecne. Kasneje se je izkazalo, da povsem upravičeno. Konju, ki ga je jahal naš novi sopotnik iz Slovenije, je spodrsnilo in zakotalil se je v globel pod potko. Sopotnik je imel srečo, ker se je z rokami ujel za vejo in tako se ni skotalil skupaj s konjem. Konju ni bilo nič. Mislim pa, da smo se vsi prestrašili in bili kar zadovoljni, da danes zaključimo z jahanjem. Vsaj zase lahko to rečem. Ko smo jahali po kakšnem robu, sem ves čas vlekla konja malo stran. Vendar me ni kaj dosti ubogal. Hodil je po svoje in to vedno čisto po robu. Strah me je bilo, da mu spodrsne. Ko smo prišli do vrha, smo zopet razjahali in peš v dolino. Ko smo prišli na ravno, zopet na konja. Prijahali smo v majhno vasico. Kakšen lep pogled s konja. Ob potki, kjer smo jahali, je tekel potoček. Zagledala sem dva deklča, ki čepita ob potoku in pereta cunje. Malo naprej sem videla dva domačina, ki sta pospravljala seno. Opazila sem urejene vrtove ob skromnih hišicah. Domačini, mislim, da so že navajeni turistov, tako da jim s svojim prihodom nismo odvrgli pozornosti od njihovega dela. Le otroci so nas pozorno opazovali. Razjahali smo. Nismo bili edini. Kar precej turistov in njihovih vodičev je že bilo v vasici. To je vasica, skozi katero bi mi morali iti včeraj, vendar so vodiči izbrali novo pot, tako da smo bili res tri dni daleč stran od civilizacije. Sedaj smo lahko kupili vodo. S prijateljem sva si privoščila sladoled. Kako se je prilegel. Po kratkem postanku zopet na konje. Ponovno v hrib. Za nami je ostajala vasica. Kamnite hišice. Obdelana polja. Žito je valovilo v rahlem vetriču. Travniki.

Na vrhu grebena smo razjahali. Nismo bili edini turisti. Kar nekaj se nas je nabralo.

Pod nami se je že videl naš cilj, vasica Songpan. Ulegla sem se na rob grebena in uživala. Vodiči so nam ponudili še kruh, ki je ostal od zajtrka.

Peš v dolino. Zelo je bilo strmo. Še peš sem imela težave, da mi ne bi zdrsnilo. Kaj šele, da bi bila na konju! Tik preden smo prišli v Songpan, pa smo se še zadnjič povzpeli na konjske hrbte. Toda tik preden smo prišli na asfaltno pot v vasici, je bil še en zelo strm in kamnit predel, ki sem ga preživela na konju. Bala sem se, da konju spodrsne in da se oba skotaliva po kamnih. Kako me je bilo strah! Nekajkrat sem kar zacvilila in z vso silo vlekla uzde. Vodič za mano je videl, da me je strah. Spraševal me je, "all right", "vse v redu". Čisto sem bila trda od strahu in samo čakala sem, da sem čim prej na ravnem. Srečno sem preživela spust. Tudi vsi ostali. Nisem pa bila edina, ki mi je tale zadnji klanec pogнал strah v kosti.

Na istem mestu, kjer smo se pred dvema dnevoma spoznali z vodiči in konji, smo se danes okrog enih poslovili. Dobili smo svoje nahrbtnike in odšli. Vodiči so odgnali svoje konje. Naš vodič nam je povedal, da bodo sedaj konji in vodiči do jutri počivali. Jutri pa zopet na delo.

Besedilo in fotografije
mag. Branka Škufca
(se nadaljuje)

Najstarejši vodič na svojem konju.

Na konju.

Res ne vem, kako bi začel, ker je bilo toliko lepih trenutkov tistega pravega vaškega življenja. Prijateljski odnos med soljudmi v vasi, toliko iskrene energije, ki ti jo namenijo in te sprejmejo kot svojega vaščana. Očaran sem nad temi ljudmi in življenjem, ki ga živijo v čisto drugi predstavi, kot ga živimo mi, v Evropi.

Vse se je začelo že drugi dan, ko sva bila z Janom namenjena na letališče za let proti Samoi. Večerilo se je, ko sva hodila po razmočeni vaški cesti in nato nama nasproti pripelje velik terenec, ki presenetljivo obrne in ustavi. Iz avta se oglasi ženski glas, ki nama ponudi prevoz do glavne ceste in midva ga seveda veselo sprejmeva in kmalu se razvije pogovor, ki vpliva na mojo nadaljnjo pot. Ženska po imenu Cash nama omeni, če bi hotela preživeti nekaj dni v notranjosti otoka in doživeti tisto pravo fijijsko preprosto življenje in seveda nama ni bilo treba kaj dosti razmišljati. Z navdušenjem sva sprejela ponudbo in ji obljubila, da se po koncu najinega potovanja po Zahodni Samoi in seveda vrnitvi na Fiji odpravimo skupaj do te vasi.

In res, ko sva prispela na Fiji, smo se slišali po telefonu in se že naslednji dan odpravili v notranjost do te prekrasne vasi. Pot od Nadija do tja je približno eno uro vožnje s pick-upom, odvisno od stanja ceste. Vožnja je bila zanimiva,

Fiji - Nausori Village (29. februar - 14. marec)

mimo polj sladkornega trsa in nato vzpenjanje po slabi cesti, obdani s prelepimi skalnimi hribovi, poraslimi s svetlo travo in borovjem. In ko smo prišli do vasi ...se je čas ustavil!

Hiše so preprosto zgrajene, v večini imajo glavno sobo, kjer se počne vse od druženja, pitja kave, spanja ...vse! Ob glavnem prostoru je še kuhinja in spalni prostori, kopalnica jim je pa kar bližnji potok.

1. dan

Prispeli smo. Domačini so naju sprejeli z njihovo značilno pijačo. Kavo, ki nima nobene podobnosti z kavo, ki jo poznamo mi pod tem imenom. Okus in tudi učinek kave sta popolnoma drugačna.

Posušene korenine in iz njih proizveden napitek imajo grenek, pekoč in malo anestezirajoč okus in pitje napitka povzroči kratkotrajno neobčutljivost jezika. Podzemni deli rastline se ogulijo, seseklajo na manjše kose, posušijo in v nadaljevanju obdelujejo na različne načine. Na otočju Fiji (kjer drogo imenujejo yaquona) posušene korenine zmeljejo s pomočjo kamenja, medtem ko na večini drugih otoških skupin drogo ob posebnih svečanih ceremonijah skupinsko prežvečijo in izpljunejo v veliko leseno posodo. Dodajo nekaj vode in zmes gnetejo, dokler ne dobi zelene sestave, čvrste lesene dele pa odstranijo. V bolj civiliziranih področjih korenino, zmleto v prah, zmešajo z vodo, kokosovim oljem in nekaj lecitina; emulgirani produkt izgleda

kot bela kava. Obvezni zahodni higienski standardi so prisilili domorodce, da namesto predhodnega žvečenja napitek naredijo s kuhanjem sesekljane korenine v vodi. Vendar se po nekaterih pričevanjih tako pridobljeni napitek razlikuje od tistega, ki je bil narejen z žvečenjem, »kot se razlikuje navadno vino od šampanjca«. Izgleda, da encimi iz sline vplivajo na kvaliteto in učinek tega opojnega napitka.

Ko smo »prišli malo k sebi«, smo se šli skupaj okopat v prečudovit tolmun. Vendar mi še vedno ni jasno, od kod jim toliko lepih izvirov in hribov, ki so naravnost božanski in ponujajo obilico tropskega sadja.

2. dan

Naslednji dan smo se odpravili v čisto zadnjo vas Nandi okrožja, pot se je vzpenjala in spuščala z ene doline v drugo, dokler nismo prispeli v majhno vasico s šestimi hišicami. Imeli smo srečo, ker je ponavadi osamljena in ljudje ne živijo tam. Pridejo za kakšen dan ali dva, v tem primeru so popravljali vaško hišico, kajti vas je preveč oddaljena za normalno življenje. Ko smo prišli do vasi, se niso mogli načuditi, kaj midva - belca - počneva tako daleč, vendar so naju sprejeli odprtih rok. Ravno so pekli divjega pujsa, tako da sva videla potek peke, ki se zelo razlikuje od našega in ga na koncu tudi jedla, saj so naju gostoljubno povabili, da se jim pridruživa pri obedu. Nepozabno! Ampak, preden je bil pujs dokončno pripravljen, smo storili še tisto, kar nama je bilo obljubljeno. Šli smo po reki navzdol do majhne struge, ki se je izlivala v reko in nato navzgor po strugi, ki je bila obraščena iz različnim rastjem od kokosovih palm, papaj, orhidej, do najrazličnejšega tropskega rastja in z

Eden od mnogih tolmunov v okolici vasi, kot nekakšno vaško kopališče.

Tolmunčki, v katerih ne manjka vodnega bogastva.

majhnimi slapovi s tolmoni, v katerih so se skrivale neke vrste jegulje in rakci, po katere smo tudi prišli z namenom, da si jih ulovimo za pozno večerjo. Ko smo se vračali do vasi, seveda z ribami in nekaj rakci, nas je že čakal pujs s kasawo (gomolj, ki ga skuhajo, okus je podoben krompirju). Ko smo se najedli in ko so se naju domačini dodobra ogledali, smo se odpravili na dolgo pot nazaj do naše vasi. Doma naju je čakala samo še večerja in spet kava.

3. - 4. dan

Seznanila sva se z njihovo vero. Metodistično vero so jim prinesli Angleži. Bila je sobota in so imeli v cerkvi otroško tekmovanje pevskih zborov, čeprav sta bili samo dve skupini. Nato je sledilo še podeljevanje nagrad najboljšim in seveda tudi drugo uvrščenim, ta čast je pripadala nama. Je pa zanimiva stvar, da za take priložnosti, posebno obisk cerkve, oblečejo njihove tradicionalne uniforme. Moško oblačilo je kot nekakšno hlačno krilo po imenu sulu in seveda srajca s pacifiškimi motivi po imenu bula-shirt. Ženske pa nosijo enodelno obleko, kot nekakšno haljo v čim bolj svetlih barvah, ne zgleda slabo! Sobota je minila bolj lagodno, kajti malo sva še čutila posledice včerajšnjega izleta in seveda pitja tiste rjave brozge - njihove kave, ki ti

Majhen ulov, vendar smo se vsi pošteno najedli.

Tradicionalno izdelana hiša iz naravnih materialov - posušenih listov bambusa in trave.

še naslednji dan razbija po glavi.

In prišla je nedelja, cerkveni praznik in seveda tudi dolžnosti vernika. Vaščani imajo štirikrat v dnevu church servis. Nedelja je posvečena samo molitvi in sprostitvi. Neverjetno je opazovati, kako sodelujejo pri obredih. Vsi glasno pojejo, molijo in v rokah držijo sveto pismo. Ob večerih pa se zberejo v eni hiši, kjer pojejo cerkvene pesmi in pijejo kavo.

Nedelja je vsa posvečena Bogu. Na ta dan se ne dela, niti ne igra (tudi rugbya ne, pa čeprav je to njihova najbolj priljubljena igra).

Kljub temu, da je bila nedelja posvečena Bogu, je bilo slovo neizbežno. Jan je imel naslednji dan zjutraj letalo za Seul, domačinka Cash, ki naju je seznanila s kulturo domorodcev in nama odprla vrata v neznani svet Fijija, pa je morala nazaj v Nadi, kjer so jo čakale študijske obveznosti. Jaz pa sem hotel še malo ostati, kajti to preprosto življenje mi je postajalo z dneva v dan bolj pisano na kožo.

5. dan

Zjutraj po zajtrku smo se vsi moški odpravili na skupno vaško nalogo, spajanje dolgih kovinskih cevi za pretok vode iz rečnega izvira v vaški tank oz. zbiralec vode, ki smo ga popoldan tudi spraznili in počistili. Iz tanka je speljano

Vas, v kateri sem bival kar štirinajst dni, in pogled na okoliško hribovje.

vaško vodovodno omrežje do vsake hiše. Tako je bil ponedeljek vodovodni dan.

6. dan

Zjutraj, ko sem se prebudil, me je čakal pravi fijijski zajtrk. Njihova hrana je enolična. Čeprav jih mati narava posipa z darovi, se jim ne da preveč ukvarjati z raznolikostjo pri pripravi hrane kot npr. naše mame. Zakaj bi komplicirali, četudi nekaj metrov od hiše nabereš veliko različnih vrst hrane.

Po zajtrku me je Navi (brat, kot sem ga klical, saj so se me imeli že vsi kot za člana družine), odpeljal nad vas na najvišji okoliški hrib s prelepim razgledom na oddaljeno letališče in otočno skupino Mamanuka. Pot, po kateri sva hodila, je skoraj neprehodna. Vendar niso nikoli brez svojega univerzalnega orodja, nekakšne mačete, ki ji pravijo sule. S tem si utirajo pot v neprehodna območja, uporabljajo ga na plantažah, za pripravo drv za ognjišče, za lov na divje prašiče. To je njihovo nepogrešljivo orodje.

Pot sva nadaljevala skozi neprehodna območja do njihovih urejenih plantaž kave in kasawe, kjer so fantje sadili kavo. Z veseljem so me sprejeli in pokazali postopek sajenja. Ko smo končali z delom, nismo smeli pozabiti skupinske

Ob večerih se vaščani zberejo v hišah in zaključijo dan s pitjem kave.

V obdobju deževja je vse tako zeleno.

slike in seveda molitve v zahvalo za končano delo, kajti pri njih je navada takšna, da se po končanem delu ali rugby treningu zahvalijo z molitvijo. Zahvala pa poteka tako, da se fantje objamejo v sklenjen krog in glasno molijo. Pri tem so me vedno vključili in ko so se zahvaljevali, se nikoli niso pozabili zahvaliti, da sem prišel mednje.

Po tem smo se počasi odpravili nazaj proti vasi, kjer me je že čakalo kosilo in po kosilu plavanje v tolmunu pod slapom, ki je bilo moja vsakodnevna sprostitev. Nato še poležavanje in druženje z vaškimi vrstniki in tudi starejšimi pozno v noč.

7. - 9. dan

Z dneva v dan bolj sem spoznaval njihovo kulturo in način življenja in tudi prijatelje, ki mi bodo ostali za vedno v spominu. Neverjetno, kako se lahko navežeš na ljudi, ki čisto drugače živijo od nas. In se tudi ne zavedajo, da je na drugem koncu sveta čisto drugače. Tudi jaz se nisem takoj privadil, vendar sem se zelo trudil ujeti njihov ritem življenja. Po eni strani ni tako težko, saj živijo v čisto svojem času, počasnem ritmu življenja brez skrbi, hitenja, težkega razmišljanja. Po drugi strani pa človek ne more takoj razumeti, zakaj pri njih poteka vse tako drugače, ko opazuje nekatere precej neobičajne stvari in to me je priklenilo v

Neprehodni deli, kjer se človek kar težko prebije, seveda s pomočjo SULE - mačete ne gre.

to vasico. Z dneva v dan sem opravljal z njimi raznolika opravila, od ježe konja do lova divjih prašičev.

Tisti dan, ko sem bil na lovu, mi bo ostal dolgo v spominu. Odpravili smo se zgodaj zjutraj. Bili smo štirje, dva sva jezдила, ostala dva sta hodila in z nami so odšli tudi psi, brez katerih ne bi nikoli ujeli nobene svinje, saj so psi izurjeni za lovljenje. Hodili smo od doline do doline skozi gosto rastje, ogledovali sledove v blatu dokler se ni od daleč zaslišalo lajanje. Meni so naročili, naj počakam tam, kjer sem bil, ostali trije fantje pa so šli za glasom psov v gosto rastje. Ni bilo dolgo, ko so prinesli tisto, kar so mi obljubili in jaz sem bil hvaležen kot otrok, ki dobi liziko, čeprav je bil pujssek in ne trofeja, kot sem si jo zamislil jaz. Bil je pa vseeno okusen in se je prilegel na prazen želodec po koncu dneva. Bila je enkratna pustolovščina. VINAKA

10. dan

In že je prišla nedelja, moj načrt pa je bil še pred enim tednom tak, da ta dan zapustim vas, se poslovim in se lepo zahvalim za prelepe trenutke, ki sem jih preživel v vasi. Kajti v načrtu sem imel južno obalo glavnega otoka - Coral coast,

Delo na plantažah - vsakodnevno vaško opravilo.

ki ga obdajajo večinoma dragi resorti, vendar sem si kmalu premislil in tudi družina me ni hotela spustiti kar zlepa. Tako sem se odločil, da grem samo na krajši izlet do tja in se v torek vrnem v Nandi in potem nazaj v vas. V torek me je v mestu že čakala Nene, kot izgubljenega sina me je bila zelo vesela, Momo pa je čakal na tržnici. Potem še nekaj opravkov v Lautoki, obisk pri Cash (domačinki, ki sem ji zelo hvaležen, saj brez nje ne bi okusil pravega življenja na otoku) in nato dolga vožnja nazaj do vasi, kjer so me vsi nestržno pričakovali.

11. dan

Začeli so se zadnji dnevi bivanja v vasici, zjutraj sem vstajal hitreje, ker nisem hotel zamuditi niti minutke druženja z domačini. Tisti teden se je veliko dogajalo, predvsem v cerkvi, saj so imeli teden otroka, priprave na dobro nedeljo. Večerna maša traja slabi dve uri, kjer se veliko poje in tudi skupinsko razpravlja o raznih temah, v katere so vključeni tudi otroci. Počutil sem se, kot bi bil na duhovnih vajah.

12. dan

Veliko sem se potepal po okoliških hribih,

Po končanem delu in zahvalni molitvi za opravljeno delo je sledila skupinska slika.

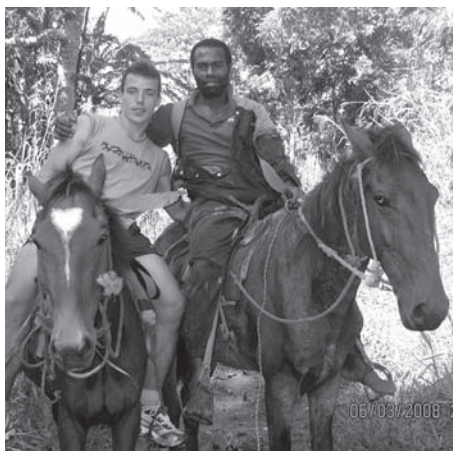
skozi gosto rastje iz doline v dolino, prečkal mnogo potokov. Res neverjetno, kako iz vsakega hriba izvira voda.

Tisti dan smo se odpravili po kruhovce. Pot nas je vodila do vrha hriba, vse do pečin, kjer je bil prelep razgled na oddaljeno vas in polje sladkornega trsa. Ko smo se spustili po previsu navzdol, pa se je moj pogled ustavil na črnih stenah, iz katerih je počasi curljala voda v globino kakšnih dvajsetih metrov in se stekala v dolino, kjer so rasla drevesa kruhovca. Dolina je v rečni strugi skrivala tudi veliko rib in rakov, ki pa jih tisti dan nismo lovili.

13. - 14. dan

Dnevi so prehitro minili in že je prišel zadnji dan in moj poslovilni kava večer. Oprat sem si šel še svoje superge in nekaj oblačil, da se pripravim na naslednji dan. Še zadnjič sem imel rugby trening, ki ga bom zelo pogrešal. Je zelo zanimiva igra, ki od posameznika zahteva veliko fizične priprave. Tisti teden so se pripravljali na turnir vasi Nandi okoliša, ki se je odvijal konec tedna iz petka na soboto.

Po treningu sem se še zadnjič okopal v čistem vaškem tolmunu, kamor sem

vsak dan rad zahajal na masaže slapov, ki so po kamnih tekli v tolmun. Nato me je čakala večerja in po večerji še zadnji obisk njihove večerne maše, kjer so me presenetili s poslovnim govorom, ki ga je pripravila punca, s katero sem se veliko družil. Ob misli, da odhajam zgodaj zjutraj naslednji dan, mi je bilo še težje. Nisem mogel verjeti, da zapuščam te prekrasne ljudi, ki jih ne bom nikoli pozabil.

Po maši je sledila moja zadnja noč in praznovanje mojega rojstnega dne v hiši, v kateri sem preživel nepozabnih štirinajst dni. Do letališča so me pospremili vsi člani družine in nekaj prijateljev, s katerimi sem se pogosto družil v vasi. Zelo težko sem se poslovil!

V spominu pa mi bo ostal govor punce, ki mi ga je posvetila, pozabil ne bom tudi tega, da sem imel čast podeliti nagrade pevskima zboroma.

Dobil sem kar nekaj spominkov, ki me bodo vedno spominjali na ta kraj in na ljudi, ki so me tako lepo sprejeli medse. Rad sem bil tam in verjamem, da se bom nekoč ali pa kaj kmalu tja tudi vrnil.

Sebastijan

Nene pri prepisovanju cerkvenih pesmi.

Vsakodnevni popoldanski trening, kjer so me fantje z veseljem sprejeli medse.

Ljudje so zelo predani veri - predvsem mladi ljudje, ki tudi ne skrivajo predanosti Bogu.

Zakaj ne pišem spominov na šolo?

Zdaj, ko že vse kaže, da se bodo vrata nove šole v Žalni odprla za nove generacije učencev, pa se mi nehote vračajo spomini na staro šolo v Žalni, ki smo jo z vrstniki začeli obiskovati tam daleč nazaj - na začetku šestdesetih let prejšnjega stoletja. Dalo bi se opisati celo vrsto dogodkov, doživljajev in pripetljajev, veselih in žalostnih, pa se kar nekako ne morem odločiti, da bi se spravil k pisanju, saj so prav ti spomini hkrati najbolj nežni in ranljivi. Zares se bojim, da bi se s kakršnim koli zapisom dotaknil tiste čiste otroške duše, ki jo nosim še v sebi. Prepričan pa sem, da to dušo nosi v sebi večina ljudi, kljub temu da so se naše poti z marsikom razšle že kmalu, ko smo to šolo zapustili.

Prav ti spomini pa so v marsičem drugačni, kot jih je uspela zajeti vsakoletna šolska kronika, ki mi je bolj po naključju prišla v roke in ki na svoj način s stališč učiteljev in ravnatelja govori predvsem o statistiki, pa tudi o političnih dogodkih in politiki. Konec koncev - šola je bila med drugim tudi kovačnica takratne politike.

Tudi zaradi tega smo jo verjetno nekateri doživljali precej drugače, kot bi jo smeli.

Zato v tem trenutku samo objavljam dve fotografiji: Prva je bila objavljena v knjigi Nekdanje podobe krajev leta 1997, drugo pa mi je iz osebnega arhiva prinesel g. Brane Žitnik iz Grosupljega. Ta fotografija je zanimiva tudi zaradi tega, ker so na strehi še čopi - ko smo mi hodili v šolo, jih ni bilo več.

Slika zgoraj predstavlja šolo, ki je bila zgrajena na cerkveni zemlji nekje po letu 1867, ko so v Žalni ustanovili prvo šolo. Leta 1909 so zgradili novo in večjo šolo, stara pa je služila kot katoliški kulturni in prosvetni dom. Po drugi svetovni vojni je bila zgradba nacionalizirana in so bila v njej socialna stanovanja. Zgradba je bila vrnjena z denacionalizacijo prvotnemu lastniku, zaradi dotrajanosti pa so jo leta 1994 podrli in na tem prostoru uredili parkirišče.

»Drugo« šolo so podrli v jeseni tik pred volitvami leta 2006.

Jože Miklič

Zakaj je moralo priti do tega strašnega izdajstva in bratomornega zločina?

Iz nagovora v Kočevskem rogu novomeški škof dr. Andrej Glavan

Ključ je v besedah »revolucija« in posledično državljanska vojna. Ljudje, ki se jim dotedanji svet ni zdel sprejemljiv, so pod vodstvom Komunistične partije sklenili, da ga bodo, ko bodo prišli na oblast, spremenili, poboljšali, da bo bolj pravičen, da bodo naredili bolj popolnega. Nesreča pa je bila v tem, da so ti ljudje s prevzgojo, s propagando, zmaličili svoje srce, ki jim je dovoljevalo za te cilje ubijati, ubijati tudi nedolžne. Vedeli so, da bodo dosegli svoje cilje le, če bodo odstranili staro in vlili ljudem neko novo zavest. Zato so že na začetku vojne pobili na stotine pokončnih, lahko rečemo najboljših ljudi, za katere so vedeli, da bodo branili s strani revolucije ogrožene vrednote, ki so bile v njihovih očeh osebnega in narodnega pomena. Tako je prišlo do protirevolucije. Če bi ti, ki so tu pokojni molče gledali, kaj se dogaja in ničesar storili, da od komunizma ogrožene vrednote branijo, bi se izneverili svojem jasnemu notranjemu klicu. Žal na krivice niso odgovorili vedno - to moramo priznati - v evangeljskem duhu, kar je bilo seveda v samoobrambi zelo težko. Georg Rendel, angleški veleposlanik pri jugoslovanski begunski vladi v Londonu je zapisal v spominih o Slovencih: »Slovenci so majhen a zelo kulturn in morda edini zares katoliški narod v Evropi.« To narodovo identiteto je skušala braniti duhovna elita našega naroda in se uprla komunistični revoluciji, ki je začela svoj pohod za uresničitev svojih ciljev pod krinko boja proti okupatorju. Da je temu tako povedo zgodovinsko dokazane odločitve Komunistične partije, da ne bo šli v boj z okupatorjem, če ne bo upanja na zmago revolucije.

Našo slovensko deželo je tako poleg zla okupacije, ki pa ni zahtevala toliko žrtev kot revolucija, zajel mrzel val, ki je ohladil človeška srca, razdril, zamrznil medsebojno zaupanje, razdril medsosedske odnose, sprostil nagone nasilja, v srca ljudi pa vlil strup, sovraštvo, rušenja, mučenja, ki ni popustil oziroma se je še bolj razdivjal po vojni, o čemer pričajo povsod posejana grobišča. Ta bes se je znašal celo nad nedolžnimi otroci, kar nam na tako pretresljiv in prepričljiv način govori film Otroci s Petrička. Ob gledanju tega filma je redko katero oko ostalo brez solza. Ta bes se je še desetletja znašal nad celimi predeli in pokrajinami. Naj omenim samo Suho Krajino, ki so jo najprej okupator, nato še partizani med vojno uničili, izropali, po vojni pa desetletja niso smeli dobiti ne vodovoda in ponekod tudi elektrike ne.

Zlata maša župnika Cirila Oražma v Žalni

Župnik Ciril Oražem je v nedeljo, 1. junija 2008, v župnijski cerkvi sv. Lovrenca praznoval zlato mašo – 50 let služenja Bogu. Med žalskimi farani je prebil desetino vsega svojega duhovnega pastirstva sredi devetdesetih let prejšnjega stoletja, ko je nato zaradi let odšel za duhovnega pomočnika.

Jože Miklič

V osebnih razgovorih pred leti sem z g. župnikom Cirilom Oražmom izvedel, da je imel zelo težko otroštvo, saj je bila v času njegovega odrasčanja vojna. Kot deček je doživel umor najbližjega, komunizem pa se je znašal nad vsemi, ki so v javnosti pokazali samo trohico vernosti. Njegova odločitev je bila zato še toliko večji upor proti nasilju, revoluciji in sistemu, ki človeku ni dopuščal živeti in izživeti duhovne dimenzije. Sam pa pravi: »Ljudje so od nekdaj čutili potrebo po odrešenju. Čutili so, da človek ne more sam priti v stik z Bogom. Zavedali so se, da je posrednik duhovništvo.« Njegovi odločitvi so v tistem času v njegovi rojstni vasi Dolenja vas pri Ribnici in bližnji okolici sledili še štirje fantje.

Med pridigo v žalski cerkvi je o tej odločitvi g. zlatomašnik dejal, da je bil to le klic, ki ga je evangelist Janez zapisal z naslednjimi besedami: »Niste vi mene izvolili, ampak sem jaz vas izvolil, da greste in obrodite sad in da vaš sad ostane.«

»V našem življenju si sledijo križ za križem. A če jih vdano nosimo, si bomo z njimi pridobili zaklad za zakladom. - Vse preide, samo Bog ostane. Blagor mu, kdor to zapopade,« je zapisal blaženi Anton Martin Slomšek. To misel, ki je bila tudi njegovo življenjsko vodilo, je g. župnik Ciril Oražem

dal natisniti na zadnjo stran podobice, na sprednji strani pa je preslikano vitražno okno avtorja Staneta Kregarja iz cerkve v Velikem Gabru z naslovom Oznanjenje.

Na začetku sv. maše sta pred oltar pristopila ga. Majda Kalar in g. Tone Zakrajšek. Ga. Majda je v imenu faranov vse župnije izrazila veselje nad tem, da je bival in 5 let vodil duhovno življenje v župniji Žalna, nato mu je g. Tone izročil darilo - Križanega. Po pridigi sta zlatomašnik in domači župnik Andrej Šink podelila zakrament sv. maziljenja obolelim, starejšim in vsem, ki se slabo počutijo. Med slovesnostjo sta prepevala Cerkvni mešani pevski zbor sv. Lovrenca

ob spremljavi orgel in Moški pevski zbor Samorastnik, ki ju vodi Drago Zakrajšek.

Ob koncu maše so se zlatomašniku zahvalili in mu zaželeli vse dobro domači župnik Andrej Šink, v imenu mladih Marko Kastelec, v imenu starejših pa mu je v verzih recitirala na pamet pesnitev o Materi Božji Marija Koščak, mama znane kiparke Lučke Koščak.

Pridne gospodinje so napekle veliko sladkih dobrot in skupaj z zlatomašnikom so po maši pripravili še srečanje z ostarelimi. Osrednjo zlato mašo bo župnik Ciril Oražem imel 6. julija 2008 v Dolenji vasi pri Ribnici.

Burk za polne burklje

Izletnik pride v hotel in naroči sobo za enkratno prenočevanje. Ker ni bil preveč pri denarju, vpraša receptorko: »Koliko pa bo to stalo?« »Odvisno od lege,« odgovori uslužbenka. Popotnik pojasni: »Tisti, ki me poznajo, pravijo, da med spanjem večinoma ležim na hrbtu.«

Vnukinja je za rojstni dan dobila glasbeni stolp in bučno predvaja moderno glasbo. »Dedek, take glasbe še nisi slišal, kajne da ne?« nagovori starega očeta. Dedek še malo prisluhne, nato pa razloži:

»Kako da ne. Nekaj podobnega sem slišal še v mladih letih, ko sta se zaletela Ribničanov in mlekarjev voz, pa so lonci in kangle z velikim truščem letele po cesti.«

»Naj v zaročni prstan vrežem ime vašega dekleta?« vpraša zlatar mladega naročnika. »Le dajte,« odgovori mladenič, vendar zelo plitvo, da se bo dalo popraviti; saj veste, kako so dandanes prijateljstva kratkotrajna!«

Kuharski vajenec: »Kako, da v jed ne pade kakšna muha, ko jih toliko leta naokoli?« Kuharski pomočnik se skloni k novincu in mu zašepeta na uho: »Veš, pri nas tako slabo kuhamo, da še muhe ne pridejo blizu!«

Prvi prijatelj: »Povej mi, kako se imenuje glavno mesto Havajev!« Drugi prijatelj: »Honokaka.« Prvi prijatelj: Ne bo držalo; Honolulu!« Drugi prijatelj: »No, vidiš, povsem blizu sem bil!«

Evropska turista se izgubita v afriškem pragozdu. Zajamejo ju vojščaki ljudožerskega plemena in ju peljejo h poglavarju, kjer se vsa treseta od strahu.

Poglavar ju skuša pomiriti, rekoč: »Nič se ne bojta, ne bosta šla v kotel. Odkar smo dobili razvojno pomoč smo postali civilizirana dežela. Turista se z olajšanjem oddahneti. Toda čez nekaj časa poglavar nadaljuje: »Pri nas sedaj pečemo samo še na žaru!

Pripravil Leopold Sever

Nekaj misli ob zaključku šolskega leta 2007/2008

Šolsko leto 2007/2008 se je zaključilo. Za vsako dobro opravljeno delo se dobi plačilo. Tudi naši osnovnošolski učenci in učenke so prinesli svojo celoletno plačo domov in jo pokazali staršem. To je spričevalo ob zaključku šolskega leta. Ta spričevala pa so različna.

Nekateri učenci so z ocenami in celotnim učnim uspehom zelo zadovoljni, drugi malo manj. Tudi v družinah je bilo vzdušje različno, ko so otroci prinesli domov spričevalo. Prav je, da starši pokažejo, da so srečni in zadovoljni s svojim otrokom in njegovim učnim uspehom. V družinah, kjer pa so malo manj zadovoljni, pa naj velja pregovor: »Po toči zvoniti je prepozno!« Pomembno je, da se z otrokom zelo jasno in odkrito starši pogovorijo in skupaj ugotovijo, ali bi lahko bilo boljše. Skupaj z otrokom poiščejo vzroke za nižje ocene in naredijo načrt za naslednje šolsko leto. Zelo pomembno je, da so ob tem starši zelo objektivni in od svojih otrok ne zahtevajo preveč. Ugotoviti morajo, kakšne sposobnosti ima njihov otrok. Zato je pametno, da se med letom posvetujejo z učitelji in razrednikom. Zavedati se moramo, da je najbolj pomembno, da imamo srečne, zadovoljne učence - otroke, ki niso vedenjsko problematični. Tudi ni nujno, da gredo vsi v gimnazije, v Sloveniji imamo kup novih poklicnih šol. Bistveno za mladega človeka je pravočasno spoznanje, da so v življenju meje, ki jih je potrebno upoštevati, da je pomemben odnos do dela in želja po pridobivanju novih znanj - vseživljenjsko učenje.

Učni uspeh posameznega učenca-učenke je v največji meri odvisen od celoletnega dela-učenja, prizadevanja, marljivosti in truda. Prav gotovo je pomembno tudi to, ali je učenec bister, nadarjen. To pa ne pomaga, če ni tudi prizadeven in se ne zaveda, da je sprotno učenje, redno pisanje domačih nalog, aktivno sodelovanje pri pouku najbolj pomembno za dober uspeh. In vsi tisti učenci-učenke, ki to pravočasno spoznajo, nimajo težav z učenjem, radi prihajajo

v šolo, si znajo razporediti svoj čas za učenje doma in čas za igro in sprostitev, razvijajo delovne navade in oblikujejo pozitivno samopodobo o sebi. In prav ti učenci-učenke so praviloma zelo aktivni tudi v najrazličnejših dejavnostih v šoli in v različnih društvih.

Ob vsem tem pa ima izredno pomembno vlogo družina. Klima v družini, odnosi v družini, jasno postavljena pravila, porazdelitev nalog in zadolžitev ... vse to je zelo pomembno, da ob pravem času pri otroku razvijemo pravičen odnos do dela in učenja. Otroke je treba zgodaj navajati na samostojno delo, učenje in pisanje domačih nalog. Skrb za šolo mora kmalu prevzeti sam otrok. V primerih, kjer starši to prevzemajo namesto otroka, se kmalu pokažejo velike težave, ki pa jih je težko odpraviti.

Tako kot imamo odrasli letni dopust, imajo naši otroci letne počitnice. Tudi med letnim dopustom morajo starši opravljati najnujnejša dela doma, na vrtu... Enako naj velja za naše otroke, tudi v času počitnic je prav, da si naredijo urnik vsakodnevnih zadolžitev in čas za igro in sprostitev. Ne posedajte pred računalnikom in televizorjem. Izkoristite vsak trenutek za pogovore s starši o najrazličnejših zadevah, da bodo starši spoznali, da imajo otroke, ki znajo že zelo pametno razmišljati. To so vaje za življenje.

V času počitnic vsem otrokom v naši občini želim, da bi se imeli lepo, se veliko smejali, se veselili in sprostiti. Staršem pa mnogo lepih trenutkov, ki so nepozabni, saj otroci prehitro odrastejo. Tudi učiteljice in učitelji potrebujejo dopust, da se po napornem celoletnem delu odpočijejo in napolnijo baterije za novo šolsko leto, ki pa prinaša kar nekaj sprememb.

SREČNO VSEM!

Angelca Likovič, predsednica društva Pobuda za šolo po meri človeka

“Mami, lačen”

Zaključek šolskega leta je tudi zaključek poučnega radijskega projekta “Mami, lačen!”. Ferdo in Petra sta kar štiri mesece obiskovala in seznanjala nad 1.000 otrok po več kot 20-ih vrtcih v občinah Grosuplje, Ivančna Gorica, Škofljica, Ig, Velike Lašče in Dobrepolje z zdravim prehranjevanjem. Sedaj tudi Ferdo ne sega samo po sladkih dobrotah, ampak za malico slastno grizlja jabolka in hruške.

Stanka Parkelj Rozina

In mnenja nekaterih vključenih vrtcev o projektu Radia Zeleni val:

“Strokovni delavci VVZ Kekec Grosuplje se vedno radi odzovemo akcijam in projektom, ki skrbijo za boljši jutri naših najmlajših. Tako smo tudi z veseljem sodelovali pri oblikovanju zgibanke s strokovnim člankom naše vodje prehrane in higienskega režima Patricije Šerbel Kos in vzgojiteljice Petre Bor, ki je sodelovala pri pripravi zgibanke in izvajala projekt o zdravi prehrani.

Otroci v našem vrtcu in enotah zmajčka Ferda že dobro poznajo, tako so ga nestrpnost pričakovali in se odzvali na njegovo pobudo, da se zdravo prehranjujemo. Skrbeli so, da Ferdo ni posegal po sladkarijah in tako so preko igre sledili in dosegali zastavljene cilje.

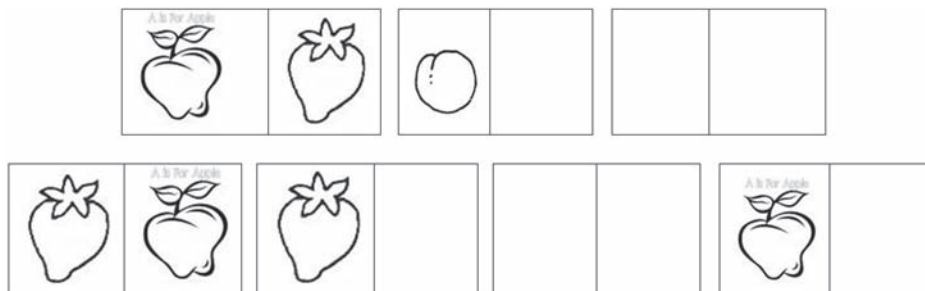
Tudi po njegovem odhodu še vedno skrbijo, da si na pimer splaknejo zobe, ko pojedjo čokolado...in skrbijo tudi, da opozorijo na to starše. Zmajček Ferdo jim je prijeten in pozitiven zgled.”

Majda Fajdiga,
ravnateljica Vzgojno varstvenega zavoda
Kekec Grosuplje

“Projekt smo sprejeli z veseljem, saj je naša želja in hkrati tudi cilj, da bi naši otroci uživali čim bolj zdravo hrano. Znamo se odreči sladkarijam in veseli smo, da se na to navaja tudi Ferdo. Ko bo spoznal, da preveč sladkarij škodi želodčku, ga ta ne bo več bolel. Želimo si še sodelovati z vami in seveda z “našim” Ferdom.”
Vrtec Ig

In še Ferdova naloga

NAVODILA ZA NAJMLAJŠE (DESN0): Pobarvaj sadje ter nadaljuj zaporedje domin. Vsaka slikica sadja se mora ujemati s slikico, ki je v domini nad ali pod njo.

NAVODILA ZA MALO VEČJE (SPODAJ): Najprej reši zgornjo nalogo. Sedaj pa v spodnje kvadratke vpiši črke in preberi besedo.

A	V	I	M	N	T
4	1	2	5	6	3

				M	
				5	

1	2	3	4	5	2	6	2

Mami, lačen so podprli:
LJUBLJANSKE MLEKARNE (generalni pokrovitelj), Pekarna Grosuplje, Zavarovalnica Triglav, Kvas Fala, Pekarna Pečjak, Poslovni sistem Mercator, Komunalne gradnje Grosuplje, Nova ljubljanska banka, Občina Dobrepolje in Občina Ig.

Otroški pevski zbor Pika VVZ Pika Šmarje - Sap

Naš otroški pevski zbor je bil po nastopu na Območni reviji otroških in mladinskih pevskih zborov v Dobropolju predlagan za nadaljnje nastopanje na regijski reviji. Tako odločitev je podala strokovna spremljevalka oziroma ocenjevalka revije prof. Helena Fojkar-Zupančič. Ponovno smo nastopili na Regijski reviji pevskih zborov Osrednje Slovenije v narodnem domu v Logatcu, 20. maja 2008.

Na reviji sta nas spremljala pianistka ga. Maja Sedovnik in violinist Primož Bratun. Program, ki smo ga izvajali z zborom, je bil rahlo spremenjen:

1. POLH (Ervin Fritz; B. Zupančič),
2. JAZ IMAM GOSLICE (Gregor Strniša; J. Kuhar),
3. PTIČJA SVATBA (Ljudska).

Med osemnajstimi zbori je bil OPZ Pika, Šmarje - Sap, edini predšolski zbor, ki se je uvrstil na regijsko tekmovanje. Revijo je ocenjeval prof. Damijan Močnik, ki je podal zelo pozitivno mnenje o nastopu našega zbora. Otroci so na odru nastopili samozavestno, pristrčno in sproščeno. Z velikim veseljem so pričakovali nastop. Hvala ge. Maji in Primožu, da sta nas spremljala na omenjenih revijah in na nastopih, ki smo jih z zborom imeli.

Ga. Natalija in g. Boštjan Gabrijel (Gambo d.o.o.) sta otrokom podarila majčke z logotipom našega vrtca in tako prispevala k vizualnemu izgledu zborčka. Vsi se jima še enkrat pristrčno zahvaljujemo.

Hvala tudi vzgojiteljicama Tatjani Vatovec in Ireni Granda, ki sta spremljali otroke na revijo.

Z nastopom na Regijski reviji smo z zborom zaključili uspešno leto prepevanja. Prihodnje šolsko leto pa nas kliče po ponovnem sodelovanju. Vsem hvala za sodelovanje do prihodnjega leta.

**Zborovodkinja Katarina Makor
VVZ Pika, Šmarje - Sap**

Jadrnici Brini se je uspešno pridružil Eko gliser Brin

Po dveh letih trdega dela na projektu EKO gliserja so učenci modelarskega krožka OŠ Brinje Grosuplje, prav tako kot s svojim gokardom leta 2006, na tekmovanju mladih tehnikov v panogi razstave tehničnih izdelkov osnovnih šol, ki je bilo 23. maja 2008 na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, poželi vse priznanje in zanj prejeli odlično zlato priznanje. Mimogrede naj povemo še to, da je nagrajene modelarje razveselilo, da si je njihov eko gliser z zanimanjem ogledal tudi minister za šolstvo in šport dr. Milan Zver.

Da ima modelarstvo na OŠ Brinje že pravo tradicijo in učenci težko čakajo, da iz razredne stopnje prestopijo na predmetno, ko lahko začnejo obiskovati modelarski krožek, ni nobena skrivnost. Ivo Dovič, profesor fizike in tehnike, mentor modelarskega krožka, zna učence motivirati tako, da pri urah te dejavnosti naravnost uživajo, in imajo končno tudi kaj pokazati. Najvas na kratko spomnim na jadrnico Brino, Space shuttle, pa na nepozabni gokard, s katerim se je na ljubljanskem gradu vozil celo g. Janez Podobnik in s katerim so zmagali na tekmovanju mladih tehnikov leta 2006 ter se udeležili mednarodnega sejma ESE v Španiji. V tem času se je v krožku zamenjalo kar nekaj generacij učencev, pa jim vedno znova uspevajo odlični izdelki.

Na začetku lanskega šolskega leta so osmošolci skupaj s svojim mentorjem in

Da nam je uspel ta veliki podvig, se moramo zahvaliti tudi našim sponzorjem, ki so s finančnimi ali materialnimi sredstvi prispevali za kritje stroškov materiala: Avtotransporti Kastelec, Iskra Avtoelektrika, MZG, Belimed, Kovinastroj, Veno, veletrgovina Novak in Hobi program.

učiteljem Ivom Dovičem razmišljali, v kakšen izdelek bi usmerili svoje delo. Iskali so namreč motiv, da bi tudi tokrat narediti nekaj takšnega, kar bo imelo določeno funkcijo. Naj se jadrnici Brini pridruži eko gliser! – so sklenili v en glas in se lotili dela. Naprej seveda mentor Ivo, ki je sam izdelal celoten načrt. Učenci so sodelovali pri izdelavi tehnične dokumentacije in pri iskanju konstrukcijskih rešitev, saj so se samo tako lahko vživeli v projekt in nadaljnje delo. Pred njimi je bil velik načrt, ki so ga uresničili v dveh šolskih letih: izdelali so eko-gliser na električni pogon, ki je dolg 3,5 m in ima vgrajen biološko kemijski laboratorij, namenjen analizi vode na Radenskem polju. Kajti, »če smo eko šola, morajo biti tudi naši izdelki – eko,« je odločen mentor Ivo. Trup gliserja je izdelan iz vezane plošče in z vseh strani prevlečen s stekleno tkanino ter poliestrsko smolo. Vgrajen ima enosmerni elektromotor, tako da ne onesnažuje okolja. Približno 15 učencev je sodelovalo v projektu, med njimi pa je bila skupina letošnjih devetošolcev, ki so žrtvovali kar nekaj sobotnih dopoldnevov in prostih počitniških dni, da je bil eko gliser nared in pravočasno pripravljen za sodelovanje na tekmovanju.

Kaj naj rečemo za konec? Splačalo se je! Ne zgolj zaradi zavidljivega zlatega odličja, ampak zaradi eko gliserja samega, ki te dni še čaka na svečano splavitev na ribniku na Velikem Mlačevem. In ko se bodo novih dogodivščin in raziskovanj želni učenci podali raziskovat in analizirat vodo na Radensko polje, se vam gotovo oglasijo.

Alenka Adamič

Samo Kralj, dvanajstletnik - odličen matematik, odličen šahist...

Pri svojih dvanajstih letih najraje množi in deli, ker ima rad matematiko, rešuje naloge iz logike in sedi za šahovnico, kjer mu šahovska ura odmerja čas. Zmaguje. In neznansko rad bere mladinske grozljivke. Vmes pa se še pridruži prijateljem in sošolcem na nogometnem igrišču. Ste ga prepoznali?

Drobnega fantiča vprašujočih oči, letošnjega državnega prvaka iz matematike med osnovnošolci 7. razreda. In državnega podprvaka v pospešenem šahu v skupini fantov do 14 let. Prvaka ljubljanske regije v pospešenem šahu pri fantih do 12 in do 14 let. Fanta, ki se odlikuje tudi v logiki, saj je na letošnjem tekmovanju osvojil odlično tretje mesto v državi, SAMO KRALJ, tretji otrok v družini šestih otrok, doma iz Hrastja pri Grosupljem, učenec OŠ Brinje Grosuplje.

Alenka Adamič

Ne povsem običajno otroštvo

Do svojih štirih let, se spominja Samova mama, je bil Samo otrok kot vsi ostali. Pri štirih letih pa je že sešteval enostavne račune, koliko bombonov ima, če petim, npr. mama doda še štiri. In kadar sta z mamo čakala v čakalnici zdravstvenega doma, si je krajšal čas s tem, da je računal ter požel mnogo začudenja vseh, ki so ga opazovali. Pri teh letih si je zaželel naučiti se igrati šah. Najprej je prosil mamo, pa mu je razložila, da je za to še premajhen. Potem je poskusil pri 4 leta starejšem bratu Roku, ki se je bojda prav tako le nasmehnil tem otroškim željam. Kaj bo 4-letnik pri šahu, igri za razmišljanje?

Z liziko do prvih šahovskih skrivnosti

Pa mu je potem nekoč mama zato, ker je bil poslušen pri zdravniku, kupila liziko. Samo pa jo je pospravil v žep, doma pa še enkrat prosil Roka, naj ga nauči igrati šah, v zameno pa mu da liziko. Prošnje so padle na plodna tla, Samo pa je vse hitreje reševal šahovske probleme. In kot mali šolar že premagal Roka, ki je takrat že tudi tekmoval v šahu. Poleg tega pa je že tudi na pamet sešteval dvo in tro-mestna števila.

Ob vsem tem pa je Samo redkobeseden fant. Pametno odgovarja na zastavljena vprašanja,

se ves čas pogovora prijazno smehlja. Izza očal pa zrejo v svet, v katerega stopa, zvedave otroške oči, ki brez velikih besed govorijo, da hoče Samo odkrivati vse, kar je zaenkrat še nedosegljivo njegovim otroškim letom, da »diši« po matematiki, razmišljanju.

Na moje vprašanje, če se morda le spominja, od kod mu je bilo pri štirih letih tako močno zanimanje za šah, je povedal: »Opazoval sem dedija in strica, kako sta spretno premikala šahovske figure. Silno mi je bilo zanimivo, pa sem si tako želel, da bi jaz tudi znal,« pove in se skoraj nagajivo nasmeji, pogleda najprej mamo, potem očeta in razkrije: »Sedaj pa babica pravi, da je šah prava poguba. Ko pridemo na obisk, se ves čas pogovor suče samo okrog šaha. Kot da nič drugega ne obstaja!«

In se otroško iskreno široko nasmeji.

Življenje, podrejeno šahu

Sicer pa so pri Kraljevih življenjski ritem skoraj podredili šahu.

»V 2. razredu je začel Samo obiskovati šahovski krožek, kjer so na turnirjih kmalu odkrili njegovo nadarjenost. Četrto leto že obiskuje Šahovsko šolo v Domžalah, letos pa poleg te še Srednjo šahovsko šolo v Ljubljani. Je član Šahovskega kluba Komenda. Treba pa je povedati, da po njegovih stopinjah že spretno stopa tudi leto dni mlajša sestra Manca, ki tudi

že dosega lepe uspehe in ji včasih celo uspe premagati Sama. Lani npr. je bila druga na državnem prvenstvu v pospešenem šahu. Tako je teden skoraj prekratek za vse obveznosti: v ponedeljek oba z Manco obiskujeta šahovsko šolo v Domžalah, potem so tu turnirji, ki se jih udeležujeta, pa še vse ostale tekme, v petek ima Samo Srednjo šahovsko šolo v Ljubljani – in morda je en dan, včasih dva v tednu, ko so popoldne in zvečer doma. Vsemu temu pa je svoj prosti čas podredil tudi oče Vlado, ki ju spremlja in vozi še druge mlade šahiste na turnirje in tekmovanja. Vse ostalo, kar terja velika družina, pa je na maminih ramenih. Poleg tega to tudi krepko obremenjuje družinski proračun. »Toda,« pravita starša »v to jabolko, ki zna biti kdaj pa kdaj tudi kisló, smo zagrizli zavestno. Najprej v prepričanju, da se morajo otroci ukvarjati poleg šolskih obveznosti še s čim koristnim, da tako pametno izrabijo prosti čas in energijo. Ko pa so se začeli kazati prvi uspehi in Samovo veliko navdušenje, je pot samo še naprej.«

Poleg vseh turnirjev in tekmovanj, ki se jih udeležuje, in poleg obeh šahovskih šol, pove Samo, še približno uro do uro in pol na dan posveti šahu doma, ko igra z različnimi šahisti preko internetne povezave. Tako utrjuje in izpopolnjuje svoje znanje. Sicer pa pravi, si s tem utrjuje tudi logično razmišljanje, ki mu pomaga na vseh področjih. Tako prijetno spretno združuje s koristnim!

Samo s pokalom - Postojna, državno prvenstvo.

Podelitev priznanj najboljšim matematikom v državi - z ministrom za šolstvo dr. M. Zverom in Mojco Škrinjar; Samo je drugi z leve.

Mladi mladim

V nedeljo, 25. maja 2008, ob 18. uri, je bil za šmarske mladince prav poseben kulturno-zabavni večer. Starejše generacije se verjetno še vedno spominjate praznika dneva mladosti in vsega, kar je bilo z njim povezano. Prav zaradi lepih spominov smo se na OŠ LA Šmarje – Sap odločili, da obudimo idejo tega praznika, in sicer kot druženje vseh mladih in mladih po srcu.

V kulturnem programu so nastopali:

- gledališka skupina ŠOLC s predstavo VRATA,
- presenečenje večera: glasbena skupina ,
- PK M Grosuplje (hip – hop).

Seveda je vse gledalce navdušila mladostna

energija igralcev, plesalcev in glasbenikov. Slednji so še posebno navdušili. Od moje želje, da bi se na odru predstavila dva šmarska devetošolca – Dejan in Matic, pa

do nastopa čisto pravega benda je minil le teden, zato smo bili še bolj presenečeni. Torej Dejan (bobni) in Matic (kitara) ter gosta Nejc (kitara, vokal) in Matej (bas kitara) so nam zaigrali rok priredbo Golice, Back in black (AC/DC) in Tisoč let od Vlada Kreslina. Poskrbeli so za vse glasbene okuse. Mislim, da jih čaka še uspešna glasbena kariera.

Po kulturnem programu so imeli mladi ples.

Upam, da bomo tak dan še kdaj ponovili oz. ga razširili še v športno druženje.

Betka Jamnik

➤ Če postanem prvak?

Mu je morda tudi to pomagalo do mesta državnega prvaka v matematiki, ga vprašam, pa se le skromno nasmehne in pogleduje zdaj mamo, zdaj očeta.

Ko se je namreč Samo odpravljal na tekmovanje iz matematike, je otroško naivno vprašal mamo, kaj mu bo dala, če bo postal prvak. »Mi boš kupila računalnik?« je hotel barantati. Mama pa, prepričana, da se to ne more zgoditi, je pač temu hladno pritrdila. In kaj sedaj?! Obljubo bo pač treba izpolniti. Samo bo dobil svoj računalnik; računalniško sobo doma bodo dopolnili še z enim novim računalnikom, ki bo samo njegov. Sedaj se morajo namreč štirje šolarji kar zvrstiti s svojimi potrebami. Samo teh problemov ne bo več imel, še vedno pa mu bo čas na računalniku odmerjen; nekaj pa ga mora biti tudi za igrice, seveda... Čeprav je tudi tu potrebna prava mera. Mladostnik mora imeti za zdrav razvoj še marsikaj poleg računalnika, tako Sama in ostale svoje otroke prepričujeta in v tem vzgajata starša.

Zato pa Samo rad telovadi, le glasba mu nekako ne diši, ker nima posluha, prizna.

Je pa tudi navdušen skavt v četi grosupeljskih skavtov, le skavtskega imena še nima. Lani, ko so bili na skavtskem taboru, kjer so dobili imena, sta bila Manca in Samo na amaterskem evropskem prvenstvu na Češkem, kjer se je Samo uspešno meril tudi z mnogo starejšimi šahisti in že tudi zmagoval. Takšno prvenstvo ga čaka tudi letos; na Češko bodo za 10 dni odpotovali v juliju in, žal, se bo to spet pokrivalo s skavtskim taborom. Vendar, ob vseh svojih ljubiteljstvih, ki jih ima, Samo na prvo mesto postavlja šah.

Se ta prijazni drobnji fantič, ki mu vsakdanje obveznosti, ki si jih je končno sam izbral in ki mu že v najstniških letih pomenijo več kot najrazličnejše otroške vragolije, morda kdaj le vpraša, kakšni bodo spomini odraslega fanta in mladeniča na otroštvo?

Se kdaj, zamaknjen, v povsem svojem svetu le sprašuje, kakšna je cena za vse njegove uspehe?! Mislim, da je odgovor na dlani: Samo takšnih dilem ne pozna. Ker mu to, čemur posveča toliko ur dela in truda, pomeni vse in največ. Ne bo se spominjal pohajkovanja po ulicah Grosupljega, ne ležernih trenutkov, ko bi ne vedel kaj početi. Spominjal pa se

bo srečanja z ministrom za šolstvo in šport dr. Milanom Zverom ob podelitvi nagrade državnemu prvaku iz matematike, podelitvi nagrade za tretje mesto v logiki, pa vseh prijetnih trenutkov, ko je prejemal pokale ob šahovskih zmagah.

Da bi bilo takšnih in podobnih uspehov še veliko. Samo, čas zanje je še pred teboj, saj imaš komaj dvanajst let!

Alenka Adamič

Samo za šahovnico – zamišljen in zbran.

*Niti zbogom nisi rekel,
niti roke nam podal,
a v srcih naših si ostal.*

*Vse življenje si garal,
mного hudega prestal.
Ostale so sledi povsod
od dela tvojih pridnih rok.*

ZAHVALA

*ob izgubi našega moža, očeta, dedija
in tasta*

Jožeta Garvasa

(1927 - 2008)
iz Bičja 3 pri Št. Juriju.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste se prišli od njega posloviti, nam iskreno izrekli besede sožalja, darovali sveče, cvetje, svete maše, darove za cerkev.

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem za nudeno pomoč in odprte roke.

Hvaležni smo gospodu župniku Antonu Hostniku za lepo opravljen pogrebni obred, pogrebniemu zavodu Perpar in zboru Slavčki.

Še posebej se zahvaljujemo Kastečevim iz Bičja in Bregarjevim iz Brezja pri Grosupljem. Hvala tudi vsem, ki ga boste ohranili v spominu.

Žalujemo vsi njegovi.

*Niti zbogom nisi rekla,
niti roke nam podala.
Tiho, mirno si zaspala,
a v srcih naših si ostala.*

*Vse življenje si garala,
mного hudega prestala.
Ostale so sledi povsod
od dela tvojih pridnih rok.*

ZAHVALA

*Ob boleči izgubi naše mame, babice
in prababice*

Antonije Kozamernik

(6. 12. 1923 - 19. 4. 2008)
iz Žalne

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ker ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, podarili cvetje, sveče, darovali za svete maše, za cerkev in nam izrekli sožalje. Hvala g. župniku Andreju Šinku za lepo opravljen pogrebni obred, Moškemu pevskemu zboru Samorastnik in vsem pogrebcom.

Iskrena hvala celotnemu osebju Doma starejših občanov Grosuplje za skrb in nego v zadnjem delu njenega življenja. Še enkrat hvala vsem in vsakemu posebej!

Žalujemo vsi njeni

Vreme v Grosupljem: maj 2008

S prvomajskimi prazniki se je končalo obdobje nestanovitnega vremena s spremenljivo oblačnostjo in pogostimi plohami, vendar suho obdobje ni trajalo dolgo. Že 5. maja proti jutru je pričelo rahlo deževati. Dež se je dopoldne okrepil, a že popoldne hitro oslabil in ponehal. Naslednji dan je bilo v zgodnjih jutranjih in popoldanskih urah še spremenljivo oblačno s kratkotrajnimi plohami, nato pa je sledilo deset dni večinoma sončnega vremena. Zaradi toplih popoldnevov (najvišje temperature so se gibale med +19 °C in +25

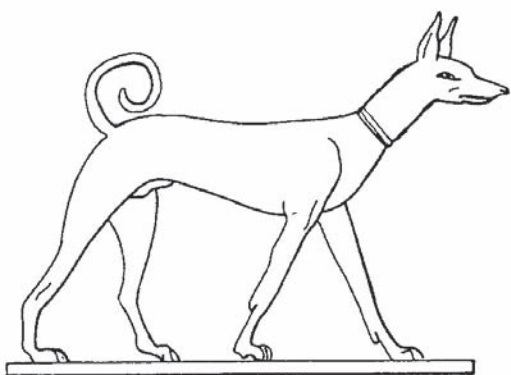

°C) s prevladujočim vzhodnim vetrom so bile razmere ugodne za začetek prve košnje. Slednjo je na začetku druge polovice meseca prekinilo poslabšanje, ki je prineslo padavine in občutno ohladitev. Kljub temu da se je dež pojavljal le občasno, vmes je bilo tudi nekaj krajših sončnih obdobj, je med 17. in 22. majem na kvadratni meter tal padlo 64 litrov padavin oz. približno 2/3 mesečne količine. V naslednjih dneh je bilo vse več sončnega vremena in živo srebro je iz dneva v dan segalo višje. Potem ko je 20. maja popoldne temperatura dosegla le +11 °C in 23. maja +17 °C, je le štiri dni kasneje presegla +32 °C! Prvi vročinski val v letu ni trajal dolgo, saj se je nad +30 °C segrelo le 27. in 28. maja. Ob koncu meseca je vročina hitro popustila, nevihte 30. maja popoldne pa so poleg dežja in sode prinesle tudi nekaj zrn toče.

Srednja mesečna temperatura je bila +15,6 °C, kar je glede na povprečje obdobja 1995-2007 približno pol stopinje pretoplo. Jutra s povprečno temperaturo +9,4 °C so bila glede na povprečje omenjenega obdobja toplejša za okoli stopinjo Celzija, popoldnevi s povprečno temperaturo +21,9 °C pa so bili običajno topli. Najnižja mesečna temperatura je bila +3,9 °C (12. 5.), najvišja pa +32,5 °C (27. 5.). Megla je bila opažena v šestih jutrih; prav v mestu je bila štirikrat, ostale dni pa je jutra spremljala le v bližnji okolici. Grmenje in bliskanje je bilo zabeleženo v petih dneh. V štirinajstih padavinskih dneh je na kvadratni meter tal padlo 107 litrov padavin, kar je v primerjavi s povprečjem obdobja 1995-2007 običajna količina. Po letu 1995 je bil najbolj namočen maj leta 2006, ko je padlo 184 litrov padavin, najbolj suh pa leta 1998, ko je v mesecu dni padlo 48 litrov padavin.

Več podrobnosti o vremenu v Grosupljem se nahaja na spletni strani www.grosuplje.slometeo.net

Iztok Sinjur

Najboljši človekov štirinožni prijatelj ni stol – ampak pes!

Pes skozi zgodovino

Pes je bil v človeški prazgodovini čuvaj, lovec, vir toplote in pobiralec človeških iztrebkov, zato je prav, da se mu, danes udomačenemu, oddolžimo s tem, da tudi mi pobiramo njegove iztrebke.

Štirinajst tisoč let so stari prvi ostanki prapsa, njegovo čeljust so namreč našli v izkopaninah v votlini skupaj s človeškimi kostmi. Pes je takrat spremljal skupino nomadov iz stare kamene dobe. Pes je bil prva žival, ki jo je človek udomačil, šele več tisoč let kasneje so mu sledili govedo, jelen... Človek se je začel ukvarjati s kmetovanjem kar štiri tisoč let potem, ko je sklenil zaveznitvo s psom.

Najdbe dokazujejo, da je pes že davno služil človeku kot družabnik in čuvaj: v južnem delu Evrope so našli zakopano okostje deklice, ki je izvirala iz vrste kromanjonec. Ob njenem truplu so položili trupla štirih psov, ki so gledali v različne smeri neba in so simbolično stražili deklico na poti v onostranstvo. Skupnost človeka in psa dokazujejo enajst tisoč let stare najdbe v Jaguarjevi votlini v Ameriki. Na Danskem pa so našli deset tisoč let stara okostja dveh različno velikih pasem psov.

Lovci so najbrž našli mladiče katerega od kanidov in jih udomačili, počasi pa so spoznali lastnosti posameznih vrst in začeli načrtno vzgajati samo tiste živali, ki so jih potrebovali za posamezna opravila. To je bil začetek kinologije, nauka o psih, pasjih pasmah in vzreji pasemskih psov.

Izvor psa ima veliko teorij, dokazov zanje pa je relativno malo. Prvi dokaz o obstoju vrste canidae je star približno 38 milijonov let. Domači psi imajo verjetno največ skupnega s kanidi: z volkovi, lisicami, šakali, kojoti, dingi in divjimi psi. Ni pa znano, katero od naštetih vrst je človek udomačil. Teorija o udomačenih volkovi, ki jo zagovarja Bruce Fogle, znani britanski kinolog in veterinar, pisec obsežne enciklopedije psov, pravi, da se psi med seboj razlikujejo, ker so volkove udomačevali na različnih koncih sveta v različnih obdobjih, poleg tega pa so bili volkovi tudi na različnih razvojnih stopnjah.

Skupna lastnost vseh kanidov so močna, široka prsa in ozek ledveni del, kar omogoča psom hiter tek. Vsi imajo oster vid in sluh. Vse vrste, ki so psom sorodne, uporabljajo za sporazumevanje enake znake in mimiko, s katerimi lahko izrazijo

jezo, strah, zadovoljstvo, prevlado in podrejanje. Odvečno hrano zakopavajo in jo tako shranijo za hude čase.

Zanimivo je, da je za vse kanide značilno valjanje po mrhovini ali kakšni podobni zaudarjajoči snovi. Ta lastnost greni življenje marsikateremu skrbniku psa, žal pa je psa tega početja zelo težko odvaditi, saj ga je prinesel na svet od svojih prednikov. Ta navada tudi nima jasne razlage poleg te, da gre za običajno »nadišavljenje«.

Za dobro sožitje s psom je pomembno poznati tudi lastnost, ki je značilna za vse kanide razen za samotarske lisice. Vsi psi imajo dobro razvit čut za družabnost, živijo v krdelu in v njem oblikujejo tudi hierarhično lestvico. Trop oziroma krdelo vedno vodi vodja, žival »alfa«, zadnji na lestvici pa so mladiči, na katere pazi celotno krdelo. Vsi kanidi svoje ozemlje označujejo z urinom. Samci običajno dvignejo nogo, da dosežejo čim večji učinek in označijo predmet čim višje. Pri tem gre tudi za t.i. »puščanje sporočil« drugim predstavnikom vrste. Z urinom se psi prepoznavajo med seboj, sporočajo spol, zdravstveno stanje, s prisotnostjo nekaterih hormonov v urinu pa nakazujejo tudi psihološko stanje in počutje. Tako bomo skrbniki psov lažje razumeli, zakaj predstavlja »branje pasjih sporočil« za psa pomemben element komunikacije, ki mu ga nikakor ne smemo preprečevati.

Psi so razvili tudi posredovanje sporočil s brisanjem zadnjih tac ob tla. Blazinice na nogah izločajo znoj, v katerem so prav tako prisotne novi, iz katerih pasji sorodnik zazna »posebne podatke podpisnika«.

Zanimiva in zelo pomembna lastnost kanidov pa je, da se z izjemo lisic lahko med seboj križajo. V nekaterih deželah, še posebej, kjer so bili življenjsko odvisni od psov, so načrtno križali pse z dingi, volkovi ali divjimi psi, da so dobili pse, ki so bili sposobni preživeti v divjini. Eskimi so na primer za paritev godno psico privezali v gozdu v pričakovanju, da se bo sparila z volkom. Običajno se je to res zgodilo, če pa je primanjkovalo hrane, si volkovi niso pomišljali ponujeno pasjo nevesto pojesti. Ena najstarejših pasem, ki se je ohranila do danes, so faraonji psi. Biologi menijo, da se je razvila s križanjem med psi in šakali več kot 3000 let pred našim štetjem, o čemer pričajo klinopisi, hieroglifi in slike. Pisni

viri opisujejo psa faraona Tutankamona, ki je vladal v Egiptu leta 1350 pr. n. št., njegovemu psu pa je bilo ime Abuvitijeva. Ko je zaradi starosti umrl, so njegovo truplo balzamirali in zavitega v platno pokopali v krsti, kip psa pa so kasneje postavili ob vhodu v Tutankamonovo grobnico.

Ljudje so se selili po svetu, ves čas pa so jih spremljali udomačeni štirinožci. Tako so se temeljito premešali geni in nastale so nove pasme. Pri tem so se ohranjale pomembne sposobnosti posamezne pasme. Sedaj jih lahko naštejemo preko 400. Človek je vzredil prinašalce, sledarje, pastirje, čuvaje in še veliko delovnih profilov.

Ko so Evropejci prodirali v Afriko, so v Kongu naleteli na številne zgodbe, v katerih so psi nastopali kot veliki učitelji in lovci. Ljudem naj bi prinesli tudi ogenj. Odnos do psov se je skozi tisočletja zelo spreminjal, večina religij vsebuje tudi mesto psa v njej. Ponekod je simbol dobrote, drugje spet predstavnik zla. Hebrejci so šteli pse za umazane živali, saj so v njihovi sredini, t.i. pariji, psi opravljali delo komunalcev in mrhovinarjev. Hranili so se namreč s človeškimi odpadki in celo s trupli, živeli pa so v okolici velikih mest. Judje poznajo zgodbo o Kajnu in Ablu, v kateri z naklonjenostjo opisujejo mesto psa, ki ga je Bog podaril Kajnu za zaščito. Krščanstvo je sicer povzelo splošno negativen odnos do psov, vendar istočasno pes nastopa v številnih zgodbah skupaj s svetniki in svetnicami kot dobrohotno in pomagljivo bitje: sv. Margareta iz Cortone, irski svetnik sv. Patrik, sv. Rok, ki je tudi na slovenskem zavetnik kinologov, pa sv. Janez Bosco. Tudi islam namenja psom najprej negativno vlogo, vendar je v mnogih prilikah pes odigral pomembno vlogo tako, da je celo prerok Mohamed odločil, da so tudi psi Alahova stvaritev. Pravi hvalospev je psom postavil islam z zgodbo o sedmih spečih možeh.

Ljudske vraže, povezane s psi, pogosto govorijo o smrti. V Veliki Britaniji zelo malo veterinarjev (le dva od petih) verjame v posmrtno življenje psov za razliko od japonskih kolegov, ki so vsi po vrsti prepričani, da se bomo skrbniki s svojimi pasjimi spremljevalci družili tudi po smrti. Ko bi le bilo tako....

Mojca Sajovic

40-letnica osnovne šole

Pet let je minilo od zadnjega srečanja generacije, ki je zaključila osnovno šolo v šolskem letu 1967/1968. Mnogi so se ob vabilu začudili, kako čas hitro teče. Na prejšnjem srečanju smo se pogovarjali o vstopu med 'abrahame', letos pa že o upokojitvah. Ob preštevanju smo ugotovili, da so štirje, dve sošolki in dva sošolca, že pokojni, dva od njih sta bila še na našem srečanju pred petimi leti med nami. Prav tako se je lani poslovila ena od razredničark, Hilda Lučovnik.

Organizatorji: Jože Gruden, Toni Žitnik, Mija (Kadunc) Gačnik in Marija (Vintar) Samec, smo bili malo razočarani, ker je na srečanje prišlo nekaj manj sošolcev, kot smo pričakovali, vendar smo bili v gostišču veselo razpoloženi, kar je na fotografije ujel Franci Zorko. Celo zavrteli smo se ob zvokih ansambla Grm. Marsikaj smo si imeli povedati, kar premalo časa je bilo za vse. Čez pet let, smo si obljubili, se spet dobimo. **(MS)**

Dan grosupeljske odbojke

Odbojkarsko društvo Flip flop je ob uspešnem zaključku sezone zadnjo soboto v maju v dvorani in za dvorano Osnovne šole Brinje pripravilo družabno srečanje z naslovom »Dan grosupeljske odbojke«. Organizatorji so pripravili predstavitev vseh vadbenih skupin, najmlajše članice pa so pokazale, kaj so se naučile v enem letu. Med seboj so se pomerili tudi starši, trenerji in mešana ekipa mlajših in starejših deklic. Najmočnejši začetni udarec, ki so ga izmerili, ima odbojkarica Polona Puhar.

Intenzivno in kvalitetno delo prinaša tudi rezultate, s katerimi so ob danih pogojih dela, treningi potekajo v športni dvorani Brinje, zadovoljni. Odbojkarsko društvo Flip flop ima sicer 120 članic, odbojkaric,

starosti od 7 let naprej. Tekmujejo v šestih kategorijah, zanje pa skrbi sedem trenerjev. Odbojkarice kluba MZG Grosuplje so letos prvič tekmoval v prvi državni ligi in zasedle končno osmo mesto in se tako tudi obdržale v prvi ligi. Mlajše deklice so na državnem prvenstvu osvojile šesto mesto. V letošnji sezoni sta igralki Katja Blatnik in Katja Kocjan osvojili prvo mesto na državnem prvenstvu v odbojki na mivki in se tudi uvrstili na evropsko prvenstvo, kjer sta končali na solidnem 13. mestu.

Cilje za prihodnjo sezono so si že zastavili, in sicer obstanek članic v prvi ligi, želijo pa si čim več mlajših igralk, ki bi stopale po stopinjah starejših odbojkaric.

Helena Miklič

PLESNO MESTO

Rock and roll 4 ever

*Po pogovoru z grosupeljskim
plesalcem akrobatskega rock and rolla
Blažem Hrenom zapisal*

Jože Miklič.

Blaž Hren je doma s Spodnje Slivnice in mi zaupa, da so tu pred njim živeli že dve generaciji Hrenovih. Prve plesne korake je spoznal leta 1993 v vrtcu Tinkara, ko je imel komaj 3 leta. Navdušila ga je

mama. Vpisala ga je v plesno šolo Mickey, ki se je pozneje preimenovala v PLESNO MESTO in PLESNI KLUB M. Njegova prva trenerka je bila Barbara Stančević, pravi pa še, da je Barbara kar precej Grosupeljčanov naučila plesati. Dobro so se razumeli, z nekaterimi plesalci kot na primer s Francijem Pevcem pa se še vedno srečujejo.

Po nekaj letih cicibanskih korakov v plesnih ritmih je stopil v šolo. Takrat je začel plesati rock and roll. S prvo soplesalko Mašo Križman s Cikave sta skupaj plesala 11 let. Kmalu sta začela posegati po najboljših mestih na tekmovanjih tako doma kot v tujini. Bila sta **trikratna državna prvaka v kategoriji mlajših mladincev**.

Ko se je njuna plesna pot razšla, je Blaž poiskal plesalko Špelo Roblek iz Tržiča. Oba sta se nato vpisala v ljubljansko Plesno mesto M, kjer redno trenirata trikrat ali štirikrat na teden pod vodstvom Roberta Križaniča in Irene Škrjanc - pred večjimi tekmovanji pa še nekoliko bolj pogosto. Z njo je nadaljeval uspešno plesno kariero v kategoriji starejših mladincev. Tudi s Špelo sta bila že **trikrat državna prvaka med starejšimi mladinci**. Sodelovala sta kot državna reprezentanta na tekmovanjih širom po Evropi in vedno sta tudi v svetovnem merilu sodila med najboljše.

Medtem je Blaž končal osnovno šolo in se odločil za medicinski poklic. V srednji šoli je vedno med prvimi, ko je treba nabirati novo znanje, izkušnje, veliko prakse pa opravi v bolnišnici, kjer dela poleg redne prakse tudi honorarno. Naj bo to šola, delo ali ples, Blaž je vedno zanesljiv.

Lansko leto sta Blaž in Špela prestopila v članske vrste, saj sta oba napolnila 18 let. Blaž pa prav v teh dneh dela maturo in razmišlja tudi o nadaljnjem študiju na področju medicine. Kljub tem obveznostim pa sta z zmago na Pokalu Slovenije dokazala, da bosta vrhunski plesalca akrobatskega rock and rolla tudi v tej kategoriji.

Ker ljubezen do plesa Blaža »drži« že 16. leto, je normalno, da svoje plesno znanje prenaša tudi na mlajše generacije. Zato Blaž že poučuje najmlajše plesalce v grosupeljskem vrtcu, sodeluje na kulturnih dnevih po celi Sloveniji, nastopa v televizijskih oddajah in video spotih. Njegova plesna pot je kar dolga in skupaj s Špelo sta se odločila, da bo njuna pot tudi v naprej PLESNA. Obema želimo veliko uspeha.

10. maraton treh občin

V nedeljo 1. junija je Kolesarsko društvo Grosuplje organiziralo že 10. kolesarski maraton treh občin. Maratona se je udeležilo 800 rekreativnih kolesarjev, od tega 150 šoloobveznih otrok. Kljub velikemu številu udeležencev je vse potekalo brez hujših okvar in poškodb.

Na prireditvi je bilo tudi nekaj znanih imen, kot npr. bivši profesionalac udeleženec velikih dirk Francoskega toura in Italijanskega gira Primož Čerin, poznani motorist in vsestranski športnik Miran Stanovnik, ki je odličen tudi na kolesu, župan Ivančne Gorice g. Jernej Lampret, župan Grosupljega g. Janez Lesjak pa je na startu vsem udeležencem zaželel srečno vožnjo.

Ob tej priložnosti se zahvaljujem vsem pokroviteljem, ki so omogočili izpeljavo 10. maratona treh občin: Gasilcem in ZŠAM Ivančna Gorica, članom motokluba FIREGROUP Ivančna Gorica za pomoč pri varovanju udeležencev, medicinskemu osebju, učiteljem OŠ Brinje in Louis Adamič, občinam Ivančna Gorica, Dobropolje in Grosuplje, ZŠO Grosuplje ter članicam in članom Kolesarskega društva Grosuplje.

Toni Hren, Kolesarsko društvo Grosuplje

SLIKE OD VRHA NAVZDOL

(foto Jože Miklič):

- Množica okoli 800 kolesarjev se je začela zbirati že skoraj pol ure pred startom.
- Prva in najbolj množična skupina se je ne pot podala dobrih 15 minut čez 9. uro.
- Kmalu za njo ji je sledila skupina z gorskimi kolesi.
- Na koncu so na krajšo pot odšli še šolarji s svojimi mentorji in učitelji.
- Maratona treh občin se je udeležilo tudi nekaj pohodnikov.

Skriti kraji na Kočevskem Spust na Loško steno

Večina gorskih prijateljev bo pomislila na znamenito Loško steno pod Mangartom. Ne, ni tako zahtevna, ni tako visoka, ni pa zato nič manj čudovita.

To pot smo gorniki - Skalaši šli na ogled prečudovite zelene Kolpske doline v zgornjem toku reke Kolpe. Seveda nismo hodili prav ob Kolpi, pač pa smo si jo ogledali takorekoč iz zraka. Ta razkošni pogled smo si privoščili z 875 m visoke Loške stene, ki jo spodaj ob Kolpi objemajo tri vasi: Ribjek, Ložec in Grintovec pri Osilnici.

Kljub slabi vremenski napovedi se je nabralo dvajset pogumnih pohodnikov, nekateri kar z dežniki na nahrbtnikih, kar je verjetno za ves dan zadržalo dežne kaplje v oblakih.

Pot je bila tehnično nezahtevna, samo v zadnjem delu je brezpotje in je zahtevala izredno pazljivost zaradi prepadnih in krušljivih robov na obeh straneh te mogočne stene.

Domačini na tem področju omenjajo gosto naseljenost s kačami in medvedi. Od medvedov so ostale samo velike in strah vzbujajoče stopinje v blatu, kače (baje je bil kar čeden modras) pa so nam delale družbo samo krajši čas, potem pa odhitele nekam po svojih opravkih. Naročilo vodje poti kolegu, ki je kačo prvi opazil, naj jo pridrži za rep, da si jo ogledamo še ostali, iz "neznane" vzroka ni bilo realizirano.

Zbirno mesto je bilo zaradi lažje orientacije pohodnikov iz drugih krajev Slovenije kar na Škofljici. Nekateri smo prisledli v avtomobile h kolegom, da bi z manj vozili tudi ekološko manj onesnaževali naravo, pa tudi varčni Gorenjci so bili med nami in ker smo prijatelji, smo se že navzeli nekaj njihovih praktičnih navad.

Zapeljali smo se mimo Kočevske Reke in vasi Borovec do turistične kmetije Jurjevič v zaselku Ravne, kjer hranijo veliko starinskih predmetov, med drugim izstopa tudi poldrugi meter dolga uskoška sablja. Po prvem jutranjem okrepčilu, po predhodnem naročilu spečejo tudi odojka ali jagenjčka na ražnju, smo mimo lovske kočice na Ravnah krenili na 1192 m visoki Cerklj, najvišji vrh v tem predelu kolpske doline.

Na začetku se pot vzpenja precej strmo, potem pa se na gozdni cesti izravna in nudi na približno tisočmetrski nadmorski višini sproščen pohod po zelenih gozdovih. Še parkrat smo globoko zajeli sapo in dosegli vrh Cerka. S hriba je lep razgled proti gozdnemu rezervatu pragozdu Krokarnju, Kočevju ter Ribnici in na drugo stran proti Snežniku. Na njem je tudi pomembna geodetska merilna točka. Po nepreverjenih podatkih je vrh dobil ime po zaslužnem zemljemercu Cerku.

Sledil je spust mimo gozdnega rezervata

Firstov rep in dalje na 875 metrov visoko Loško steno. Tu nas je kot po čudežu obsijalo sonce in osušilo zahtevnejše brezpotje in privabilo mrčes iz lukenj. Pohod po temenu naše gore je postajal dramatičnejši. Zadaj za nami na levi so ostajale prepadne stene Firstovega repa, na naši desni pa močno odsekano ostenje 1125 m visokega Moža. Mi pa smo hiteli naprej po ozkem pasu proti koncu te naravne lepote, ki se kakor mogočen ladijski kljun dviga čez petsto metrov nad osilniško dolino. Občudovanja vredna je tudi visoka in skoraj navpična skala, ki spredaj na jugu zaključuje Loško steno. Za fotografiranje direktno navzdol sem se moral po trebuhu priplaziti do roba, kjer nekatere skale dajejo občutek, da samo čakajo, kdaj se jih bo kdo dotaknil in bodo zgrmele v dolino. Resnejši in preudarnejši kolegi so me za noge vlekli nazaj. To me je prepričalo, da je v tako zanesljivi družbi res lepo hoditi v hribe. Počitek in malico smo si privoščili malo stran od prepadnih sten. Tu smo spet našli lepo uhojeno gadjo luknjo, za katero pa nismo uspeli ugotoviti, če je „obljudena“.

Povratek smo si skrajšali po gozdni cesti, ki pelje prečno na novo zgrajeno cesto, katera bo za več kot dvajset kilometrov zblížala Kočevsko z Osilniško dolino. Po tej cesti, ki je sicer še v gradnji, smo si že jutraj pripeljali nekaj avtomobilov, s katerimi smo odšli šoferji še po ostala vozila in glavnini družbe prihranili za šest kilometrov makadamske in asfaltne poti.

Pogled z Loške stene je res čudovit. Skoraj dobiš občutek, kot da si v Alpah. Povabim vas, oglejte si jo. Zelena dolina Kolpe in gozdna prostranstva Kočevske še vabijo.

Marjan Perme

Gorniški klub LIMBERK: Povabilo na naše poti v glavni gorniški sezoni v letu 2008

junij

28. in 29. 6. Kepa (dvodnevna tura). V soboto, 28. 6., se bomo ob 16.45 odpeljali z vlakom z Jesenic do Podrožce (onstran karavanškega predora) v Avstriji. Po dveh urah hoje prenočimo v koči Slovenskega planinskega društva iz Celovca na Bleščeči planini. Naslednji dan nadaljujemo na Kepo in se vračamo na slovensko stran na Dovje. Hoje bo za 8-9 ur.

julij

5. 7. Zavrh pod Šmarno goro. Tradicionalno srečanje s slavnostno akademijo in kulturnim

programom v počastitev obletnice rojstva Jakoba Aljaža in desete obletnice otvoritve spominske gorniške poti (SGP) Aljaževa pot od doma do doma. Pričetek ob 9. uri.

19. 7. Krožna tura okrog Begunjščice. Zbrali se bomo ob 7. uri na parkirišču ob mejnem prehodu Ljubelj, kjer bomo pot tudi končali. Šli bomo mimo kočice na Zelenici do Roblekove kočice in mimo kočice na Prevalu po Bornovi poti na izhodišče. Zmerne hoje je za 6-7 ur.

20. 7. Monte Zermula (2145 m). Pot bo peljala po smeri »via ferrata Monte Zermula« za 600 višinskih metrov. Povratek bo po položnejši poti. Tel. (01) 511 62 56, Anton.

avgust

1. 8. Škrlatica (2738 m) Tradicionalni enodnevni pohod. 10 - 12 ur hoje.

9. 8. Ajdna nad Potoki. Smer: Žirovnica, Ajdna, Valvazorjev dom in nazaj, 3-4 ure.

14. 8. Žrd (Monte Sart, 2324 m). Rezija. Hoje bo za 8-10 ur (predhodne prijave vodniku teden prej na tel. (04) 202 83 78, Andrej).

17. 8. Petzeck (3283 m). Zbor ob 4. uri na Petrolu pred karavanškim predorom. Prijave in informacije osem dni pred turo na tel. (01) 511 62 56, Anton.

23. 8. Montaž – Špik nad Policami (2753 m). Zbor bo ob 6.30 na križišču ceste Predil – Trbiž na odcepu za Nevejsko sedlo. Pohod bomo pričeli in končali na planini Pecol.

september

6. in 7. 9. Bleščeča planina (1080 m) in Poludnik 1999 m). Srečanje s koroškimi Slovenci (SPD Celovec) na Bleščeči planini.

13. 9. Staničev vrh (1805). Tura v spomin na gornika in vzornika Valentina Staniča. Pot bo zahtevnejša. Zaželen samovarovalni komplet in čelada.

20. 9. Črna gora (1378 m), Požgana Mlinarica (1868 m). Zbor udeležencev bo ob 7.30 pred trgovino Mercator v Mojstrani. Pohod bo trajal okrog 9 ur.

27. 9. Špik (2472 m). Dobili se bomo ob 7. uri pri Mihovem domu pod Vršičem. Obvezne predhodne prijave na tel. 031 224 114 - Benjamin.

28. 9. Kumlehova glava (1785 m). Zborni mesto ob 9. uri pri Koči na gozdu (Vršič).

Podrobnejše informacije pri vodnikih ali po tel. 031 35 20 46 – Marjan.

Rokometašem uspelo doseči cilj

Zastavljeni cilj članske ekipe Rokometnega kluba Grosuplje pred začetkom sezone je bil osvojiti mesto v sredini lestvice 1. B lige. S šestim mestom so želeni cilj dosegli, z igrami, ki so jih pokazali na nekaterih tekmah, pa potrdili, da so sposobni poseči tudi višje. Uspešne so bile tudi mlajše selekcije, zlasti odmeven je rezultat mladincev.

Tekmovanja v vseh kategorijah za državno prvenstvo v rokometu se končujejo. Končano je tekmovanje v 1. B ligi. V prvo ligo sta se uvrstili ekipe Ribnice in Krke, izpadla je ekipa Dobove, Dol pa je igral kvalifikacije s tretjeuvrščenim iz 2. lige, ekipo Grče Kočevje, in izgubil, tako da so se v 1. B ligo uvrstili Kočevci. Grosupeljčani so osvojili šesto mesto, kar je po ponovni uvrstitvi v to ligo v sezoni 2002/2003 izenačitev uvrstitve iz sezon 2003/2004 in 2004/2005. V igri so bila še prisotna nihanja, kar dokazujejo zelo dobre igre in osvojene točke proti močnejšim ekipam (Krka, Krško, Klima Petek Maribor), pa tudi po nepotrebnem izgubljene točke proti enakovrednim ali celo slabšim ekipam (Sežana, Dol, Ajdovščina, Radeče). Novi trener Janko Ilc je uspel združiti v ekipi izkušnje starejših in pogum mlajših. Ker v spomladanskem delu sezone ni mogel računati na nekatere igralce zaradi bolezni in poškodb, je vključil v ekipo kar nekaj mladincev, ki so se izkazali s pogumom, borbenostjo in nepopustljivostjo, kar je dober obet za prihodnost grosupeljskega rokometarja. Cilj, ki je bil zastavljen pred začetkom sezone, je tako izpolnjen, prikazana igra pa potrjuje, da bi z vztrajnostjo in dobrim delom z mladimi v naslednji sezoni lahko posegli tudi višje. Ekipa ima potencial, ki ga je vredno negovati, kar so opazili tudi zvesti gledalci. Upajmo pa, da bodo dobre igre v prihodnji sezoni še bolj napolnile tribune Dvorane Brinje. Natradicionalnem srečanju najboljših prvobeligaških igralcev, ki je bilo letos v Ribnici, so nastopili tudi štirje Grosupeljčani: Blaž Fink, Sebastjan Obajdin, Gregor Ilc in Rok Košmrlj.

Delo z najmlajšimi člani kluba (dečki

in deklice letnik 1997 in mlajši) v klubu poteka v okviru akcije Rokometne zveze Slovenije »Rokomet v osnovne šole«. Treningi so v letošnji sezoni potekali v Dvorani Brinje, tekmovanja pa so potekala po posameznih področnih skupinah po turnirskem sistemu. Organiziranih je bilo šest turnirjev. Ekipa je nastopila pod imenom Osnovne šole Brinje in je v področni skupini Ljubljana II osvojila 2. mesto.

Mlajše selekcije kluba so nastopile v tekmovanjih za državno prvenstvo v naslednjih kategorijah: mlajši dečki B (letnik 1996 in mlajši), starejši dečki A (letnik 1993 in mlajši), kadeti (letnik 1991 in mlajši) in mladinci (letnik 1987 in mlajši). V jesenskem delu so potekala predtekmovanja, ki so polfinale prinesla le ekipi mlajših dečkov B. Ekipama starejših dečkov in kadetov se žal ni uspelo uvrstiti v polfinale, čeprav so bili kadeti temu cilju zelo blizu. Zmanjkala jim je ena sama zmaga, res pa je, da so nastopali v izredno močni skupini z ekipami iz Ribnice, Ivančne Gorice, Trebnjega in Črnomlja. Mlajši dečki B so v polfinalu osvojili končno 12. mesto v državi. V spomladanskem delu sta ekipi starejših dečkov in kadetov igrali

v skupinah za razvrstitev od 17. mesta navzdol. Ekipa starejših dečkov je v svoji skupini zasedla 2. mesto, ekipa kadetov pa 1. mesto. Skupno so starejši dečki zasedli 21. do 24. mesto, kadeti pa 17. do 20. mesto v državi. Mladinci so tekmovali v 1. mladinski ligi in osvojili 7. mesto v državi. To je ponovno najvišja uvrstitev mlajših selekcij v klubu, kar nekaj mladincev pa je že stalnih članov članske ekipe, ali pa na njena vrata že močno trkajo.

Na reprezentančne akcije v mlajših kategorijah so bili vabljeni tudi nekateri igralci: Gašper Garbas pri starejših dečkih, Jure Tivadar in Jaka Ferkulj pri kadetih ter Blaž Fink in Benjamin Zbičajnik pri mladincih. Jure Tivadar se zaradi poškodbe žal teh akcij ni mogel udeležiti. Jaka Ferkulj je bil izbran v kadetsko reprezentanco, ki je nastopila na kvalifikacijskem turnirju v Izraelu za nastop na evropskem kadetskem prvenstvu, kjer je osvojila prvo mesto in se tako uvrstila na evropsko prvenstvo, ki bo avgusta v Brnu na Češkem. Blaž Fink in Benjamin Zbičajnik sta kandidata za člana mladinske reprezentance, ki bo konec julija nastopila na evropskem mladinskem prvenstvu v Romuniji.

(br)

SAMOPLAČNIŠKA ZOBNA ORDINACIJA

v Centru Dolfke Boštjančič na Igu

PRENADENT D.O.O.

vas vabi in vam ponuja

estetsko sanacijo zobovja s plombami, prevlekami iz najkvalitetnejšega porcelana, implantanti ter protezami, beljenja in vse preventivne posege pri odraslih in otrocih.

Naročanje po telefonu 040 / 934 000

vsak delavnik med 8. in 18. uro

Lahko se zgodi,

da kot športnik ne boste učakali večje starosti od nešportnega soseda, gotovo pa boste živeli intenzivneje. In umrli boste bolj zdravi.

- inDirekt 11. 6. 2008

Moto spretnostna vožnja

Moto klub Fire Group iz Ivančne Gorice, v katerega je včlanjenih kar precej Grosupeljčanov, je v nedeljo, 1. junija 2008, organiziral državno prvenstvo v spretnostni vožnji motoristov v kategorijah junior do 10 let (do 50 ccm) ter v disciplinah za mladince in člane do 350 ccm, od 350 do 750 ccm in nad 750 ccm. Tekmovali pa so tudi v kategoriji z različnimi motorji enduro, kros, super moto do 750 ccm, pa tudi posebej s choperji, ena tekmovalka pa je tekmovala tudi za disciplino Lady coup.

Jože Miklič

Prvenstvo je Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije uvrstilo na seznam dejavnosti za preventivo in varnost v cestnem prometu, saj takšna tekmovanja motoriste utrjuje v izkušnjah na motorju, ko je potrebno ob podobnih situacijah na cesti reševati desetinke sekunde in centimetre, da ne pride do nesreč s težkimi posledicami. Zato so tekmovanja namenjena obvladovanju motorja in so na začetku motoristične sezone še posebej zaželena in potrebna. Motoristi, organizirani v klubih, pa tudi menijo, da bi bilo treba uvesti ob zavarovanih bonitete (točkovanje) za tiste, ki bi se takih tekmovanj uspešno udeleževali.

Prireditve se je odvijala na ploščadi za podjetjem G&MM. Prireditve se je udeležilo kar precej tekmovalcev v različnih razredih, med njimi kar velik delež mladih motoristov, kar je še posebej razveselljivo, saj so s tem dokazali, da želijo motor voziti spretno in varno. Ker pa je motoristov v Grosupljem in okolici kar precej, so se zato v klubu odločili, da bodo taka tekmovanja organizirali tradicionalno in bodo vsako leto kandidirali, da jih bo Zveza moto klubov Slovenije uvrstila v koledar prireditev, nam je povedal Milan Hribar, eden od organizatorjev tega prvenstva, pa tudi tekmovalec, kateremu se je pridružila vsa družina (eni s svojimi motorji, drugi pa kot navijači).

Prireditve so s svojim prihodom počastili tudi gostje: motorist reševalec, motorist policist in naš največji motorist, puščavski lisjak, Miran Stanovnik.

Moto klub Fire Group se zahvaljuje vsem sponzorjem in ekipi, ki je vse skupaj organizirala in zgledno izpeljala.

Rezultati

Junior do 10 let

1. mesto	Lucija Roglič
2. mesto	Žan Rijavec
3. mesto	Matevž Robek

disciplina do 350 ccm

1. mesto	Nejc Hribar
2. mesto	Jure Šmid
3. mesto	Žan Rijavec

disciplina od 350 do 750 ccm

1. mesto	Gregor Vodopivec
2. mesto	Tomaž Knez
3. mesto	Zvone Zupančič

disciplina nad 750 ccm

1. mesto	Janez Prosenik ml.
2. mesto	Rok Hribar
3. mesto	Mitja Šeme

disc. enduro, kros, super moto

1. mesto	Tomaž Knez
2. mesto	Matko Novljan
3. mesto	Anže Stojanovič

disciplina choper

1. mesto	Milan Hribar
2. mesto	Iztok Bence
3. mesto	Davor Bohinc

disciplina Lady coup

Tekmovala je samo Karmen Rednik.

Nasvidenje na naslednjem tekmovanju prihodnje leto!

Podarimo.si

spletni oglasnik, namenjen izključno darovanju

Ker smo ljudje velikokrat preleni, da bi predmete, ki jih ne potrebujemo več, podarili, jih tako raje zavržemo. Velikokrat tudi ne vemo, kje bi predmete lahko oddali, oziroma kdo bi jih potreboval. Spletni daritveni oglasnik www.podarimo.si je oglasnik, namenjen izključno darovanju.

Se tudi vi kdaj vprašate, kaj storiti z uporabnimi predmeti, ki jih ne uporabljamo? Vsi vemo, kakšni smo ljudje. Tisto, kar se nam zdi uporabno, raje skladiščimo, kot pa, da bi zavrgli. Vendar kmalu ugotovimo, da to ni dolgoročno rešitev in so nam v napoto. Zakaj ne bi predmetov enostavno podarili? Kakšno korist imamo od predmetov, na katerih se nabira prah? Ne bi bilo bolje, če bi jih lahko nekdo koristno uporabljal? Verjemite, veliko je ljudi, katerim bi vaša stara sedežna garnitura lahko prišla še kako prav.

Miha in Anže, študenta z Gorenjske, sta pred dobrim letom prišla na idejo, da bi naredila spletni oglasnik, namenjen izključno darovanju. Idejo sta tudi uresničila in v sodelovanju s Slovensko Karitas so 16.3.2007 premierno predstavili daritveni oglasnik www.podarimo.si. V letu dni so s pomočjo oglasnika podarili preko 90 sedežnih garnitur, 80 pralnih strojev, 40 hladilnikov, 30 zamrzovalnih omar oziroma skrinj, 230 postelj, 60 otroških vozičkov, 130 računalniških monitorjev ter preko 1200 malih živali.

Predmete lahko daruje vsak, saj je spletna stran prilagojena tistim z najmanj računalniškimi izkušnjami. Tako za oddajo oglasa ni potrebna predhodna registracija, niti ni potrebno imeti svoje e-pošte. Če pa ste malo starejši in so vam izrazi, kot je »spletni oglasnik«, tuji, vprašajte za razlago svoje vnuke, vam bodo z veseljem pojasnili. Naj bo vaša prva misel darovanje, šele nato kosovni odvoz.

Miha Jereb,
idejni vodja projekta Podarimo.si

Evropska pešpot po grosupeljski občini

Županova jama – turistično in okoljsko društvo Grosuplje je že drugič organiziralo pohod po tistem delu E6, ki vodi po naši občini do Županove jame.

V soboto, 24. maja 2008, ob pol deveti uri, so se zbrali pohodniki iz različnih krajev Slovenije na železniški postaji. Nekaj je bilo domačinov, druge pa je pripeljalo v naše kraje vabilo v petkovi popotniški rubriki Dela.

Prvi postanek popotnikov je bila Mestna knjižnica Grosuplje. Ogledali smo si razstave v galeriji in dvorani v Koščakovi hiši ter prostore nove knjižnice. V dvorani, kjer se lahko popotniki posedejo, smo slišali nekaj o zgodovini kraja. Naslednji postanek je bil v cerkvi sv. Mihaela. Gospod župnik Janez Šket nam je prijazno obrazložil mozaik patra Marka Rupnika in povedal o zgodovini obeh cerkva.

Šele zdaj se je začel pravi pohod. Pot nas je vodila mimo pokopališča proti Spodnji Slivnici in nato skozi Cerovo do tabora. Obrambna utrdba, ki je preproste kmete branila pred požigi in ropanji Turkov, je lepo obnovljena vse navdušila, prav tako kapelica sv. Antona v Puščavi s prižganimi svečkami in rožami v vazi.

Končni cilj pohoda je bila jama. S pomočjo vodnika smo si ogledali lepote podzemnega kraškega sveta. Po povratku iz jame nas je pričakala krepka ploha. Pa ni dolgo trajala. Tisti, ki so počakali, niso bili mokri. Povratek v Grosuplje je potekal med polji, ki so nas vsa zelena pozdravljala.

Prvi postanek v galeriji Mestne knjižnice Grosuplje.

Na poti proti Spodnji Slivnici.

Organizatorji pohoda, člani Županove jame – turističnega in okoljskega društva Grosuplje, smo ugotovili, da je 35 udeležencev kar lepa številka in da bomo pohod naslednje leto spet ponovili in morda vključili v ogled še druge vsebine.

Marija Samec

Zbor pri železniški postaji.

Kako naj bi se hlapec Drejc v nebesa pritihotapil

V farni cerkvi so postavili nov oltar. V največje osrednje oltarno okno je prišel sveti Lavrencij, cerkveni zavetnik, ostala mesta pa so zapolnili drugi svetniki. Vse to so odgovorni storili postopoma, kolikor se je sproti nabralo denarjev. Čisto nazadnje je župnik s pomočjo ključarjev in cerkovnika postavil na prazno mesto lep kip svetega Petra. Farani so bili še posebej ponosni na ključ, ki ga je svetnik držal v napol iztegnjeni desnici. Nekateri so menili, da je ključ zlat, drugi, da je pozlačen, tretji pa so pravili, da je bil le premazan z zlato bronco. To vprašanje je tu kajpak postranska stvar. Pomembnejše je, da je svetli ključ nebeškega vratarja že po nekaj mesecih izginil in sveti Peter je poslej vernikom molil prazno desnico. Izginotje je kajpak vse hudo prizadelo, še posebej župnika. Ta je sklical na posvet pomembnejše farane in jim potožil, da je kraja Petrovega ključa še vedno nepojasnjena. Nekaj časa so bili vsi tihi, potem pa se je oglasil Krajnikov Peter, ki je v težavnih primerih vedno našel pravo razlago. »I, gospod župnik, kdo pa je rabil nebeški ključ? Rabil ga je tisti, ki je tačas preminil. To pa je Malnarjev hlapec Drejc. Ko je odhajal, je spotoma snel ključ in se pritihotapil v nebesa; ravno to bo, le verjemite. Tedaj so vsi obmolknili iz se zazrli v župnika.

Župnik je malo pomislil, potem pa dejal: »Saj res. Več let ni bil pri spovedi. Bal se je stopiti pred nebeške sodnike, pa je naskrivaj smuknil noter.« To je povedal tako resno, da nihče ni vedel, ali se šali, ali misli resno. Tako ljudje še dandanes ne vedo zanesljivo, kam je zginil ključ njihovega svetnika. V resnici Drejcu nebes ni nihče zavidal, saj je v življenju skusil marsikaj hudega. LS

Kdo pravi, da ne vem!

- Kakšne barve je dragi kamen ametist?
 - a) modro zelene
 - b) vijoličaste
 - c) žvepleno rumene
- Kaj se je cedilo v svetopisemskem raju?
 - a) olivno olje
 - b) omega 3-maščobne kisline
 - c) mleko in med
 - d) mleko za ženske in vino za moške
- Koliko elementarnih delcev (atomov) je vezanih v vodni molekuli?
- V nekaterih naših vaseh starejši v govoru še vedno uporabljajo »v« namesto »l«, na primer »dobiva« namesto »dobila«. Kako ljudje imenujejo ta govorni pojav?
 - a) valjanje
 - b) kozolčanje
 - c) švapanje
- Katera žival ni žuželka?
 - a) majski hrošč
 - b) zelena kobilica
 - c) striga
 - d) kresnica
- Kako pravimo cvetoči rastlini, ki jo kaže podoba?

Burkaste uganke

- Kateraga zaklada nam ne more nihče ukrasti?
- Katera vdova se rada vname?
- Kdo vsako neumnost takoj naprej pové?

- Katera jezera so najbolj plitva?
- Klobasici podobna in za konja udobna?

ODGOVORI: 1. besednega, 2. slamnata, 3. mikrofon, 4. Plitvička, 5. podkev.

Tone, ne kliči vraga - si videl kaj se je primerilo naši popevki na evrosongu!

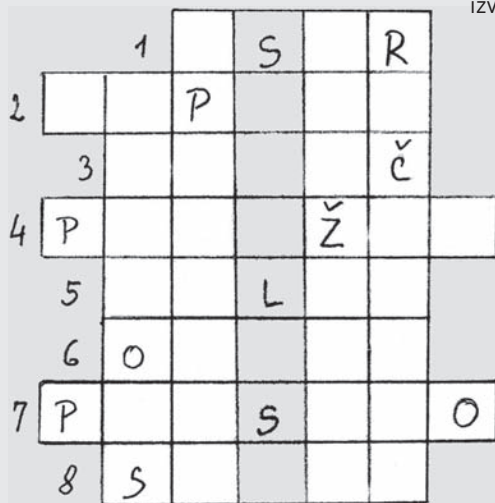
- a) paradižnik
 - b) tobak
 - c) krompir
- Kam je Trubar bežal vsakič, ko so ga preganjali?
 - a) v Rusijo
 - b) v Anglijo
 - c) v Nemčijo
 - d) na Hrvaško
 - Kako se imenujejo stoječi kapniki v Županovi jami?
 - a) stalagmiti
 - b) stalaktiti
 - c) županiti

Rešitve iz prejšnje številke: 1.c, 2.d, 3.c, 4.c, 5.zelene, 6.b, 7.c, 8.c.

Križanka brez praskanja za uhlji

Kaj nam bo razkrila. Povsem jasno in nedvoumno nam bo sporočila, katere ženske so moškim najbolj zveste. Sporočilo se bo pokazalo v osenčenem navpičnem stolpcu. V pomoč je tudi pesniški dodatek.

Zakaj brez praskanja za uhlji? Zato, ker je tako lahka, da bo šlo brez zadrege.

VODORAVNO: 1. osje gnezdo, 2. kup sena, 3. obdelovalec kovin, 4. lega, 5. voznik letala, 6. pridelek druge košnje, 7. pravo, izvirno, 8. odpadki

Pesniški dodatek

(Za lažje iskanje gesla)

Ženski spol ima to srečo,
da glavo hrani si brstečo.
Medtem ko uboga moška reva
z glavo plešasto odseva.
Lasje so svetli, rjavi, črni,
lahko so tudi zgolj srebrni.
Eni teh so pozne dobe
in so znamenje zvestobe.
LS

Geslo iz prejšnje številke: AUFBIKS

Podobnica

Ste v zadnji številki videli moža, ki se je kisal. To je redka prilika, a tudi to se primeri. Za nas je bil to izziv za iskanje besednih mojstrov. Meni so se utrnile te-le asociacije:

Moške lahko zmešajo vino in ženske; Če mož ženo zmerja, jo otroci tepejo; Ti očeta do praga, sin tebe čez prag; Če se moškemu kaj pove, gre skozi eno uho noter, skozi drugega pa ven; Hudiča lahko priklješ, težko pa ga odženeš; Moški je star, koliko se počuti, ženska pa, kakršen je njen videz; Moški ni nikoli dovolj previden pri izbiri tašče; Moški je glava družine, ženska pa krona; Ženska joka pred poroko, moški pa po njej; Ljubimec je ljubosumen na ljubimca, ne na moža; Moškega osreči mnogo stvari, žensko pa ljubezen; Hrabremu tudi zvezde pomagajo; Moške solze ne lijejo; Moške solze so sramežljive; ...

Zlomka, saj jih ni toliko, kot sem mislil; še posebej, če pomislim na pravo izrazno bogastvo, nanašajoče se na ženske. Tu nekaj tiči v ozadju, pa pika. Bo treba raziskati. Pripravljena je nova slikovna izzivalka. Kaj neki nam bo utrnila?

Smeh izpred 100-tih let

Na, tu imaš

Prikupno dekle ljubeče neguje cvetlice na balkonu. Mimo pride gospodič in jo ogovori: »Gospodična, bi tudi z menoj ravnali tako skrbno kot s cvetlicami?« Prav, če želite,« odgovori mladenka in ga obilo zalije z vodo.

Samoumevno

»Kaj je biografija,« vpraša učitelj učenca
»To je opis življenja nekega človeka«
»Prav. Kaj pa topografija?«
»To je zgodba o nekem kanonu.«

Nedolžni stric

»Kje pa je tvoj stric Martin, da ga ni nič videti,« vpraša sošolec Martinovega nečaka.
»Ah, v zaporu sedi. Zalotili so ga žandarji, ko je imel povodec v roki,« mirno pojasni nečak. Daj no mir, zaradi tega menda ne zapirajo,« ne verjame sošolec.
»No ja, na drugem koncu povodca je bila ukradena krava,« se je vdal nečak.

Na občnem zboru društva upokojenih dirigentov so imeli težave - vsi so hoteli dirigirati. Nazadnje so si pomagali z gramofonom.

Tako, da se ne boš spet odpeljal na nudistično plažo!

Veni, vidi, VICI

1. Oče in sin sedita drug proti drugemu za mizo in molčita. Vzrok je sinovo slabo spričevalo. Končno oče spregovori: »Sin, po pravici povej, kaj sedaj razmišljaš?« »Čisto nič, dragi oče, čisto nič!« »To se pravi, da nadaljuješ to, kar si počel celo leto,« zagrenjeno ugotovi oče.

2. Sinček edinček in razvajanček nemo

stoji pred učiteljem, ko ga ta sprašuje. Končno učitelja mine potrpljenje in mu zabrusi: »Ne morem verjeti; tvoj oče je skoraj genialno bister, ti pa tak.« Tedaj fant prvič spregovori: »Gospod učitelj, nekaj pa zmorem, česar oče brez mene nikoli ne bo mogel napraviti!« »Kaj bi pa to bilo,« od presenečenja zazija učitelj. »To, da bi postal dedek!«

4. Mama: »Darinka, le jej špinačo, da boš dobila lepo barvo!«
Darinka: »Toda, mama, jaz nočem biti zelena«

5. Domačini v afriškem pragozdu ujamajo dva turista iz Evrope in ju peljejo naravnost h kotlu. Tam poglavar naroči kuharjem. »Najprej tegale, ki trdi, da je vegetarijanec – ima manj holesterola!«

6. Pri zdravniku zazvoni telefon. »Oprostite gospod zdravnik, zelo slabo se počutim; pridite, če morete, in oprostite, da kličem ob tako pozni uri.« »Nič hudega, ravno pravi trenutek ste poklicali,« odvrne zdravnik, »pravkar se odpravljam v vaš kraj k nekemu drugemu pacientu, pa bom ubil dve muhi na en mah!«

Še pomnite, tovariši

Natolcevanje pred 20. leti

VEČER MARIBOR, PETEK, 27. MAJA 1988

Predsedstvo SFR Jugoslavije

Natolcevanje o vojaškem udaru

Govorice so neutemeljene, so napad in politična spletk

Predsedstvo SFRJ je na seji v sredo preučilo uresničevanje stališč, sprejetih 17. februarja letos, v zvezi z napadi na JLA v posameznih občinah. Predsedstvo SFRJ je takrat obsojalo te napade in poudarilo nujnost ukrepanja vseh pristojnih organov.

Toda takšni napadi se v posameznih občinah nadaljujejo, opozarja Predsedstvo SFRJ, v najnovejšem času pa celo naraščajo. Po svoji vsebini in metodah se spreminjajo v obrekovanje, z objavljanjem neresnic o domnevi pripravi vojaškega udara v SR Sloveni-

ji. Predsedstvo poudarja, da so vse te govorice neutemeljene, to pa velja tudi za špekulacije v zvezi z redno sejo vojaškega sveta. V bistvu so napad in politična spletk zoper JLA in njeno vodstvo, zoper Predsedstvo SFRJ kot najvišji organ vodenja in poveljevanja oboroženih sil SFRJ, in zoper ustavno ureditev naše države ter povzročajo škodo vsesplošnim prizadevanjem za nadaljnjo demokratizacijo odnosov in naših družbi, boju za odločne reševanje gospodarskih problemov in mednarodnem ugledu Jugoslavije. Predsedstvo zato spet opozarja na

družbeno nevarnost teh pojavov in zahteva, da se jim pristojni učinkovito in zakonito postavijo po robu.

Nesklepčna mladina

V ISTEM ČASOPISU!

Delegati konference ZSMJ se tudi včeraj zaradi nesklepnosti niso mogli dogovoriti, kako in po kakem vrstnem redu izvoliti predsednika in sekretarja predsedstva mladinske organizacije Jugoslavije (od 152 članov najvišjega organa ZSMJ jih je bilo na seji samo 69). Nova seja konference ZSMJ z istim dnevnim redom bo najverjetneje 6. junija, samo kakih deset dni pred načrtovano volilno sejo.

»Zakaj smo se pa mi boril?«

VSJ NA ZBOROVANJE

V KOLIKO JANEZ JAMNA, DAVIDO TASHU IN IVANO BORŠENIK

JANŠA

V TOREK, 21. JUNIJA OB 18. URI NA TRGU OSVOBODITVE V LJUBLJANI

KULTURNI PROGRAM: ROCK SKUPINE, ZBORI, PESNIKI ...

JANEZ JAMNA DAVIDO TASHU IVANO BORŠENIK

Po vseh teh letih pri(H)vatizacije in tajkunstva bo spet treba narediti kakšno zborovanje – če drugega ne, vsaj predvolilno.

Razgaljena resnica

30. maja 1991 je Jožef Školč predlagal Milanu Kučanu (predsedniku predsedstva Republike Slovenije) naj zaprejo učna centra Teritorialne obrambe na Igu in v Pekrah, kjer je nastajala Slovenska vojska.

Notranja in zunanja palit'ka

Že 17 let poslušamo:

Enostranske pripovedi

Na začetku je bila namreč travma. Janše ni aretirala vojaška policija, ampak slovenska UDBA pod imenom SDV. Slovenska tajna policija je po navodilu vojaških struktur aretirala novinarje in jih predajala vojaškim oblastem. Brez zadržkov, kooperativno in hitro.

In kaj je počela slovenska oblast? Se je takoj po aretacijah oglasil predsednik partije Milan Kučan in protestiral? Se je odzval predsednik tedanje vlade Dušan Šinigoj in takoj odstavil policijskega ministra Ertla, ker je civiliste predal v vojaške zapore? Nič, začetna značilnost aretacij je bil molk slovenskih oblasti. Še več, Delo je večerno vest o aretaciji Janše umaknilo iz dnevnih izdaj. Nacionalna televizija ni predvajala posnetkov množic, ki so se protestno zbirale pred zaporom na Metelkovi in kasneje na Roški cesti.

... Za zgodovino bi bili pomembni akterji uradne slovenske politike in največjih medijev. Intervjuji z glavnimi uredniki osrednjih medijev, zakaj njihovi časniki in televizije niso opazili več sto protestnikov, ki so se sredi belega dne zbirali na cestah.

... Zakaj je pred vojaškim sodiščem pod slovensko zastavo kot pravo čudo stal stari veteran Ris v partizanski uniformi, medtem ko je vodstvo slovenskih borcev NOB molčalo?

... Travmatično jedro je dejstvo, da je slovenska policija aretirala civiliste, jih predala vojaški policiji, slovenski politični vrh pa je še tudi po koncu procesa branil policijskega ministra, ki je vodil to usodno akcijo. - dr. Bernard Nežmah

Zehanje po starem

Dušan (NA)SMOLIČ je menda šel tik pred poplavo stavk v Sloveniji na posvet k Ediju Kardelju. Pa ga vpraša: »Tovariš Edo, ali so stavke pri nas dovoljene?«

Edo ga grdo pogleda in še nekoliko zaspano reče: »Duško, pa saj veš, da niso bile nikoli dovoljene!«

Dušan pa nato vztrajno vrta: »Ampak, tovariš Edo, mi nismo več v samoupravljanu. Mi smo zdaj na začetku kapitalizma.«

»Če je pa tako, potem pa samo na polno in čim več revolucije. Samo tako se pride na oblast,« je odgovoril Edo in na široko zazelal.

Nacionalni problemi, projekti in (osebni) interesi

Janković tako znova, kot nekoč v primeru romske družine Strojan, skozi lokalno oblast rešuje nacionalne probleme. Je pa res, da je sežiganje nevarnih odpadkov zelo dobičkonosno in da bi MOL s tem projektom močno napolnil svoj mošnjiček, s katerim bi pospešil realizacijo zastavljenih projektov, kot so nov stadion, preureditev glavne železniške postaje in multikulturni center v Šiški. - Božidar Bulat

Tranzicijski liberalizem

Svojega liberalizma LDS ni dokazovala z zavzemanjem za preoblikovanje Slovenije v pravno državo, ampak je svojo »liberalnost« izpričevala s protikatolištvom, moralnim relativizmom in politično korektnostjo do obrobni družbenih skupin, kot so npr. muslimani, istospolno usmerjeni, izbrisani. Namesto svobodnega tržnega gospodarstva smo dobili izrojeno obliko tovarišijskega kapitalizma, ovitega v ljudem všečno idiomatiko nacionalnega interesa, dejansko utemeljenega na klientelizmu, kriminalu in korupciji. - Mag. Bernard Brščič

Skrb za dnevni obrok...

»Po moji presoji in ob poznavanju laboratorijske opreme je Slovenija sposobna takoj zagotoviti nadzor nad 90 do 95 odstotki hrane in krme. Vendar to ni v interesu agrokemijskega lobija, katerega predstavnica je dr. Majda Ciraj, direktorica urada za kemikalije, ki v svojih rokah drži vseslovensko koordinacijo monitoringa kemikalij.«

- Biolog in ekolog dr. Gorazd Pretnar o tem, kdo skrbi, da vsak Slovenec dobi zadosten dnevni obrok pesticidov.

Ugotovitev ameriškega predsednika ob obisku v Sloveniji:

»Na sodišču stavkajo – državljani so zelo veseli in razposajeni, zaporu pa polni.«

Agent 007 za Patrio

Prvi slovenski oklepnik naj bi dobil ime po agentu 007, drugi bo 014, tretji 021 etc.

Komentar: Zato so v vojski rebalansirali proračun. Važno je, da imajo dobre plače (007 zapelji v rikverc in dobiš 700 € plače!)

Iz naše preteklosti

V Piranu so že leta 1958 začeli graditi ladjedelnico. Zdaj bi bilo dobro, da bi nadaljevali z deli, saj vendarle rabimo mornarico – pa če tudi hribovsko.

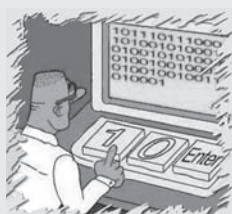

Gospodarski rokomavhi

Ruski zgledi

»Danes pa se zato v Rusiji nihče ne sprašuje, kako so njihovi najbogatejši ljudje prišli do premoženja, kaj šele da bi jih kriminalizirali.« – **Bojan Šrot** (SLS) verjetno v zagovor svojemu bratu **Bošku Šrotu**.

Računalnik za tajkune

Vrstni red pisanja ničel je dovoljen samo na desni strani, enke pa so lahko kjerkoli. Važno je, da jih je čim več, pa čeprav v redovalnici.

Nemec 2x višjo plačo od Janše

»Ko so nekateri slišali, da je plača Nemca za dvakrat višja od plače našega premiera, niti niso bili preveč presenečeni. Bili so, ko so izvedeli, da je to tisti Nemec iz slovenskega Darsa,« je poročal sredi belega dne časnik Večer, Dnevnik pa je to novico razširjeno objavil zvečer in dodal še celo vrsto raznih članov in nadzornikov uprav podjetij v večinski državni lasti in javnih zavodov.

Komentar: Dobra je ta naša Slovenija, ko lahko eni tako bajno služijo. Če pa jih boste kdaj povprašali o tem, vam bodo tako jamrali, da bi jim takoj podarili še vsaj svojih 5 € v-BOGA-ime iz svojega na pol praznega žepa.

Iz jøežkove zmečkane beležnice

Lublansko evropsko fuzbal prvenstvo

V Lublani naj bi do septembra 2008 poprvotnih obljubah Zokija zgradili fuzbalstadion. Škoda, da niso malo

pohiteli!? Sigurno bi evropsko prvenstvo lahko hodil' gledat v Lublano. Zdaj naj bi bil fuzbal-plac zgrajen u Črnučama enkart po letu 2010.

Vročina prihaja!

Ženske, poskrbite za zadostne količine piva! Ni važno ali je Union, Laško ali pa Karlovačko.

Veleupeljske zdrahe

Nova avtobusna postajališča

Glede na že zelo staro obljubo in na to, da v VELEUPLJAH s **POSEBNIM ŽAROM** napreduje gradnja cest ter se povečuje interes za javni potniški (predvsem avtobusni) promet, predlagamo, da se v podeželskem okolju postavijo približno take hišice:

V urbanih mestnih sredinah pa bi bila najprimernejša naslednja:

V eni in drugi bi pripravljali PIKNIKE, na katerih bi pekli čevapčiče, pleskavice in druge domače VELEUPELJSKE dobrote.

Dvignilo jo je.

Ker smo zadnjič poročali, da se prebivalci VELEUPELJ pripravljajo na VESOLJNI

POTOP, se je vsa razburjena dvignila ena od poslušalk našega medija in nam po telefonski liniji poslala sliko, da je našla svojo alternativno avtorsko rešitev: Kopalno kad je odnesla med komarje sredi Račenskega polja. Zdaj pravi, da bo kar tam počakala v napol natočeni kadi, občasno pa bo hodila po obronkih te turistične znamenitosti in bo špricala samo tiste komarje, ki njo pikajo, ostale pa bo napodila proti inšpekcijskim službam in vikendašem. Ko pa bo pridrvela voda iz Kuclja in drugih hribov, jo bo zopet dvignilo...

Poredniška palit'ka

Vrag naj (GA) vzame!

LEVO, drugi, da je krmaril samo na DESNO.

Nekateri pa so mu zaželeli, da bi se čim prej potopil.

Nekateri občani so porednika EHO cajtnogov videli, da je ob VESOLJNI P O P L A V I dezinformacij veslal preveč v

»Pamet v glavo,

ne pa slamo,« si je porednik EHO cajtnogov dejal zadnjič, ko mu je spet ena od svetnic (s poudarkom na i) ZAGOTOVILA, koliko je zaslužil.

»Koliko pa sem PORAČUNA DOHODNINE dobil za doplačat, vas pa ITAK nič ne briga,« bi ji skoraj zabrusil, a se je raje ugriznil v jezik, da ima še zdaj ZATEČ(Ž)ENEGA.

Napovednik: (NE)Zanima jih...

Ob izidu EHO CAJTNGOV so bralci množično hiteli z listanjem tega medija, da bi ugotovili, kakšno nagrado je dobilo poredništvo. Ker prispevka o tem niso našli, so razočarani nazdravljali še pozno v noč. Pa kdaj drugič, **TRETJIČ...** sedemnajstič...

Kolofon

Grosupeljski odmevi - Glasilo prebivalcev občine Grosuplje

Ustanovitelj časopisa: Občinski svet Občine Grosuplje

Odgovorni urednik: Jože Miklič,
tel. popoldne 786-07-22, 786-07-21 GSM 041-98-22-33
e-pošta: jozem@siol.net

Uredniški odbor: mag. Tatjana Jamnik Skubic, Barbara Pance, Janez Pintar, Marija Samec, Vera Špavec, Matjaž Trontelj.

Naslov uredništva:
1290 Grosuplje, Taborska 2 (Občina Grosuplje,
hišna centrala 788 87 50)

Lektoriranje: Marija Samec

Oblikovanje matrice: Miha Črtalič

Fotografije in prelom: Jože Miklič

Tisk: PARTNER GRAF d.o.o., Grosuplje, Kolodvorska 2

COBISS-ID: 61148160 / ISSN: 1580-0911

V skladu z določili Zakona o medijih (Ur. list 35/2001) je z odločbo št. 006-611/2002 z dne 13. septembra 2002 lokalni časopis "Grosupeljski odmevi" vpisan v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije. Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list RS št. 89/98) spada časopis med izdelke, za katere se obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 20 %. Glasilo izhaja enkrat mesečno (od novembra 2007 dalje) v nakladi 6.252 izvodov in ga prejemaajo vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

Navodila za dopisovalce

SPOROČILA DOPISOVALCEM:

NASLEDNJE PRISPEVKE ZA GROSUPELJSKE ODMEVE JE TREBA ODDATI DO PETKA, 4. JULIJA 2008.

Nenaročeni prispevki morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi v primeru institucij, organizacij, strank, društev ipd.) ter po možnosti s telefonsko številko, na kateri je mogoče preveriti avtentičnost avtorja. Sporočila, ki se nanašajo na kritiko katere koli pravne ali fizične osebe in posegajo v področje, kjer bi lahko prišlo do sporov po Zakonu o medijih, je treba oddati na papirju z lastnoročnim podpisom in polnim naslovom - pravne osebe morajo prispevek avtorizirati in dodati še žig. Avtorji besedil so po zakonu odgovorni za navedbe. Nepodpisanih prispevkov in prispevkov, oddanih po datumu za oddajo, ne objavljamo.

V uredništvu NISMO ZAVEZANI, da se z vsemi pisici prispevkov tudi strinjamo.

Uredništvo si v skladu s svojo uredniško politiko in prostorski možnostmi v časopisu pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa zakon. Javne ustanove imajo pravico do brezplačnih objav nekomercialnih prispevkov. **Nenaročeni prispevki bralcev in pravnih oseb ter PR prispevki se ne honorirajo, objavijo pa se, če so napisani v skladu z NAVODILI.**

Če želite, da vam posamezno gradivo vrnemo, priložite kuverto z ustrezno znamko in na njej napisan vaš polni naslov.

Vse ostale pravice in obveznosti uredništva in sodelujočih ureja ODLOK O USTANOVITVI IN IZDAJANJU LOKALNEGA ČASOPISA GROSUPELJSKI ODMEVI (št. 006-1/95-1), ki je bil sprejet na seji Občinskega sveta Občine Grosuplje, dne 30. 10. 2002.

NAVODILA ZA PRIPRAVO BESEDIL

Zaradi velikega števila prispevkov in zaradi želje uredništva, da čim večjemu številu ljudi omogoči povedati svoje mnenje, pripombe in pobude, bomo objavljali prispevke, dolge do največ 30 tipkanih vrstic (cca. 1800 znakov). Daljše prispevke bomo skrajšali ali jih ne bomo objavili. **PRISPEVKE V DIGITALNIH OBLIKAH JE TREBA ODDATI V RTF, TXT ALI DOC ZAPISIH BREZ VNEŠENIH FOTOGRAFIJ.** Prispevki, natisnjeni na papirju, morajo biti zaradi optičnega prepoznavanja besedil printani v ARIAL ali TIMES NEW ROMAN pokončnih fontih velikosti 12 (do max 16) pt in dovolj močnem temnejšem natisu brez kakršnih koli barvnih in drugih okrasnih podlag. Digitalne fotografije naj ne bodo vstavljene med besedila, temveč naj bodo priložene posebej, v/pri samem besedilu pa naj bo označeno, kaj posamezna fotografija predstavlja. Krajši, na roko napisani prispevki, naj bodo čitljivi.

TEHNIČNA NAVODILA ZA PRIPRAVO FOTOGRAFIJ IN SLIKOVNEGA GRADIVA

Fotografije, risbe in ostalo slikovno-grafično gradivo naj bo posredovano na mediju, ki ga je mogoče skenirati na ploskovnih skenerjih, le izjemoma so lahko tudi diapozitivi ali negativni. Digitalne fotografije naj bodo zapisane v JPG (brez stiskanja), TIF ali PDF zapisu, 300 dpi, barvne v CMYK razslojitvi. Najmanjša ločljivost glede na željeno velikost objave in motiv mora biti 180 dpi.

Oglasno trženje v Grosupeljskih odmevih

CENIK IN POGOJI OGLAŠEVANJA

V zvezi z možnostmi za oglaševanje v Grosupeljskih odmevih objavljamo cenik oglaševanja, ki je narejen na podlagi cenika št. 006-1/95, sprejetem na občinskem svetu 29. 9. 1999.

Iz 1. člena

TABELA ZA OKVIRNI IZRAČUN (CENE SO PRERAČUNANE V EVRO)

Dimenzije oglasa v cm	Površina oglasa v cm ²	Korekcijski tržni faktor	Skupno število točk	Cena v €	Končni znesek z DDV v €
A 6,0 x 6,0	36,0	1,650	59	30,37	36,44
B 6,0 x 8,3	49,8	1,549	77	39,44	47,33
C 6,0 x 12,5	75,0	1,347	101	51,65	61,98
D 9,2 x 8,3	76,4	1,339	102	52,28	62,73
E 12,3 x 8,3	102,1	1,143	117	59,66	71,59
F 12,3 x 12,5	153,8	1,060	163	83,56	100,28
G 18,6 x 8,3	154,4	1,062	164	83,83	100,59
H 18,6 x 12,5	232,5	0,994	231	117,92	141,51
I 18,6 x 27,3	507,8	0,918	466	238,33	286,00
J [39,6 x 27,3]	1081,1	0,866	936	478,68	574,42

Vrednost oglasa J dimenzij (39,6 cm x 27,3 cm) je izračunana za oglas na dveh straneh v sredini. Točka znaša 0,51129188 EVRA. Izračun je za vse oglase pripravljen za črno-beli natis. **Za oglase na notranjih barvnih straneh je treba znesek pomnožiti z 1,25, na zadnji strani z 1,5, na naslovnici pa s faktorjem 2,00.** K neto vrednosti oglasa je treba dodati še 20 % DDV.

Račun se izstavi po izidu časopisa. **V ceno ni vračunano oblikovanje oglasa.**

2. člen

Za vmesne velikosti se število točk izračuna z interpolacijo.

Za prvo objavo enakega oglasa ni popusta.

Vsaka naslednja serijska objava je cenejša za 5 % do največ 30 %. Če se stranka odloči za celoletno redno oglaševanje, se ji lahko obračuna razliko popustov do 30 % pri sedmem nespremenjenem oglasu.

Rok za oddajo podatkov za oglas (besedila, logotipi, fotografije, ceniki in podobno) je enak kot za oddajo ostalih prispevkov. Predhodno rezervirajte časopisni prostor za vaš oglas!

Če boste oddali **digitalno oblikovan oglas**, mora biti zapisan v JPG (brez stiskanja), TIF ali PDF zapisu (300 pik/palec - za barvne oglase v CMYK barvni razslojitvi).

Digitalno izdelan oglas pošljite na elektronski naslov jozem@siol.net najpozneje en teden po roku za oddajo nenapovedanih prispevkov, vendar morate o nameri predhodno obvestiti odgovornega urednika po telefonu (**GSM 041/98 22 33**) ter mu po pošti na njegov domači naslov poslati potrjeno naročilnico pravtako najpozneje en teden po roku, ki je določen za oddajo ostalih prispevkov.

ZA OGLASE, PREDSTAVITVENE PR (piar) ČLANKE IN ZAHVALE OB SMRTI SVOJCEV JE TREBA NAVESTI POLN NASLOV NAROČNIKA OZIROMA PLAČNIKA RAČUNA.

Za vse dodatne informacije sem vam na voljo popoldne na naslovu:

Jože Miklič, Zagradec 53, 1290 Grosuplje,
ali na tel. št. 01/ 786-07-22 (popoldne)
ali **GSM 041/98-22-33**,

lahko pa tudi po elektronski pošti na naslovu: jozem@siol.net.

»Za prijazno Grosuplje«
odgovorni urednik **Jože Miklič**

V Pekarni Grosuplje nas povezuje skupna želja: ustvarjati izdelke in razvijati storitve, ki s svojo kakovostjo navdušujejo kupce.

V svojo sredino vabimo posameznike, ki si želijo razvoja in socialne varnosti v uspešnem slovenskem podjetju, uprtem v prihodnost.

Ujemi svoj poklic!

Pridružite se nam pri delu v obratu Pekarna Grosuplje kot

SODELAVEC V SKLADIŠČU (m/ž)

VZDRŽEVALEC STROJNIH IN

ELEKTRO NAPRAV (m/ž)

Pekarna
Grosuplje

Ste marljivi in skrbni pri delu? Bi radi svoje spretnosti in znanje delili z nami? Predstavite se nam in se nam pridružite!

Več informacij o prostih delovnih mestih dobite na spletni strani www.mercator.si, pod rubriko Razpisi za zaposlitev. Lahko nas tudi pokličete na številko **01/786 69 02**.

Vaše prijave z življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov

Poslovni sistem Mercator, d.d.,
Kadrovski sektor,
Dunajska cesta 107,
1000 Ljubljana

ali po e-pošti na naslov
zaposlitev@mercator.si.

Vaše prijave pričakujemo do **25. junija 2008**.
Obravnavali jih bomo zaupno.

Posredujemo in svetujemo pri nakupu **SONY LCD TV** aparatov ter **ViewSonic LCD monitorjih!!!**

GABER servis

Peter Kastelic s.p.
Partizanska 8, 1290 Grosuplje

Pooblaščen servis za:

BANG & OLUFSEN **B&O**

YAMAHA

harman/kardon

marantz

Servisiramo tudi vse ostale audio video naprave

Telefon: **059 190 524**

GSM: **041 774 274**

E-mail:

servis.gaber@masicom.net

Del. čas:

pon., sre., pet.

9-12h in 14-16h

ZASEBNA ZOBNA ORDINACIJA

GROSUPLJE
Adamičeva 30

01 787 34 13
041 723 731

Goran Petrović
dr. dent. med.

RAČUNOVODSKI SERVIS

DRAGO KASTELEC S.P.

Adamičeva cesta 3D, 1290 GROSUPLJE

Tel.: 01/786-04-10, fax: 01/786-10-76
GSM: 041/741-500

E-mail: drago.kastelec@siol.net
www.racunovodja-grosuplje.si

FRANŠIZNA SKUPINA

SIMIČ & PARTNERJI

080 30 25

E: info@unigard-varovanje.si

Cesta na Krko 7, 1290 GROSUPLJE

- fizično varovanje
- tehnično varovanje z intervencijo
- help line (pomoč v sili)
- mehanska zaščita
- organizacija varovanja prirediteljev

Novo v Grosupljem

Župan in delavci občinske uprave Občine Grosuplje vsem občankam in občanom čestitajo ob dnevu državnosti in občinskem prazniku.

Slavnostna seja Občinskega sveta Občine Grosuplje

**s podelitvijo nagrade in priznanj
bo v ponedeljek,
23. junija 2008,
z začetkom ob 18. uri,
v Kulturnem domu
Grosuplje.**

Vljudno vabljeni! Občina Grosuplje

Svečanost ob dnevu državnosti na Polževem

**bo v sredo, 25. junija 2008,
z naslednjim programom:**

- ob 14.00
Maša za domovino v cerkvi sv. Duha, somaševanje vodi stiški opat p. Janez Novak,
- ob 15.00
Promenadni koncert godb na pihala,
- ob 15.30
Osrednja svečanost: slavnostni mimohod, pozdravna nagovora županov občine Ivančna Gorica in Grosuplje, slavnostni govornik minister za gospodarstvo mag. Andrej Vizjak;

V bogatem kulturnem programu sodelujejo izbrane skupine obeh občin. Predstavitel novega gasilskega vozila PGD Grosuplje. Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Grosuplje bo podelilo ob tej priložnosti zasluzna priznanja. Gostje v kulturnem programu Alenka Gotar, Tone Kuntner in drugi.

Po kulturnem programu zabava z ansamblom Bobri.

Vabita Občina Grosuplje in Občina Ivančna Gorica

ELTEHNIKA

ELEKTROMEHANIKA IN TEHNIČNA TRGOVINA
JOŽE AHLIN s.p., Kolodvorska cesta 1, 1290 Grosuplje
☎ 01/ 787 14 51, GSM: 031/ 640 100

**POOBlašČENI
ZASTOPNIK**

NAVTIKA	MOBILNA TELEFONIJA	
napihljivi čolni izvenkrmni motorji	ITAK PLUS Potrebuješ nekaj o čemer lahko govoriš! 1 CENT Vsak dan itak Plus	AKCIJSKA PONUDBA Hudi mobiteli! Preveri ponudbo in lažni svoj mobilni. SUPER mobiteli! A te mika zvočna slika? ITAK Volika doza interneta! 5GB samo 15,00 € 50GB samo 25,00 € Prebrskaj USB modem

varčujte pri nas in padalo vam bo z neba

posebna depozitna ponudba

5,50%

HRANILNICA **LON**, d.d. Kranj

PE GROSUPLJE, Kolodvorska 3, telefon: 01 781 01 30

www.lon.si, info@lon.si

KRANJ, GROSUPLJE, POSTOJNA, LJUBLJANA, CELJE, NOVO MESTO, VELENJE,
NOVA GORICA, MARIBOR, BREŽICE

Varčevanje in vse bančne storitve na Ljubezniv Oseben Način